

Babam Arıyor

M.H. Eren

Babam Arıyor

Kitap Adı: Babam Arıyor

Yazar: M.H. Eren

Yayımlayan: M.H. Eren

Yayınlanma Tarihi: 7 Temmuz 2020

ISBN: 978-625-400-768-2

© Copyright M.H. Eren 2020 Tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek şartıyla küçük alıntılar yapılabilir. İzinsiz basım ve yayım yapılamaz.

Babam Arıyor

Genç bir adam, ilgisini çeken bir kadını anlamaya çalışırken, bilmediği birçok problemlerin farkına varıyor ve bunları araştırıp çözmeye çalışıyor.

Sürükleyici bir şekilde okuyacağınız kitapta, genç adamlarla birlikte çok şey öğreneceksiniz.

İçindekiler

- 1.Bölüm: Ona açılmalı mıyım?
- 2.Bölüm: Ona mesaj göndereyim mi?
- 3.Bölüm: Sevgi ve aşk nedir?
- 4.Bölüm: Kadını ve erkeği çekici yapan detaylar nelerdir?
- 5.Bölüm: Bazı insanlar neden ilgisiz ve sevgisiz olur?
- 6.Bölüm: Aşk biter mi? O beni aldatır mı?
- 7.Bölüm: Rüyadaki çocuk
- 8.Bölüm: Onu unutmak mümkün mü? Aşk acısı nasıl geçer?
- 9.Bölüm: Yeni birini sevmek, yeniden aşık olmak mümkün mü?
- 10.Bölüm: Kadının doğal hali

Bu kitabı; www.babamariyor.com sitesi üzerinden ücretsiz okuyabilirsiniz. Kitapta geçen resim ve videolara internet sayfamızdan bakabilirsiniz.

Ayrıca e-book / e-kitap için; PDF, EPUB dosyalarını ücretsiz indirebilirsiniz.

Kitabın www.babamariyor.com internet sayfasına gitmek için aşağıdaki karekodu akıllı telefonunuz ile taratabilirsiniz.

Kullanım Şartları ve Gizlilik / Uyarı / Hatırlatma

Burada geçen olayların ve kişilerin gerçek hayattaki kişilerle ve olaylarla ilgisi yoktur. Kitaptaki bilgilerden etkilenerek yapacağınız davranışlardan veya karşılaşılabileceğiniz olumsuzluklardan, yazar ve yayınevi sorumlu değildir. Kitabı okuyanlar bu şartları kabul etmiş sayılır.

Yukarıdaki kutunun içinde; kafeye ikinci defa gelen, temiz giyimli, üst düzey gibi görünen misafirden duyduğu ve not aldığı söz yazıyor.

...

Yukarıdaki kutunun içinde; sürekli cüzdanında sakladığı bir söz yazıyor. Bu sözü pikniğe gittikleri dağda cüzdanından çıkarıp okuyor.

1.Bölüm: Ona açılmalı mıyım?

Pencere kenarındaki masada oturan üç kadın, kahvelerini içiyordu. Yan masada oturan adamlardan biri kalktı, onlarla ayaküstü biraz sohbet ettikten sonra, dışarıdaki bir sandalyeye oturdu. Üç gün sonra okullar yaz tatiline başlayacak ve bir yıldır ilgisini çeken kadın, kendi memleketine dönecekti. Eğer üç gün içinde bir adım atamazsa, onu bir daha görmek ve konuşmak mümkün olmayabilirdi. Onu tamamen kaybedebilirdi. Çünkü gelecek yıl burada olmayacaktı.

Onunla ilgili duygularını ve ne yapması gerektiğini tam olarak bilmiyordu. Kararsızlık yaşıyordu. Mantığına uymayan, kafasına yatmayan konular vardı. Kadının duygu ve davranışlarını da çözememişti.

Kafenin güzel bir manzarası vardı. Her yönüyle huzur veren bu mekan, herkes tarafından bilinmiyordu. Gelenler de azdı. Kafe sahibi, üniversitede mühendislik eğitimi aldıktan sonra iş dünyasına atılmış, beş yıl boyunca maddi ve manevi olarak görmesi gereken her şeyi gördükten sonra, daha sakin bir hayat yaşamak için bu işi tercih etmişti. Kafeye gelenleri yakından tanır, sohbet ederdi. Kafe çalışanları boş bile olsa, bazen kahveleri kendisi götürürdü. Kendi hazırladığı çayı veya kahveyi sunması,

kafeye gelenlerin de keyf alarak ve dinlenerek içmesi, ona huzur veriyordu.

Dışarı çıkıp sandalyeye oturan genç adam, karşıdaki bir yere bakıyor gibi görünüyordu ancak çok düşünceli olduğu halinden belliydi. Ara sıra telefonu ile meşgul oluyor gibi yapıyor, sonra yine düşünüyordu.

Kafeci'nin sürekli gördüğü bu kişiler, aynı iş yerinde çalışıyordu. Dışarıdaki sandalyede düşünen genç adam, masadaki kadınlardan biriyle, son haftalarda daha çok ilgilenmeye çalışıyordu. Kafeci, iki çay hazırlayıp adamın yanına oturdu. O da bu ilgiyi biraz fark eder gibi olmuştu ama bir şey bilmediği için emin olamıyordu. Yanına oturdu ve tatil hakkında biraz konuştular.

Son gün olduğu için, adamın duyguları iyice yoğunlaşmıştı. Lise çağındaki gençler gibi, karşıdaki kadını kaybetmekle kazanmak arasındaki heyecanı yaşıyordu. Ya kaybedecek ya da bundan sonra iletişimleri devam edip her şey yolunda ilerleyecekti. Bir yıldır onu görüyor, konuşuyor ve aynı ortamlarda bulunuyordu. Ama şimdiye kadar hiç böyle heyecanlanmamıştı. Ona açılmak, duygularını ifade etmek, çok zor geliyordu.

Son saatler yaklaşmıştı. Herkes biri biriyle vedalaşacak ve yola koyulacaktı. Bazı arkadaşları tatil için çoktan yola çıkmıştı. Adam, kadının etrafının boş kalmasını bekliyordu ama boş kalsa bile, hala onunla içtenlikle konuşma cesareti yoktu. Kadın da bir ara adamın etrafında konuşmak ve vedalaşmak için fırsat kollar gibi dolaştı ancak adamın da etrafı boş değildi. Dakikalar kaldıkça, adamın kalbi uzaktan hissedilecek kadar küt küt atmaya başladı.

Adamın kararsızlığı ve kadınla içtenlikle konuşmaya cesaret bulamaması, onu iyice bunaltmış görünüyordu.

Kaybedeceğini düşünmesi, ona acı veriyordu. Kafasının üzerine ağır bir yük konmuş gibiydi. Ne kadar çok heyecanlandığı, kalbinin ne kadar çok hızlı attığı, uzaktan bile belliydi. Kıskaç bakışları, gözlerden kaçmıyordu.

Genç adam, Kafeci ile bir süre daha oturduktan sonra, yine geleceğini söyleyerek ayrıldı. İlgilendiği kadının henüz gitmeyeceğini düşünüyor olmalıydı ki arabasına binip sessizce uzaklaştı. Giderken, belki de bu onu son görüşüm olabilir diye düşünerek kadına baktı... Kadın, başka biriyle konuşuyordu ve giden arabayı görmedi.

Bir insanın hayatında, bu kadar ağır sıkıntı altında kaldığı anlar çok azdır. Bu da onlardan birine benziyordu. Böyle durumlarda, yeterli dayanma gücü olmayanlar; kalbinde, beyninde veya midesinde ani rahatsızlıklarla karşılaşabiliyor. Düşüncesine, iradesine sahip çıkamayanlar, böyle durumların içine düşebiliyor.

Genç adam, öğleden sonra tekrar gelmedi. İlgilendiği kadının, şimdiye çoktan gitmiş olabileceğini düşündü. Biraz da ne yapması gerektiğine karar verememişti. Bir karasızlık içinde olduğu zaten halinden belli oluyordu. Böylece, duygusal bir vedalaşma olmadığı gibi, resmi bir vedalaşma da olmadı. Ertesi gün, aralarında yüzlerce kilometre mesafe oluşmuştu...

Onu kaybetmek ve bir daha göremeyeceğini düşünmek, sonraki günlerde adamın düşüncelerini daha da yoğunlaştırdı. Kaybetmek; aşkı doğurmaya başlamıştı. Bir yıldır sürekli gördüğü, konuştuğu, aynı ortamda bulunduğu kişi, kendisi için olağanüstü ve ulaşılmaz bir kadına dönüşmeye başlamıştı...

2.Bölüm: Ona mesaj göndereyim mi?

Duygusal veya resmi bir vedalaşma yapamadıkları için, bir hafta sonra vedalaşma amaçlı bir mesaj gönderdi. Mesaja duygu yüklü cümleler de ekledi. Ondan gelecek cevabı beklerken oldukça heyecanlıydı. Kısa süre sonra beklediği mesaj geldi. Kendi yazdığı kadar duygusal olmasa da yeterliydi. Sonraki günlerde yeni mesajlarını beklemeye başladı... Telefonuna bir mesaj geldiğinde, bildirim aldığı anda artık heyecanlanıyordu. Ekranda onun ismini görmek bile yetiyordu.

Gönderdiği mesajlar gittikçe daha da duygusal olmaya başladı. Ona olan ilgisini açıkça belli ediyordu. Gelen cevaplar kendi yazdığı kadar uzun ve duygu yüklü değildi. Kendi duyguları daha yoğun ama hala bir kararsızlık içinde olduğu mesajlarında belli oluyordu.

Gelen mesajları tekrar tekrar okuyor, kadının duygularını anlamaya çalışıyordu. Bazen bir cümleyi defalarca tekrar edip düşünüyordu. Bu, onu gittikçe daha fazla bağlıyordu. Duyguları yoğunlaşsa da hala kararsızlık içindeydi. Gelen mesajların belirsizliği, kadının duygusunu net belli etmemesi, onu daha çok düşündürüyordu.

Gittikçe güçlenen duyguları, yeni bir mesaj gönderirken daha çok heyecanlanmasına, gönderip göndermemekte kararsızlık

yaşamasına neden oluyordu. Sevilen kişiden korkma gibi bir duygu yaşadığını düşündü. Bir mesaj; evliliğe doğru gidecek yoğun bir süreci başlatabilir veya her şeyi tamamen bitirebilirdi...

O kritik mesajı göndereyim mi? Ona açılıyım mı? Bazen kafasına takılan konuları ortaya atar, etrafındaki insanların düşüncelerini, bilgilerini, tecrübelerini dinler, sonra bunları akıl süzgecinden geçirerek kullanırdı. Tecrübe edilmiş bir konuda, aynı hataları tekrar yapmak, ona göre gereksizdi. Çünkü birçok kişi, gereksiz yere acılar ve travmalar yaşıyor, sonra psikolojisi bozulmuş olarak hayata devam ediyordu.

Lise çağındaki gençler arasında yaygın olan pembe aşk romanları, her şeyi yaşayarak öğrenmeyi, düşüp kalkmayı önerir. O romanlardaki fikirleri doğru zannederek uygulamaya kalkan gençler, kısa süre sonra kendilerini bir çıkmazın içinde bulur. Hayat; bir yemek tarifi veya oyun değil ki yeniden deneyesin... Her şeyi yaşayarak öğrenmenin doğru olmadığını, maalesef psikolojilerini ve hayatlarını mahvederek öğrenmiş oluyorlar...

Genç adam, kafasını meşgul eden kadın hakkında kimseye bir şey söylemiyor, onu ve onunla ilgili duygularını çok özel görüyordu. Konuşmalarının ve sorularının genel olmasına dikkat ediyordu. İlk mesaj, ilk adım, karşıdaki kişinin duygularını anlama süreci hakkında kafede konuşuyorlardı. Kafeci, bu konularda bilgili ve tecrübeli olduğu için, bazen konuşmalara o da dahil oluyordu:

Kafeci:

“Birisinden hoşlanan kişi mutlaka bir adım atar, bir şeyler yapar. Atmıyorsa, yeterli derecede hoşlanmıyordur. Medenice bir adım atıp, iletişim kurmaya çalışmalı, karşıdaki kişinin de duygularını öğrenmeli. Aylarca, yıllarca, belki bir ömür boyu ‘acaba beni seviyor muydu’ şüphesi içinde yaşayıp, kendimizi

heba etmemeliyiz. Sevmediğini öğrendiğimizde belki kısa bir süre üzülebiliriz ama ömür boyu şüphe içinde yaşamak daha kötüdür.”

Müzik Öğretmeni bir filmde örnek verdi:

“Love Actually-Aşk Her Yerde filminde, küçük çocuğun sevdiği kıza duygularını ifade etme çabalarını izlemişsinizdir. Çocuk enstrüman öğreniyor ve törende kızın ilgisini çekmeye çalışıyordu.”

Farklı aşk hikayelerinin anlatıldığı filmde, çocuğun duygularını ifade etme sahnesinde, babası ile arasında şöyle bir konuşma geçiyor:

Baba: Harika çaldın evlat.

Çocuk: Sağol, ama bir işe yaramadı.

Baba: Öyleyse söyle ona.

Çocuk: Neyi?

Baba: Onu sevdiğini söyle.

Çocuk: Hayatta olmaz. Hem bu akşam gidiyor.

Baba: Bu daha iyi ya... Sam, kaybedecek bir şeyin yok, ayrıca ömür boyu pişman olursun. Ben annene yeterince söyleyememiştım. Her gün söylemeliydim, çünkü her gün mükemmel biriydi. Filmleri izledin evlat. Bitene kadar bitmez.

Çocuk: Pekala baba. Bitirelim şu işi. Gidip aşkın bizi getirdiği şu hale son verelim.

[Resim 1.](#) Love Actually-Aşk Her Yerde filminde, küçük çocuğun sevdiği kıza havalimanında yetişip, son anda duygularını ifade etmesi.

[Video 1](#) Love Actually-Aşk Her Yerde filminde, küçük çocuğun sevdiği kıza havalimanında yetişip, son anda duygularını ifade etmesi.

Doktor, bu konularda aceleci ve duygusal davranmaya karşıydı. Karşıdaki kişiyi iyi anlamak gerektiğini söyledi:

“Filmler ve kitaplar cesaret veriyor ama önce bir karar vermek gerekmiyor mu? Bir adım atmadan önce, karşıdaki kişinin tutum ve davranışlarını, huyunu, ahlakını ölçüp biçeceksin. Olaylar karşıdaki tepkilerini izleyeceksin. Nasıl bir gelecek olduğunu düşünüp göreceksin. Sonra o adımı, mesajı atacaksın. Karşıdaki kişi “evet” derse afallayıp kalmayacaksın.”

Doktorun bu sözleri onu iyice şüpheye düşürdü. Çünkü biraz kararsızlık yaşıyordu ve karşıdaki kadını da tam anlayamamıştı. Hayatta yapacağı işi ve mesleği için yıllarca eğitim alan, zorlu sınavlardan geçen bir insan, neden bir ömür

boyu birlikte yaşayacağı eşini seçerken, bu kadar aceleci ve özensiz davranıyordu?

Karşıdaki kitapçada çalışan kadın, çok fazla çaba göstermenin bir işe yaramayabileceğini söyledi:

“Bir insan, adım atmada, mesaj atmada tereddüt yaşıyorsa, zor giden bir şeyler var demektir. Tek bir mesajla her şeyin değişeceğini sanmıyorum. Çok güzel cümleler de kursanız, şiirler de yazsanız yetmez. Söylediğinizde onun kalbini fethedecek bir cümle yok.”

Kafeci’nin babası denklik üzerine konuştu ve kalple ilgili çok bilinen bir ayetten* bahsetti:

“İki taraf biri birinin dengi olmalı. Bir tarafın sürekli çabalamasıyla, zorlamasıyla ilişki yürümez. Allah kalpleri birleştirmedikten sonra, dünyayı önüne koysan bile bir işe yaramaz.”

Bir süre yaşlı adamın kalple ilgili söylediklerini düşündü. Filmlerde, romanlarda, gerçek hayatta, bir kalbi kazanmak için yapılan olağanüstü çabaların sonuç vermeyişini, diğer taraftan, hiçbir çaba göstermeden birbirini çok seven kalpleri düşündü.

Titanic filmini hatırladı... Soylu ve zengin adam, kıza her şeyi alabilecek kadar güçlü. Ama kızın kalbine giremiyor. ‘Niye bana kalbini açmıyorsun Rose?’ diye çaresizce yalvarıyor. Çok değerli elmas bile, bir kalbi kazanmaya yetmiyor...

[Resim 2.](#) Titanic filmindeki elmas.

3.Bölüm: Sevgi ve aşk nedir?

Her geçen gün onu daha çok düşünmekten kendini alıkoyamıyordu. Bir yıl boyunca hissetmediği güçlü duygular, o uzaklaştığı gün başlamış ve gittikçe artıyordu. Sosyal medyadan paylaşımlarına bakmak, telefonda mesajlarını tekrar tekrar okumak, geride kalan günleri yeniden düşünmek, bu duyguyu daha da güçlendiriyordu. Örumceğin ağlarını ördüğü gibi, beyninde, hayatında, her yerde onunla ilgili ağlar örüyordu.

Bir aşkın içine düştüğünü anladı. Aylar önce “acaba yeniden aşık olup, birini yoğun bir şekilde düşünebilecek miyim” diye kendi kendine endişelendiğini hatırladı. O zaman hiç ihtimal vermediği olay, şimdi başına gelmişti. Aylarca sürececek bir acıyla karşı karşıya kaldığını anladı. Bunu doğal bir afet gibi görüyordu. İnsanın gücünün yetmediği, durduramadığı, sel, deprem gibi bir musibet...

Mimar arkadaşının ofisinde kahvesini yudumluyordu. Ona, çizdiği planların ne kadar gerçeğe dönüşebildiğini sordu:

“Projeniz bittiğinde, başlangıçta hayal ettiğiniz ve çizdiğiniz gibi bir şey mi ortaya çıkıyor, yoksa bambaşka bir şeyle mi karşılaşıyorsunuz?”

Mimar, bu soruyu biraz düşündükten sonra cevapladı:

“Biz hayal ederiz, çizeriz. Uygularken bazı değişiklikler olabiliyor. Bunların kimisi projeyi daha güzel yapıyor, kimisi de projeyi daha berbat hale getirebiliyor.”

Mimar, birkaç projesinden ve işlerin nasıl gittiğinden bahsetti. Sonra evlilik konusunda konuşmaya başladı:

“Kendim için uygun olmayan ve iyi bir gelecek görmediğim kişileri kafamdan uzaklaştırdım, bitirdim. Birçok defa, aldığım tedbirler işe yaradı. Daha başlangıçta bir karar vermek gerekiyor. Önce düşünüp, sonra adım atmak veya vazgeçmek... Bazen insanın gücünü aşan durumlar da olabiliyor.”

Mimar, üniversitede bir arkadaşının başından geçen ve kendisini çok etkileyen bir olaydan bahsetti:

“İlk dönem o kıza hiç bakmıyordu. İlgisini çekecek biri de değildi. İkinci dönemin sonuna doğru, bazı projelerde birlikte çalışırken, kız ilgisini çekmeye başladı. Sonra kıza deli gibi aşık oldu. Aylardır görüyordun, hiçbir şey hissetmedin, şimdi ne değişti? O nedenle ben aşkı, insanın kafasında büyüttüğü geçici bir yoğunlaşma olarak görüyorum.”

Mimarın anlattıklarını dikkatlice dinledi. Onun düşüncelerini ve yaşayışını beğenir, örnek alırdı. O da kendisi gibi ileriye düşünerek karar verirdi.

Genç adamın da ilgisini çeken güzel kadınlar olmuştu. Adım atsa ilerleyeceğinden emindi. Ama kafasından silmiş, hiç aklında bile tutmamıştı. Kendine ilgi gösteren kadınları kırmadan uzaklaştırma konusunda güçlü bir iradesi vardı. Bu duruşu; birkaç kadının ısrarla peşinde koşmasına bile neden olmuştu. Ancak çok uzun süre geçmeden konuyu kapatmayı başarmıştı. Şimdi ise kafasını meşgul eden bu konuda çaresiz kalmıştı. Ne ona yakın olabiliyor, ne de uzaklaşabiliyordu.

Mimar, ona bir olay daha anlattı:

“Askerden geldikten sonra bir işadamı ile beraber çalıştık. Geleneklere bağlı, işiyle ilgilenen, çalışkan bir adam olarak bilinirdi. Hayatın zorluklarını birlikte aştığı kadını, çocuklarını doğuran ve yetiştiren kadını terk etmiş, daha genç bir kadınla

evlenmişti. Beni şaşırtan; on yıldır evli olduğu o genç kadınla da sorunlar yaşıyor ve daha genç olan başka biri kadına ilgi duyuyordu. İşte o zaman ben aşk dedikleri duygunun geçici olduğunu anladım. Evlenip çocuk yapacak kadar aşık olduğu bir kadını terk etmiş, aşk diyerek başka bir kadınla daha evlenip çocuk yapmış, şimdi ise başka bir kadınla ilgileniyordu... Aşk diyerek evlenen, hatta çocuk yapan çiftlerin, daha sonra sorun yaşadıklarını gördüğümde, artık şaşırmıyorum...”

Onlarla birlikte oturan ve elindeki formları doldurmakla meşgul olan Kimyager, aşk konusu açılınca konuşmaktan kendini alamadı. Kimyasal malzeme satışı yaptığı yan taraftaki ofise kağıtları bıraktı ve çayını alarak konuşmaya başladı:

“Herkes aşık olduğunda hissettiği duyguların benzersiz olduğunu ve karşısındaki kişinin de benzersiz olduğunu düşünür. Ama bu duyguyu beynimizde yaşatan bir kimyasal madde. Bu maddenin yapısı ve işleyişi herkeste aynı. Aynı kişiye aşık olan iki kişi düşünün... İkisi de o kişiyi, kendisi için yaratılmış mükemmel biri olarak düşünüyor. Çünkü ikisinde de aynı kimyasal madde etki gösteriyor. İlginç olan; bu kişiler daha önce başkaları için de aynı şeyi söylüyordu... ‘Sen bir tanesin ve benim içinsin.’ İlerde başkaları için de aynı şeyi söyleyecekler... Bu geçici bir aldanma, ama gereksiz de değil.”

Kimyacıyı ve Mimarı dikkatlice dinliyordu. Aşkın beyinde gerçekleşen geçici ve aldatıcı bir duygu olduğunu, herkeste aynı kimyasal maddenin etkili olduğunu öğrenmişti. Bu, onu biraz daha kararsızlığa itti. Çok özel zannettiği duygularını, başkaları için de hissedilebilecek olması, onu biraz daha düşündürdü...

Kimyacı, Schopenhauer’ın aşk üzerine yazdığı bir kitaptan ve onun düşüncelerinden bahsetti:

“Schopenhaur, aşkı bir hayal, aldaniş, kuruntu olarak görür. Dünyaya gelmeye çalışan bir çocuğun ruhunun çabaları olarak açıklıyor aşkı. Bir çocuğun yaşama iradesi... Çocuk ya var olacak ya da o iki kişi bir araya gelemese yok olacak. O nedenle, aşk için çekilen acı ve alınan riskler büyük oluyor. Schopenhaur, aşkın cinsellikle ilgili olduğunu ve içgüdüsel olduğunu düşünüyor. Cinsellik yaşandığında, aşkın büyüünün biteceğini savunuyor. Aşk evlenmelerinin mutsuzlukla sonuçlanacağını söylediği için, Schopenhaur’un aşk konusunda yazdıklarını okumak çoğu kişinin zoruna gidiyor.”

Mimar, yıllar önce bu kitabı okuduğunu hatırladı. Kitaplığın raflarını karıştırıp bulmaya çalıştı. İnce bir kitap olduğu için bulması biraz zor oldu. İlk sayfalara not aldığı bir kısmı sesli olarak okudu:

“Birbirine aşık olan erkek ve kadının gittikçe şiddetlenen yakınlıkları, ortaya çıkarabilecekleri ve çıkarmak istedikleri bir bireyin yaşama iradesinden başka bir şey değildir”

Mimar, bu sözü okuduktan sonra biraz düşündü ve daha sonra yeni bir şey keşfetmiş gibi düşük sesle konuşmaya başladı:

“Bir çocuğu öldürmek... O zaman evlilik dışı ilişki yaşayanlar, bir çocuğu öldürmüş kadar büyük bir kötülük işlemiş olmalı. Çok mu ağır oldu acaba? Bilmiyorum... Tüm ahlak anlayışlarında ve kutsal kitaplarda, zina olayının yasaklanması boşuna olmamalı. Büyük kötülükleri anlatırken, zina yapmakla insan öldürmek genelde birlikte sayılıyor. Ve ben, zina yapabilmiş bir insandan, diğer kötülükleri de beklerim, güvenemem. Bazıları bunu basit bir biyolojik veya fiziksel aktivite olarak görüyor. Peki, bu kadar basitse, bir kadını elde etmek için dünyaları veriyorlar ama yine razı edemiyorlar, neden? Bir kadının karar vermesi ve rıza göstermesi neden bu kadar güçlü? Bu olay basit bir biyolojik veya fiziksel aktivite ise, neden bu konuda yanlış

yapan adamlar, ömür boyu elde etmek için uğraştıkları kariyerlerini, makamlarını, itibarlarını, ailelerini, dünyalarını ve hatta hayatlarını bir anda mahvediyorlar? Bu kadar basit bir olay olmamalı...”

Aşk konusunda Mimar ve Kimyacı konuşuyor, o ise daha çok dinliyordu. Anlatılanların bazılarını kabul etmek zor gelse de, içinden doğru olabilir diye düşünüyordu. Kabul etmek istemezmiş gibi konuştu:

“200 yıl öne yaşamış filozofların düşüncelerinden daha yeni ve gelişmiş bir bilgi yok mu? Hala onların söyledikleri ile mi idare edeceğiz? Neden yeni bilgiler, düşünceler göremiyoruz? İnsan soyunun devamı için böyle bir içgüdü yaratılmış olabilir. Ama bunun romantik bir tarafı da var. Aşkı için saltanatı, sarayı terk eden prensler, prensesler var.”

Kimyacı bu soruya kısa cevap verdi:

“İnsan hep aynıdır. İyilik, sevgi, aşk, acıma, yalan, dedikodu, kötülük, kin, nefret, aldatma... Bunlar ilk insanlarda vardı, şimdi de var. Bizden önce yaşayanlar düşünüp yazmışlar. Şimdi bilim ve teknoloji ile insanın yapısı daha yakından biliniyor ama bu duygular asla değişmeyecek.”

Kanuni Sultan Süleyman, kritik bir hastalığı atlatınca, yanındakiler, “artık uzun yıllar yaşarsınız padişahım” demiş. Padişah bir beyitle cevap vermiş:

“Bin yıl da yaşasak,

Gerdiş bu, zemin bu, asuman bu.”

İnsan ne kadar uzun yaşarsa yaşasın, yeryüzü, gökyüzü ve olaylar hep aynı. 1000 yıl yaşayan Adem (A.S); tecrübelerini beş madde* halinde oğluna aktarmış ve gelecek çocuklarına da söylemesini istemiş: Yaratılmışsa dayanma, kadına aldanma, işin sonunu düşün, içinden gelen sese kulak ver acele etme, işlerini

istişareli yap. Bu beş madde; bin yıllık tecrübeyle oluşmuş... Aslında hayatın kuralları bu kadar basit.

Olaylar ve insanlar sürekli tekrar ediyor... Bizim hayatımız gibi bir hayatı olan, bizim yaşadığımız olayları yaşamış, huyu ve davranışları bize çok benzeyen insanlar olabilir. Huy, tip ve davranış bakımından insanları 10-15 ana kategoriye bile ayırabiliriz. Tarihte olayların tekerrür etmesi gibi, insanların yaşadığı olaylar da tekerrür ediyor. O nedenle, geçmişte yaşayan insanların tecrübelerini küçümsememek lazım, ne kadar eski olursa olsun. Çünkü insan hep aynı ve değişmiyor.

Mimar, Schopenhauer'un kitabını biraz daha karıştırdıktan sonra dolaba geri koydu. Aşkın içgüdüsel olmasını o da kabul etmek istemiyordu:

“Aşk içgüdüsel. Sevdiğiniz birine aşık olabilirsiniz. Aşk bitse bile sevgi devam eder. Ama sevgi yoksa, aşk bittiğinde her şey göze batmaya başlar. İnsan önce bunu ayırt etmeli.”

Kimyacı platonik aşktan, oneitis hastalığından bahsetti:

“Filmler, romanlar, şarkılar hep aşktan bahsediyor ve yeni yetişen her insan aşkı gözünde büyütüyor. Karşısındaki kişiyi ruh ikizi zannediyor ve ondan daha iyisinin olamayacağını düşünüyor. İnsanlar artık bunun bir yanılgı olduğunu öğrenmeli. Tek bir kişi yok. Eğer karşılıklı değilse, aynı kişiyi uzun süre düşünmek ve beklemek hastalığa dönüşebilir. İnsan birisini sevdiği zaman, karşısındaki kişinin de kendisini sevdiğini zannediyor... Bu bir yanılgı. Olabilir, bazen ikisi de birbirini seviyor olabilir. Ama karşısındaki kişi sevmediği zaman, diğeri bir çaba içine giriyor. Nerede okuduğumu hatırlamıyorum ama aşk için sıra dışı bir tarife rastlamıştım. Bir aşığın tüm çabalarının, kendisini sevdirmek için olduğu yazılıydı. İlginç... Gerçekten aşık olan kişinin yaptığı davranışlar bu değil mi? Onun sevgisini kazanmak

için çabalamak... Böyle bir ihtiyaç hissetmek gerçekten çok düşündürücü...”

Mimar:

“Bernard Shaw, aşk konusunda şöyle demiş: ‘Bir kişi ile geriye kalan herkes arasındaki farkın çok fazla abartılmasıdır.’ Halk arasında bunu ‘bulunmaz hint kumaşı zannetmek’ şeklide argo bir cümleyle ifade ediyorlar. Herkes aşık olduğu kişiyi ruh ikizi zannediyor.”

Ruh ikizi konusunda Mimar bazı bilgiler verdi:

“Her insanın bir yerde “Ruh ikizi” olduğunu ve onu beklemesi gerektiğini söylüyorlar. Seni kırmayan, kaba davranmayan, bakışlarınızla bile konuşabildiğiniz, sizin her şeyinize katlanan, tüm güçlükleri onunla aşabileceğinizi düşündüğünüz, onun için her şeyi göze alabileceğiniz birisi... İyi de, bunlar zaten ilk zamanlar birbirini çok seven aşıkların duyguları ile aynı değil mi?

Birini kendimize, yakın akrabalarımızdan birine veya daha önce çok sevdiğimiz birine benzetince, onu “Ruh ikizi” zannediyoruz. Bazen hiç ortak yönümüz olmayan ve başlangıçta ilgimizi çekmeyen kişileri de tanıdıkça “Ruh ikizi” olarak görüyoruz. “Ruh ikizi” olayı; aşkın güçlü anlarında yaşanan duygudan başka bir şey değildir. İki insanın birbirini çok sevmesi sonucu, kalplerinin ve ruhlarının kaynaşmasından başka bir şey değildir... Evlenince herkes kaynaşıyor, kendimiz kadar düşündüğümüz biri var artık. Bir iken iki olmuşuz, iki iken bir olmuşuz... Böyle birini beklemekle veya aramakla vakit kaybetmeye gerek yok. Ruh ikizimiz; sevip aşık olabileceğimiz herhangi bir insandan farklı biri değil...”

Kimyacı:

“Ruh ikizi olan insanlar, birbirinin gözlerinin içine daha rahat bakar diyorlar. Konuşurken gözlerini ayıramazmış. Benden

gözünü kaçırın birinin, daha sonra gözümün içine düşecek gibi baktığını da gördüm. Bu teori de yanlış demek ki... Ama yine de bakışlara önem veriyorum. Biri sizden gözünü kaçırıyorsa, aranızda ruhsal bir uyuşmazlık olabilir. Aranızda bir bağ kurmak zor olabilir. 500 Days of Summer-Aşkın 500 günü filmindeki kızın, fotokopi odasından çıkarkenki bakışı gibi... O kızın bakışlarındaki soğukluk rahatlıkla görülebiliyor.”

Resim 3. 500 Days of Summer-Aşkın 500 Günü filminde Summer’ın bakışı ve gözlerindeki anlam

500 Days of Summer-Aşkın 500 Günü filminde Tom, karşısındaki kadını ruh ikizi olarak görüyordu. Yanıldığını çok geç fark etmişti. Filmde Tom şöyle diyordu:

“Bir yanım onu unutmak istiyor. Bir yandan da bu evrende beni mutlu edebilecek tek insanın o olduğunu biliyorum.”

Mimar’ın aklına Her-Aşk filmi geldi ve konuyu “bağlanma” konusuna getirdi:

“Sanırım olayın tamamen kimyasal maddeler yüzünden olduğu doğru. Karşınızdakinin kim ve ne olduğu önemsiz. “Her” filminde, bilgisayarın işletim sistemine aşık olan adamın hissettiği duyguları düşünün. Bir insana karşı hissedilen duygulara çok benziyor. Bilgisayara, telefondaki bir işletim sistemine yoğun

duygularla bağlanabilmek çok ilginç. Onu kaybettiğinde, ulaşamadığında, aşık bir insanın yaşadığı duyguların aynısını yaşıyor.”

Resim 4. Her-Aşk filminde, yapay zekalı bilgisayarın işletim sistemine aşık olan adamın, aldatıldığını öğrendiğinde yaşadığı çöküntü.

Video 2. Her-Aşk filminde, yapay zekalı bilgisayarın işletim sistemine aşık olan adamın, aldatıldığını öğrendiğinde yaşadığı çöküntü.

Mimar, biraz gülümseyerek ama ciddi bir şekilde Osmanlı Padişahlarının aşk konusunu çözmüş olabileceğini söyledi:

“Osmanlı Padişahları; ellerinde her türlü imkan var iken, aşk peşinde koşmamışlar, sarayda eğitilen ve yetiştirilen sıradan kişilerle evlenmişler. Bir imparatorluğu yönetecek kişiler bile, gizemli bir kadın aramadıysa, sıradan kişilerin kendini kral gibi görüp kraliçe arayışına girmesi, bence gereksiz bir çaba.”

Kimyacı:

“Günümüzde evliliklerin zor olma sebebi de bu. Filmlerde, romanlarda olduğu gibi olağanüstü bir aşk senaryosu bekliyoruz. Hayalimizde bir profil oluşturuyoruz ve karşılaştığımız kişi buna uymuyorsa eliyoruz. Dizi oyuncularını veya sosyal medyada gördüklerimiz gibi makyajlı, filtreli profiller bekliyoruz.”

Genç adam, tüm bu konuşmaları dinlerken, aklındaki kadına karşı bir soğukluk hissetti. Bazen izlediği bir film, okuduğu bir kitap, karşılaştığı bir olay veya okuduğu bir söz ona aklındaki kadını hatırlatırdı. Ya onu daha çok sevdirir ya da ondan soğuturdu. Ondan soğuduğunda, kadının gözlerini ayırmadan bakışı, karşılaştıklarında içtenlikle gülümsemesi, iş yerine geldiğinde ve giderken ilgiyle selam verışı ve diğer güzel anlar aklına gelirdi. Kadın, bir ilgisi var gibi, bir ilgisi yok gibi. Onu bağlayan şeyin; bu belirsizlikler ve git-gel hareketleri olabileceğini düşündü. Aslında bilemiyordu. Onda kendisini bu kadar çok düşündüren şeyin ne olduğunu tam bilemiyordu.

Ofisten çıkmaya hazırlanıyorlardı. Ayağa kalktığı anda Kimyacı bir deney anlattı ve aşkı buna benzetti:

“Ben aşkı kristal büyütme deneyi gibi düşünürüm. Bunu hobi olarak yapanlar var. Ilık su içinde, aşırı miktarda renkli bir tuz çözülüyor. Normal sıcaklığa dönmesi beklenirken, içine bir iplik veya şekil verilmiş tel sarkıtılıyor. Teldeki tek kristal tanesi, kristallendirme olayını başlatıyor ve gittikçe büyüyor. Belli bir süre sonra, telin etrafında şekilli büyük bir kristal meydana geliyor. Olayı başlatan tek bir kristal tanesi... Tek bir bakış, dokunuş veya davranış gibi... Sonra biz o noktayı büyütüyoruz. Kristal, suyun içinde ne kadar tuz varsa hepsini çekip bağladığı gibi, biz de onun her hareketini kafamızda oluşturduğumuz hayallerle bir yerlere bağlıyoruz. Aşk; kristal büyütme o kadar

çok benziyor ki, farklı biri ilgimizi çekmeye başladığında, tuz kristalinin sıcak suyla dağıldığı gibi, o hayalimizde büyüttüğümüz aşk da dağılmaya başlıyor...”

[Resim 5.](#) Kristal büyütme deneyi

Tam çıkacakları sırada Kimyacının anlattığı kristal büyütme deneyi, onu derinden etkiledi. Kimyacı devam etti:

“Örümceğin ağlarını örmesi de böyledir. Kendi ağzından çıkardığı salya ile kendine bir yuva yapar. Oradan oraya bağlar, kördüğüm gibi. Biz de kendi hayallerimizle kafamızda bir dünya kuruyoruz. Onunla ilgili her şeyi bağlayacak bir yer buluyoruz. Gezdiğimiz yerlere, gördüğümüz insanlara, izlediğimiz filmlere, kitaplara, dinlediğimiz şarkılara, yediklerimize, içtiklerimize bile onu bağlıyoruz. Örümcek ağı, dünyadaki en sağlam maddelerden biridir. İnanılması zor ama öyle. Aşk gibi güçlü. Ama bir rüzgarla uçup gidiyor... Aşk da öyle. Yeni biriyle o duygular da uçup gidiyor.”

Mimar:

“Evet, aşk örümcek ağına çok benziyor. Bir de sarmaşığa... Zaten aşk kelimesi, Arapça kökenli bir kelime ve “sarmaşık” anlamına geliyormuş.”

Mimar arkadaşının ofisinde, sevgi ve aşk konusunda geçen bu konuşmalardan sonra duygularını yeniden gözden geçirdi. Merdivenlerden inerken kendi kendine düşünüyordu:

“Onu gerçekten seviyor muyum, beğeniyor muyum? Yoksa hayalimde büyüttüğüm bir kuruntu mu? Onda beni çeken ne? Benim göremediğim veya görmek istemediğim olumsuzluklar olabilir mi? Her şey iyi giderse ve kendimi bir anda evlilik yolunda bulursam, bundan sonraki hayatım nasıl olacak, mutlu bir evlilik olacak mı?”

4.Bölüm: Kadını ve erkeği çekici yapan detaylar nelerdir?

Neden başkası değil de o ilgimizi çekiyor? Kadınları ve erkekleri çekici yapan detaylar hakkında konuşuyorlardı.

Kafeci, son yıllarda kadınları etkilemek için kas çalışması yapan erkekleri anlayamadığını söyledi:

“İnsanların mağarada yaşadığı ve avcılıkla hayatını devam ettirdiği zamanlarda, avını vurup getiren kaslı ve güçlü erkek, kadınların ilgisini daha çok çekermiş. Ama şimdi mağara zamanında mı yaşıyoruz? Avcılık yaparak mı hayat devam ediyor? Akli başında ve iyi bir işi olan erkek, daha çok ilgi çekmeli. Zaten o yüzden, evlenmek isteyen kadınlar işe ve maşa bakıyor.”

Müzik Öğretmeni, Kafeci’nin söylediklerini kısmen doğrular gibi konuştu. Evlenmek için zengin işadamı arayan güzel bir kadının, JP Morgan CEO’suna gönderdiği e-mailden bahsetti.* İlginç bir yazıydı. Sonra konuyu içgüdülere bağladı:

“Sağlıklı bir kadın veya erkek, gördüğü birine karşı cinsel duygular hissedip etkilenebilir. Ama sadece içgüdüleriyle hareket etmek, ne kadar insana özgü bir davranış olabilir? Serseri tiplerin peşinden giden bir kadının, iyi bir anne ve eş olacağını sanmıyorum. İçgüdüleriyle hareket eden ve duygularını kontrol edemeyen bir kadına güvenebilir miyiz? Aynı şekilde, işi gücü cinsellik olan ve sürekli farklı kadınlar peşinde koşan bir erkeğin,

ailesine sahip çıkması ve iyi bir baba olması da zor. Böyle bir erkeğe güvenmek de zor. Elbette cinsel yaşam da önemli. Ama sadece cinsel içgüdülerle hareket edenler yanılabilir.”

Müzik ğretmeni, sosyal medyada, insanlar arasında yaygın olan bir söylentiden bahsetti:

“Kadınların serseri tipli erkeklerden hoşlandığı yanılısı bence şöyle oluyor: Serseri tipli erkeklere, genelde kendileri gibi serseri tipli kadınlar kolayca ilgi gösteriyor. Bu kişiler; kısa süreli ilişkileri kolayca ve çokça yaşayan, çok konuşan, yaşadıklarını her yerde yazan ve anlatan tipler olduğu için, bu konularda genelde onların yazdıkları ve konuştukları göze çarpıyor. Böylece toplumda onların anlattığı gibi genel bir kanı oluyor. Halbuki kadınların büyük bir kısmı, cinsel duygularıyla değil, aklıyla, mantığıyla hareket ediyor ve karşısındaki kişide ahlak, güven arıyor. İki ay sonra başkasına gidecek bir erkeğe, aklı başında hiçbir kadın kendisini teslim etmez.”

Kafeci:

“Kadınların nasıl tercih yaptığını anlamak kolay olmuyor. Titanic filmindeki Rose, soylu ve zengin adamı değil, serseri tipli bir delikanlıyı tercih etmişti. Paralar ve elmas da işe yaramadı. Rose, bu kadar güçlü bir aşk yaşamışken, nasıl oluyor da daha sonra başka bir adamla evlenebiliyor, çocukları ve torunları oluyor? Bunu da düşünmek lazım... Deli gibi aşık olduğunu düşünenler, daha sonra başkasından ocuk ve torun sahibi oluyor... Jack’in dediği gibi oldu: ‘Eninde sonunda sendeki o yangın sönecek.’ Jack’e zlsem mi, zlmesem mi karar veremedim. Bir kadın uğruna hayatı gitti...”

Müzik ğretmeni:

“Titanic filminden çıkarılacak ilginç bir ders daha var. Nöbetçiler, geminin yolunu izlemeleri gerekirken, gizlice yasak aşk yaşayan Rose ve Jack'i izliyorlar. Önlerine çıkan buzdağını

geç fark ediyorlar. Gemiye batıran buzdağı, sadece 30 saniye erken fark edilseymiş, bu facia yaşanmayacaktı. Bana kızacaksınız, belki biraz ağır yorum olacak ama bu facianın nedeni de sorunlu bir kadın... Büyük facialar genelde böyle anlık ihmallerle meydana gelir... Bir kadın ve 30 saniye... Nice dev adamlar, makamlar, kurumlar, şirketler batmıştır, sorunlu bir kadına gösterilen anlık zafiyet yüzünden...”*

[Resim 6.](#) Titanic filmindeki geminin batışı.

[Video 3.](#) Titanic filminde, gemide yaşanan yasak ask ve onları izleyen nöbetçilerin anlık ihmali ile geminin buzdağına çarpıp batması.

Titanic filmi hakkında bir süre daha konuştular. Kafeci, sadece cinsel çekiciliğin değil, huy ve ahlak güzelliğinin de etkileyici olduğunu, insanın huyu güzelse dışına yansıyacağını anlattı. Sonra karakter analizi konusuna geçti:

“Gördüğümüz birisi bizim ilgimizi çekiyor, kendimize yakın hissediyorsak, etkileniyorsak; onun ahlakı ve karakteri, yüzüne, vücut yapısına yansıdığı için bize öyle hissettirmiştir. Eski kitaplarda; göz, burun, alın, çene, dudak, saç, kafa yapısı, bel, göğüs, ayak gibi uzuvların yapısına göre, insanın huy ve davranışlarını tahmin edenler var. İnsanın konuşması, ses tonu bile ipucu verir. Yüzdeki o hatlar tesadüfen oluşmuyor. Kusursuz hatlara sahip bir insanın, sonradan bir canavar olduğunu anlamışsanız, karşınızdaki insanı tanıma kabiliyetiniz henüz tam gelişmemiş olabilir. Aslında bu konuda uzman olmaya gerek yok, karşınızdaki insanın nasıl biri olduğunu hissederiz. Belki genlerden, göremediğimiz ışın dalgalarından kaynaklanıyor olabilir. Hani elektrik alamadım diyorlar ya...”

Kafeci, elinde tuttuğu cam kupayı hafifçe yukarı doğru kaldırıp çayın güzel rengine baktı. Çay güzel demlenmişse, bu rengi güneş doğarken ve batarken oluşan manzaraya benzetirdi. Baktığında ferahlık duyardı. Cam kupayı masaya koydu. Köşedeki masada oturan lise öğrencilerine bakarak bir süre düşündü. Sonra anlatmaya başladı:

“Az önce kahvelerini verdim. Erkek olan, üniversite sınavı için girdiği deneme puanlarından bahsediyor. Tercih edebileceği meslekleri karşılaştırıyor. Özelde veya devlette iş bulma şansını, maaş imkanını düşünüyor. Şimdiden geleceğini planlıyor. Çocuğu takdir ettim. Karşısındaki kız ona ilgi göstermeye çalışıyor ama bizimki görmüyor, gözü kapalı. Çünkü kendine bir hedef çizmiş, ileriye düşünüyor. Buraya ara sıra gelirler. İradesi sağlam bir çocuk olmalı... Kızın bir üniversite kazanacağını sanmıyorum. Kazansa da erkek öğrencinin kazanabileceği bölüm ve şehir olmayacağı kesin. Erkek, tüm bunları gördüğü için, gelecek vaat etmeyen bu ilişkiye, gözünü ve gönlünü kapatmış.”

Kafeci, çok ileri yılları görmüş olmanın verdiği bir ağırlıkla, biraz da acı çeker gibi konuşmasına devam etti:

“Diğer masadaki erkek için üzülüyorum. Karşısındaki kız, gelecek yıl başka bir şehirde üniversite okuyor olacak. Onu elinde tutamayacağı kesin. Üniversitede, farklı şehirlerden gelmiş yeni kişiler, kızın ilgisini çekmeye başlayacak ve uzakta bıraktığı o erkek, zamanla aklından çıkacak... Kız derslerine yoğunlaşacak, okuduğu bölümle ilgili alanlara yoğunlaşacak, kendini hayata hazırlayacak, geliştirecek... Yeni hayatında o çok az yer kaplayacak ve zamanla unutacak.

Ama şu anda onlara sorsak, her aşık insan gibi zorlukları yeneceklerini, biri birini bekleyeceklerini ve evleneceklerini söylerler... Çok düşük olasılıkları gerçekleştiren, istisna kişilerden olduklarını zannederler. Erkek çocukta bir üniversite okuma veya iş yapma yeteneği göremiyorum. Sadece eğlence peşinde. İşin yoksa, para kazanacak bir mesleğin yoksa, aile sorumluluğunu yerine getirecek bir baba potansiyeli sende yoksa, bir kız seninle neden daha fazla uğraşsın? Belki de sadece eğlenme, hoş vakit geçirme amaçlı onu kullanıyor, sonra bırakıp atacak ve gidecek... İşte o nedenle acıyorum. İlerde boş yere çırpınacak, peşinde koşacak, üzülecek, acı çekecek ama sonuç değişmeyecek. İyi bir eğitim alamadan veya meslek sahibi olamadan yılları boşa geçmiş olacak...”

Kafeci bunları anlatırken, geleceği görmüş bir kahin edasıyla konuşuyor, o da dikkatlice dinliyordu. Bu konulardaki düşüncesini yeri geldiğinde söylerdi ama dinleyip bilgi toplamayı daha çok tercih ediyordu. Üniversite eğitimi ve sonrasında göreve başlamak için girdiği sınavlarla uğraşmaktan, kadın-erkek ilişkileri konusuna yeterince zaman ayıramamıştı. Sürekli duyduğu romantik bir filmi bile daha dün yeni izleyebilmişti. Sevgi, aşk, kadın-erkek ilişkileri konusunda daha çok bilgi

edinmesi gerektiğine karar vermişti. Çünkü bu konuda Kimyacı'nın söylediği söz hiç aklından çıkmıyordu:

“Laboratuvarda kimyasal bir madde ile çalışırken hata yaptığınızda patlayabilir, yanabilir, vücudunuz zarar görebilir. Bir asker savaşta hata yaptığında yaralanabilir. Ama kadın konusunda hata yaptığınızda, vücudunuz değil, hayatınız gider...”

Bu konuların bir kitabı yoktu. Çocukluktan itibaren okullarda ders olarak da okutulmuyordu. Birçok insan bilinçsizce peşinden koştuğu bir erkek veya kadın yüzünden büyük sorunlar yaşıyor, depresyona giriyor, travma yaşıyor ve sonra psikolojisi bozulmuş bir insan olarak toplumda var olmaya devam ediyordu. Bazıları bu konularda yaptığı hatalar nedeniyle hayatından oluyordu.

Kitapçı Kadın, elinde tuttuğu kitabın sayfasına baktı, ayrıca düzeltti ve kitabı masaya koydu. Sıradan bir kitapçı değildi. Sonra, erkekleri çekici yapan detaylar hakkında konuşmaya başladı:

“Bir kadın; erkekte güven, cesaret, irade, kararlılık arar. Bunlar varsa hisseder. Pürüzsüz bir yüz, iyi bir kıyafet kadını etkileyici yapabilir ama erkeği değil!.. Kadınların ilk anda dikkatini çeken kişiler; babasının karakterini taşıyan kişiler veya erkek kardeşlerine benzeyen kişiler oluyor. Bir erkeğin huyu, karakteri, vücuduna yansımıştır, onun aurası sizi etkiler. Bazen tek bir anlamlı bakış bile yeterlidir... Güven vermeyen bir erkeği kadın hisseder.”

Kitapçı Kadın'ın konuşma şekli, iyi bir eğitim aldığını, bilgili ve kültürlü olduğu belli ediyordu. Tane tane konuşmaya devam etti:

“Erkekler, kadınlarda yüz güzelliğine ve yüzü güzel yapan gözlere bakar. Ama baktıkları iki önemli şey daha var; göğüsler ve kalça. Erkekler göğüs ve kalçadan etkilenir ama neden

etkilendiklerini bilmezler. Sebebi; doğacak çocukla ilgili önemli ipuçları veriyor da ondan. Kalça kemiklerinin genişliği, çocuk doğurabilme yeteneğini gösterir. Her tarafı geniş olan vücuttan bahsetmiyorum, orantılı ve güzel bir vücuttan bahsediyorum. Göğüslere gelince; doğan çocuğu besleyebilme gücünü gösterdiği için etkilenir. Elbette göğüs büyüklüğü ile süt arasında bir ilgi yok ama göğsün çok küçük olması, östrojen hormonu hakkında ipucu veriyor ve bu hormon yeterli değilse, başka yetersizlikler de görülebiliyor. Kadını kadın yapan östrojendir...”

Kitapçı Kadın, aşırı zayıf olan kadınlar hakkında birkaç şey söyledi:

“Aşırı zayıf olan kadınlarda psikolojik bozukluk ihtimalini de düşünmek lazım. Çünkü bazıları kilo almayı takıntı haline getirdiği için veya başka nedenlerle yemek yemiyor... Halk arasında “sıksa” deniyor ama sanırım bunlar için kullanılan başka yabancı kelimeler de var.* Vücutta yağ hiç olmayınca, östrojen de üretilmiyor. Östrojen az olunca, kadınsı özellikler kayboluyor, erkek gibi oluyorlar.”

Masadaki Hemşire, Kitapçı Kadın konuşurken biraz utanır gibi oldu ama sonuna kadar dikkatlice dinledi. Konuşması bittikten sonra, önce Kitapçı Kadın’ı, sonra kendini gizlice süzdü. Kitapçı Kadın’ın bu kadar rahat konuşması, onu biraz huzursuz etmişti. Biraz kısık sesle şöyle dedi:

“Bu konularda konuşurken, etrafımızdaki insanların incinebileceğini de düşünmek gerekiyor. Sonuçta bu da bir sağlık sorunu.”

Hemşire bunu söylerken, masadakiler hala östrojenle ilgili sözleri düşünüyordu. Hemşire, östrojen konusuna değindi:

“Eskisi gibi değil artık. Östrojen ve diğer hormonların testleri var ve eksiklik olduğunda ilaçla dengelenebiliyor. Amaç

bir çocuğun doğması ve beslenmesi ise, düzenli kontrollerle bu sağlanıyor. Bir erkek, sadece göğüs ve kalçaya bakmamalı.”

Hemşire bunları açıklarken sakın ve bilgi verir gibi bir tonda konuşsa da masadaki erkekler biraz alınır gibi bakıştılar. Sonra Hemşire yaş konusundan bahsetti:

“Karşımızdaki insanın yaşı da çekici olup olmamasında etkili. Belli bir yaştan sonra erkekler ve kadınlar çekiciliğini kaybediyor. Erkekler geç olgunlaşıyor. Üniversite bitirmiş 24 yaşındaki erkekler, kendini bile idare edemiyor, aileyi nasıl idare edecek? 25-33 yaş arası bence ideal. 35 yaşından sonra erkeğin çekiciliği azalıyor. Elbette istisnalar olabilir. 40 yaşında evlenen yakışıklı ve çekici erkeler de olabiliyor, ama oldukça az. Kadınlara gelince; kadınların 27 yaşından sonra çekiciliği çok hızlı düşüyor. 2-3 yıl önemsiz gibi geliyor ama çok etkiliyor... Bence kadınlar 30 yaş sınırını çok aşmamalı. Çünkü bu yaştan sonra, evlilik ve gebe kalma için de belli bir süre geçiyor ve bazıları tek çocukta kalıyor. İkinci çocuk düşündüklerinde, kadının yaşı 35'i çoktan geçmiş oluyor ve ileri yaş gebeliği biraz riskli... 35-40 yaşlarında, belki daha ileri yaşta bile doğum yapanlar var ancak düşük ve anomali riski artıyor. O nedenle, kadınlar 35'e kalmamalı.”

Kafeci, bir kadını veya erkeği elde etmek için çeşitli taktik uygulayanlardan söz etti:

“Bu konuda çeşitli stratejilerden bahsediyorlar. Karşımızdaki kişinin bir ilgisi, sevgisi yoksa ve bunu anlamışsanız, yapay olarak oluşturacağınız bir dostluk ne kadar kalıcı ve sağlam olabilir ki? Elbette yeni birisi ile tanışırken iletişim becerilerimiz, beden dilimiz, duruşumuz, konuşmamız, kılık kıyafet seçimimiz önemli. Bunlar, daha ilk günlerden bir sorun yaşayıp her şeyi berbat etmemek için önemli olabilir. Ama tek başına bu yöntemleri kullanarak bir yakınlık kurmamız zor.

Bir de hileli, büyölü, psikolojik oyunlarla karşıdaki kişiyi kendine bağlamaya çalışanlar oluyor. Bu kişiler sorunludur. Karşısındaki kişi etkileniyorsa o da sorunlu olabilir.”

Müzik Öğretmeni, konu taktiklerden açılınca, aklına gelenleri biraz gülümseyerek saymaya başladı:

“İlgili davranacaksın ama aşırı ilgi gösterip bunaltmayacaksın. Biraz gizemli olmak önemli. Bazıları seni çözdüğünde uzaklaşabiliyor. Gülümseyeceksin, duygunu belli edeceksin. Her şeyi eleştirmeyeceksin. İltifat etmeyi bileceksin. Farklı düşündüğünüz konularda tartışmak yerine, onun ilgi alanları hakkında konuşmak daha iyi bir dostluk sağlayabilir.”

Kafedeki konuşmalar sırasında, her duyduğu yeni bilgi onu daha fazla düşünmeye zorluyordu. Yeni öğrendiklerini onunla özdeşleştiriyor, onu yeniden düşünüyordu. Yaşını, vücut yapısını, ilgisini, çocuk olayını uzun uzun düşündü. Sosyal medyadaki paylaşımlarına ve yeni profil resimlerine baktı. Tarihi bir mekanda çekilmiş resmini görünce, her aşık insan gibi aklına kıskançlık dolu sorular geldi. Acaba kiminle gitti? Yalnız mıydı? Neden başka yere değil de oraya gitti? Buna benzer sorular kafasında döndü durdu. Kendi de biliyordu ki bu sorular gereksiz evhamlardı. Bunları düşünmeyi durduramıyor, kıskançlık onu daha da bağlıyordu...

5.Bölüm: Bazı insanlar neden ilgisiz ve sevgisiz olur?

Onu her geçen gün daha çok düşünüyor ve gittikçe daha çok bağılanıyordu. İki veya üç hafta aralıklarla duygusunu biraz daha belli edecek mesajlar atıyor, daha ileri gitmiyordu. Onun sevgisinden ve ilgisinden emin değildi, bir tuhafılık sezmişti. Bu sıra dışı durumu çözemiyordu. Küçük bir çocuğun yaşını ve zekasını aşan bir olayı anlayamaması gibi değişik bir durum vardı ortada...

Bir kadının kendini bir erkeğe teslim etmesi, her şeyiyle ona ait olması kolay bir şey değildir. En mahrem yerlerini bir erkeğin görecektir olması, en gizli duygularını bir erkeğin bilecek olması zor bir karardır. Buna karar vermek kolay bir şey olamaz. Ama bu kararın zorluğundan öte, bazı kadınlarda değişik bir ilgisizlik, sevgisizlik olur. O da bunu çözmeye çalışıyordu.

Denizi gören bir lokantada, ikinci vakti, Mimar ve Kimyacı ile birlikte yemek yiyorlardı. Kimyacı, kadınların duygusunu belli etmeme ve zor karar verme nedenini önce cinselliğe bağladı:

“Bir kadınla ilgilenmek, ona talip olmak; aynı zamanda o kadına, ‘seninle cinsel olarak da birlikte olmak istiyorum’

demektir. Kadın ‘evet’ demekle, teslim olmakla, aynı zamanda onunla cinsel birlikteliği de kabul etmiş oluyor. Kadın bunu düşünür... O nedenle kadın direnç gösterir, naz yapar. Çünkü bu cinsel birliktelik, öyle sanıldığı kadar basit bir olay değildir. Bazen yeni hayatlar kuruluyor, bazen de birden çok kişinin hayatı bitiyor... Bu basit bir karar değildir.”

Kimyacı, daha sonra kadınların ilgilenmediği ama arkadaş olarak gördüğü kişilerden bahsetti:

“Bazı kadınlar ilgilenmediği, cinsel istek duymadığı kişilerle dostluğunu ilerletmek istemez. İş yerinde veya okulda onu arkadaşı gibi görür. Aslında kadınla erkeğin arkadaşlığına pek güvenilmez, her an niyetleri kayabilir. ‘Biz arkadaşız, kardeş gibiyiz, kankayız’ derler ama sonra yürümeye başlarlar. Zaten işyeri aşkları çok tehlikelidir. Bir ilişki başladığında, yeni bir dizi başlıyor gibi herkes sizi izler, sizi konuşur. Sadece konuşmakla kalmaz, kıskançlıklar, oyunlar, ilişkiyi bozup kendi evlenmek isteyenler çıkar. Devam etmesi ve neticeye ulaşmak çok düşük bir olasılıktır. Sonuçta ya erkek işinden olur ya da kadın. Belki ikisi birden işten atılır veya ilişki sona erebilir. O nedenle, büyük firmalar aynı işyerinde karı-koca çalıştırmazlar.”

Mimar, anlamamış gibi baktı. Doğru anlayıp anlamadığını teyit etmek için özetledi:

“Yani bazıları seni sadece arkadaş olarak görür demek istiyorsun... Özellikle iş yerinde veya okulda birisi tepki vermiyorsa, seni sadece arkadaş olarak görüyor diyorsun, öyle mi?”

Kimyacı devam etti:

“Öyle, evet. Ayrıca işyerinden biriyle aşk yaşamak veya okuldan bir arkadaşla evlenmek çok zordur. Bunlar hayal edilmesi en romantik ve yaşanması en kolay ilişki gibi görülür. Ama acı gerçek şu ki; en olaylı ilişki türleri bunlardır.”

Mimar:

“Bir ilişkinin başında, karşımızdaki kişinin ilgisi olup olmadığını az çok anlarız. Hoşlanmadığını belli ettiğinde ısrar etmemek lazım. Mesajlarından, konuşmasından, bakışından belli olur. Bazıları kırmamak için susar, cevap vermez. Aslında susmak yerine, açık açık duygularını ifade edip, karşı tarafı şüphede bırakmamak daha doğrudur.”

Mimar konuşmasını bitirdiğinde, o hemen cevap verdi:

“Bunu anlamak çoğu kez bu kadar kolay olmuyor. Bir kadın; duygusunu ve sevgisini belli ettiğinde, özlediğini söylediğinde, kolay ve basit kadın olacağını düşünür. Bazen de karşısındaki erkeğin mücadelesi hoşuna gider. Duygularını açıklasa, erkek mücadeleden vazgeçebilir. Onu kendisi ile neşeli, samimi, şımarık görmektense, bir süre daha acı içinde peşinde koşuyor görmek, daha makul geliyordur.”

Kimyacı:

“Haklısın. Bir erkek kadını elde ettiğinde, kavuştuğunda, hayalinde büyüttüğü o kuruntu, aşk biter. Schopenhaour; cinsellik yaşandığında, erkeğin bir aldatılmışlık duygusu yaşayacağını söyler. ‘Yıllardır beklediğim, hayalimde büyüttüğüm olay bu muymuş’ gibi bir duygu sanırım... Erkeğin aşkı, doyunluktan sonra azalır, kadınıninki ise artarmış. İşte bu nedenle; evlilik, nikah gibi resmi ve toplumsal bir bağlayıcılık yoksa, erkek bir süre sonra yeni arayışlara giriyor. Kadın ise her şeyini verdiği, teslim ettiği o erkeği elinde tutmak istiyor. Çünkü biliyor ki o gittiğinde mahremiyeti de gitmiş olacak... Ayrıca hormonların da etkisi ile kadının aşkı artıyor. Erkek bir süre sonra çekip giderse, kadının yaşayacağı depresyonu, bunalımı düşünmek istemiyorum... Çoğu kadın bunu zor atlatıyor, travma yaşıyor. Psikolojik rahatsızlıkların kadınlarda daha çok görülmesinin, hatta bazılarının sadece kadınlarda görülmesinin nedeni, yaşadıkları bu

gibi üzücü durumlar... Bu sonraki hayatlarını da etkiliyor. İşte o nedenle, kadınların bir ilişkiye başlamaları ve duygularını belli etmeleri, basit ve kolay bir olay değildir.”

Mimar:

“Kadınlar daha mantıklı ve gerçekçi düşünüyor. Yaşla birlikte bu seçicilik, ölçme ve hesaplama işleri daha da artıyor. Eğer erkeğin aklında başka düşünceler varsa, kadın bunu hissediyor. Kadınlar bu konuda çok hassas yaratılmış. Erkeğin aklında başkası varsa veya erkek eğlenme amaçlı yaklaşıyorsa, kadın bunu hissediyor... Erkekler için aynı şeyi söyleyemem. Karşısındaki kadın çekici gelmişse, ne hissettiğini düşünmeden, anlamadan, duygularından habersiz bir şekilde ilerleyebiliyor.”

Konuşulanların hepsini dikkatlice dinliyor, bir taraftan da “acaba onun durumu hangisine uyuyor” diye içinden çözmeye çalışıyordu. Onun ilgisindeki ve sevgisindeki belirsizlik, kafasında bir soru işareti olarak sürekli dolaşıyordu.

Kimyacı, kadınların geçmişte yaşadıklarının da etkisi olabileceğinden bahsetti:

“Bir erkekle iyi veya kötü yaşanmış bir anısı varsa, yeni birine ilgi duymakta zorlanabilir. O aklında kalmıştır, unutamıyor olabilir. Veya çok kötü şeyler yaşamıştır, yeni birine ilgi duymaktan çekiniyordur.”

Biraz durduktan sonra devam etti:

“Bazıları hoşlandığı kişilere uygun bir şekilde duygularını ifade ediyor. İlgisini ve sevgisini belli ediyor, açıklıyor. Ama karşı taraftan olumlu bir cevap alamıyor. Karşı taraftan olumlu bir cevap alamamak, her insanı biraz etkiler. Aradan belli bir zaman geçtikten sonra, yine hoşlandığı biri karşısına çıkarsa, şansını deneyebilir. Ancak ikinci bir olumsuz cevaba dayanamayacağı için, hiç adım atmayanlar da oluyor. Reddedilme korkusu basit bir

şey değildir. Bazıları reddedilme korkusu yüzünden duygularını belli edemez.”

Mimar:

“Çevresindeki insanlar da bazen etkili oluyor. İşyerinde, okulda veya yaşadığı yerde herkes onları birlikte görecektir. Eğer aralarındaki ilişki ciddi ise sorun yok, herkes bilsin. Ama ne olacağı belli değilse, başkalarının dilinde olmak, dedikodu malzemesi olmak, çoğu kadına göre rahatsız edici bir durumdur. Başkalarının dilinde olmak istemeyenler, ilgisini ve sevgisini belli etmez.”

Az önce Kimyacı’nın söylediği “... bir erkekle iyi veya kötü yaşanmış bir anısı varsa, yeni birine ilgi duymakta zorlanabilir. O aklında kalmıştır, unutamıyor olabilir.” sözü dikkatini çekti ve bu sözü uzaklara bakarak derin derin düşündü. Bazı kadınlar, beğendiği erkeklerden birkaç tanesini yedek kulübesinde bekletir. Kopamadığı, unutamadığı kişiyi bitirdiğinde veya terk edildiğinde, yedek kulübesine yönelir. “friendzone” olayı. Aslında bir insan “friendzone” durumuna düştüğünü anlar, buna işaret eden belirtiler vardır. Birlikte daha az vakit geçirme, kısa ve baştan savma cevaplar gibi. Kendisine çok yakın olunmasını da istemez, uzaklaşıp gidilmesini de... Friendzone olayını düşündüğünde, yaşadığı durum buna da uymuyordu.

Mimar konuşmasına devam etti:

“İlgisini ve sevgisini belli edemeyenler var, bir de hiç açıklama yapmayanlar var. Karşısındakini insan yerine koymayan, umursamayan, iki satır cevap yazmayan kişiler... Böyle kişilerden hayır gelmez.”

Kimyacı:

“Bazılarının da sevdiği biri vardır ve onunla görüşüyordur. Ona haksızlık olmasın diye, başka biri ile samimi

olmak, konuşmak ve mesajlaşmak istemez. Onu aldattığını düşünür.”

Kimyacı birkaç olasılıktan daha bahsetti:

“Bazıları hayalinde yaşamayı sever. Kavuştuğunda, onu elde ettiğinde, hayalindeki kadar güzel duygular hissetmeyeceğini bilir. Hayali, gerçeğinden daha güzel gelir. Bitmesin diye başlamaz... Simyacı romanında, Hacca gitmek için billuriye dükkanında para biriktiren bir tüccardan bahsedilir. Billuriyeci, Hacca gitmek için yeterli parayı kazandığında, gitmekten vazgeçmiş... Gidersem, içimdeki o aşk biter diye düşünmüş... Sevdiği ve aşık olduğu insana, böyle bir nedenle uzak duran kişi sayısı çok azdır. Kavuşursak biter diye uzak duran kişi sayısı çok azdır...”

Kimyacı, biraz durduktan sonra diğer ihtimalleri de sıraladı:

“Bazı kadınların egosu, feminist düşünceleri, bir erkeğin özgüvenine ve yönetme isteğine katlanmayı reddeder. Bir erkeği sevmek, erkekle yaşamak, ona acizlik gibi gelir.”

Kimyacı devam etti:

“Her kadın güvenmek ister. Bazı kadınlar zor güvenir. Kimseye güvenmek istemediği için, güvenemediği için, yıllarca bekler... Bir kadın zor güveniyorsa veya güvenemiyorsa, ortada bir sorun olabilir.”

Yemekten sonra, aralarında geçen konuşmaları içinden bir daha düşündü, tekrar etti. İlk grup; kendisiyle ilgilendiğini belli eden birine, olumlu da olsa olumsuz da olsa, uygun bir şekilde ve açıkça duygularını belli ediyor. Diğer grup; ilgileniyor, seviyor ama bunu hemen ve kolayca belli etmiyor. Bu da gayet normal. Bir de ne sevdiği belli, ne sevmediği belli, arada kalan kararsızlar var, işte onları çözmek çok zor. Özellikle bir kadın kararsızlık

yaşıyorsa, bir seviyor, bir sevmiyor gibi davranıyorsa, tutarsızlık varsa, orada bir durup düşünmek ve daha dikkatli olmak gerekiyor. Çünkü bu tip insanların arasından, ilerde büyük sorunlar yaşatacak kişiler çıkma olasılığı var...

Hafta sonu halasını ziyarete gitti. Amacı; ilgisiz, sevgisiz ve kararsız kadınların sorununun ne olduğunu konuşmaktı. Halasının çevresi genişti ve etrafında gördüğü örnek olayları hafızasında iyi tutardı. Eve geldiğinde, doktor olduğunu öğrendiği bir kadın ve yaşlı bir teyze vardı. Misafirler kısa süreliğine gelmişti ve kalkmak üzereydi ancak konuştukça sohbet uzadı. Gazetecilik okuyan erkek kuzeni de konuşma sırasında onlara hiç izlemediği bazı filmlerden bahsetti.

Halası, bu tip kadınlarla ilgili olarak bildiği birisinden bahsetti. Anlatırken isim ve yer belirtmemeye özen gösteriyordu:

“30 yaşlarında bir kadındı. Yeni biriyle tanışmış ve altı aya yakın süre geçmişti. Onunlayken neşeli vakitler geçiriyor ve sevdiğini söylüyordu. Evlenmeyi düşünüyorlardı. Bunun için görev yerlerini değiştirmişler, ev bile kiralamışlardı. Ama kadın kendinden o kadar çok şüphe ediyordu ki, sevgisini bile bize soruyordu... Bir insan sevdiğini nasıl anlamaz? Sevgi görmemiş veya sevgi nedir bilmiyordu... Bazı insanlar aşık olamadığını söylediğinde inanmazdım. Ama gördüm... Karşısındaki erkek dürüst, güvenilir, yakışıklı. Kızı da çok seviyor, fedakarlıklar yapıyor. Ama kız bir tuhaftı. Düğüne az kalmıştı ama hala büyük bir kararsızlık yaşıyordu. Hem onu kaybetmek istemiyor, hem de ‘ya sevmiyorsam ve ilerde sıkılırsam, aynı evde nasıl yaşayacağım’ diye düşünüyordu. Zeki biriydi. Çok zeki olması ve mantığını çok kullanması, yaşadığı sorunlarda etkili olan nedenlerden biriydi. Çok kıyas yapıyordu... Hassas ve takıntılı bir hali vardı. Her şeyde mutlaka bir kusur bulurdu. Anne-babanın

ayrı olması ve küçükken yaşadığı olumsuzluklar psikolojisini bozmuş galiba.”

Misafirlerden Doktor Kadın da buna benzer bir olay anlattı. Bu tip kadınların yaşadığı olayların, aşağı yukarı aynı olduğunu söyledi:

“Her kadın değil ama yaklaşık her yüz kadında 5-10 kişi böyle durumlar yaşayabiliyor. Bu tip kadınlar herkesin çevresinde vardır. Birisi anlatsa, bir filmde izleseniz veya bir yerde okusanız, ‘Aaa, aynen ona benziyor’ dersiniz. Veya kendisi bu tip bir kadın ise ‘Aaa, aynen benim yaşadıklarımı yaşamış’ der. Haklılar... Çünkü ufak tefek değişiklikler olsa da, bazı kadınların bunu yaşamasının özünde yatan sebep aynı... Küçükken anne-baba sevgisinden yoksun yetişmiş olabilirler. Aile içi şiddet yaşamış olabilirler. Anne-baba ayrı olabilir. Genetik faktörler de etkili. Bazen üzücü bir olay, uzun süren bir depresyon, kişinin ruh sağlığını bozabiliyor. Annenin ve babanın belli bir yaşa kadar çocuğa ilgisi, sevgisi, gözleriyle ona bakışı, o ışınlar o kadar önemli ki... Biz bunu insanlara anlatamadık, öğretemedik. Onu var eden anne-babanın ayrılması, o çocuğun ruhunu parçalıyor. Çocuğun yanında anne-babanın ayrı iki insanmış gibi tartışması, konuşması, çocuğun ruhunu mahvediyor. Bunu anlatamadık... Herkes en ufak sorunda boşanmayı teşvik ediyor, kolaylaştırıyor. Avukatlar, kanunlar, diziler, kadın örgütleri... Ruh sağlığı bozulmuş insanlar ve onların yetiştirdiği sağlıklı insanlar çok artıyor. Bu artışı durduramıyoruz, matematiksel bir işlem gibi artıyor...”

Birkaç saniye dinlenir gibi durduktan sonra Geothe’nin bir sözünü onlara okudu:

“İnsan doğasının sınırları vardır. Sevince, kedere, acılara ancak belli bir dereceye kadar dayanabilir ve o derece aşılsa insan yok olur.”

Doktor Kadın; ilgisiz, sevgisiz ve kararsız kadınlar hakkında konuşmaya devam ediyordu:

“Aslında her kadın evliliğe yaklaşırken az da olsa böyle şeyler hissedebilir. Nikah sırasında, evlilik töreninde, ilk çocuk doğduğunda bile... Aradan yıllar geçtikten sonra, bunun gelip geçici bir kuruntu, vesvese olduğunu anlıyor. Özellikle yaş ilerledikçe bunun görülme sıklığı artar. Ama bazı kadınlardaki sorunun bu kadar basit olmadığı çok net. Düğün salonundan bile kaçıp gidenler var.”

Doktor Kadın, ismini hatırlayamadığı bir filmde örnek verdi:

“Kadınların şehirdeki çalışma hayatını ve eş bulma süreçlerini anlatan yabancı bir dizi vardı, ismi aklıma gelmedi. ABD’de geçiyor... Sonra filmi de çekildi. Ama filmde salondan kaçan kadın değil, erkek... Filmde Mr.Big ve Carrie evleniyorlar. Her şey hazır, davetliler gelmiş... Bir önceki gün, kadının biri Mr.Big’in kafasını karıştırıyor. Adam kararsızlığa, vesveseye kapılıyor ve düğünden kaçmaya çalışıyor... Henüz aşık olamadığını düşünüyor. Tüm yaşadıkları ona yapmacık ve yüzeysel geliyor. Kendini hazır hissetmiyor. Sonuçta ayrılıyorlar ve uzun süre görüşmüyorlar. Ama ikisi de birbirini çok düşünüyor ve acı çekiyorlar. Mr.Big şöyle diyor: ‘Aslında evlenmeye karar verme biçimimiz çok kötüydü. Aşk yoktu. Bir insana o şekilde evlenme teklif edilmez.’ Uzun süre sonra yeniden buluştuklarında, aşklarının olgunlaştığını düşünüp sade bir törenle evlendiler. Ne bileyim, bazıları böyle bir aşk acısı çekmeden evlenemiyor...”

Resim 7. Düğünden kaçımaya çalışan Mr.Big’e Carrie’nin tepkisi.

Gazeteci Kuzen, The Notebook filmindeki kızı hatırladı ve hemen anlatmaya başladı:

“The Notebook-Defter filminde, kızın kararsızlığı aslında ilk tanıştıklarında belliydi. Kız normal birine benzemiyordu. Ahşap evde buluştuklarında, bir anda erkeği itiyor ve ondan biraz çabalamasını, bir şeyler söylemesini, şiirler, mektuplar yazmasını istiyor. Sonra ayrılıyorlar... Yıllar sonra, başka birisi ile evleneceği sırada, gelinlikle salondan kaçıyor ve eski erkeğe geri dönüyor. Ama bu defa kalbi iki erkek arasında kalıyor. Bir kadın aynı anda iki kişiyi birden nasıl sevebilir? Bu nasıl kalp? Normal olmadığı belli... Yaşı ilerlediğinde de kocasını tanımaz hale geliyor. Kocasını bir yabancı gibi, düşman gibi görüyor. Aslında romanlar ve filmler bazı ayrıntıları saklasa da, filmin diğer parçaları, karşımızda nasıl bir kadın veya adam olduğunu bize söyler... Buradaki kadının da bir sorunu var.”

Yaşlı Teyze bunları duyunca söze girdi:

“Daha başında zorluklar, acılar, uğraştırmalar varsa sonu iyi olur mu be evladım? Emeksiz hiçbir şey olmaz, sevgi de, aşk

da emek ister. Ama sorun yaşamakla, emek vermeyi ayırt etmek lazım. Herkes romanlardaki gibi, filmlerdeki gibi ulaşamama, ayrılık, zorluk, yalvarmalar, nazlar, mektuplaşmalar bekliyor. Ama onlarınki iyi gitmediği için film oldu ya zaten. İyi gitseydi film olur muydu? Bir de televizyonda izledikleri gibi bir erkek veya kız hayali oluşturuyorlar kafalarında. Yeni tanışacağı veya karşılaşacağı kişinin de ona benzeyeceğini düşünüyor, böyle bir beklenti içine giriyor... E herkes aynı olmaz ki... Hayalindeki gibi biri olmayınca ona çok farklı geliyor, alışamam zannediyor. Onlar sadece ekranlarda olur be evladım. Herkes peşinde koşunca cazip geliyor. Ünlü olmadan önce yanında olsa bakmazdı bile. İki gün sonra o ünlünün de havası geçecek. Aşk da öyle... En güçlü aşk bile iki üç yıla kalmaz biter. Aşkından ölecek gibi olsan da, onu elde ettiğinde aşk biter. Ama sevgi bitmez, güzel huy bitmez evladım.”

Yaşlı Teyze biraz düşündükten sonra tekrar konuştu:

“Şimdikiler görür görmez, ilk bakışta aşk bekliyor. Sevgi, saygı, huzur varsa, içlerinde bir heyecan varsa, zamanla aşk da oluşur. Aşk bir anda oluşmaz ki... Duyguların, düşüncelerin, kıskanmaların, merak etmen, zamanla aşka dönüşür. Eskiler şöyle dermiş: ‘Erkeğin aşkı evlenince azalır, kadının ki artar.’ Kadınlar evlenince kocasına daha çok bağlanır. Ama şimdiki kızların yaşayacağı bir şey kalmamış ki... Heyecan yok... Kocada yeni ne bulacak ki bağlansın...”

Gazeteci Kuzen, yaşlı teyzeyi dinledikten sonra onun söylediklerine paralel konuştu:

“Baba evinin rahatlığı, eski düzene veda edip yeni bir hayata başlamak, sorumluluk almak zor geliyor. Herkes kendini prenses sanıyor. Bu güçlükleri perdelemek için, insanın aklını ve mantığını devre dışı bırakan aşk duygusu yaratılmış... Bunu yanlış yerde kullananlar var, bir de kontrol edemeyenler var. Bazılarında

ise bu duygu oluşmayınca sorun oluyor. Aşık olamamak gerçekten önemli bir sorun olmalı...”

Doktor Kadın hemen ekledi:

“Bağlanmaktan korkmak, kimseyi beğenmemek; bazı kişilik bozukluklarında görülebiliyor. Eğer ciddi bir psikolojik rahatsızlık varsa, tedavisi mümkün olmayan ve ömür boyu ilaç tedavisi gereken bir rahatsızlık varsa, böyle kişilerin evlenmeleri ve çocuk sahibi olmaları tavsiye edilmiyor. Çünkü genelde evlilikleri uzun sürmüyor ve ilerleyen yıllarda üzücü olaylar yaşanabiliyor.”

Gazeteci Kuzen, bir filminden daha bahsetti:

“Amelie filmindeki kız; bir erkeği tanıma ve ona yaklaşma sürecinde zorluklar yaşıyor. Bir erkeği merak etmek, sevmek, yaklaşmak, bazı kadınlar için gerçekten çok zor oluyor. O da kötü bir çocukluk dönemi yaşamış. Anne vefat etmiş. Baba otoriter, sevgisiz ve ilgisiz. Gördüğünüz gibi, sebepler genelde aynı...”

[Resim 8.](#) Amelie filminde, bir erkeği tanıma ve sevmeye sürecinde kızın yaşadığı kararsızlıklar.

[Video 4.](#) Amelie filminde, bir erkeği tanıma ve sevmeye sürecinde kızın yaşadığı kararsızlıklar.

Doktor Kadın ekledi:

“Evet, ben biliyorum böyle bir kızı. Bir erkeğe dokunmak, sarılmak, öpmek, yaklaşmak istemiyor. Erkekler onun ilgisini çekmiyor. Birkaç ay arkadaşlığını devam ettiriyor, olmuyor. Farklı kişilerle deniyor, yine olmuyor. İlk başlarda her kadın biraz dokunmaktan, yaklaşmaktan çekinir. Zamanla alışır. Ama o kız birkaç ay geçmesine rağmen kendini zorluyor, yine de bir sevgi, heyecan, sarılma hissi duyamıyordu. Bu çok az kişide olur.”

Doktor Kadın, Amelie filmindeki kızla ilgili çok ilginç bir ayrıntıdan daha söz etti:

“Ameli filminde, kimsenin dikkat etmediği, kimsenin düşünüp söylemediği ve yazmadığı bir ayrıntı var. Bu ayrıntı; kızın dikkatini çekmediği gibi, filmde emeği geçenlerin de dikkatini çekmemiş olabilir. Kızın bozuk olan psikolojisi; çevresine iyilik yaptıkça ve insanların gönlünü aldıkça düzeliyor... Onların sevindiğini ve mutlu olduğunu gördükçe düzeliyor... Sevgiyi ve mutlu olmayı; insanların yüzünde gördükçe öğreniyor... Bu ayrıntı önemli... İyilik yapmak ve gönül almak müthiş etkili oluyor.* Kızın kalbi bir süre sonra bir erkeği sevebilecek kadar iyileşiyor.”

Gazeteci Kuzen:

“Bu tip kızların psikolojisini, duygu ve davranışlarını, 500 Days of Summer-Aşkın 500 Günü filmi güzel anlatır. Filmdeki kızın ne sevdiği belli, ne sevmediği. Her an gidecekmiş gibi soğuk ve kararsız... Tom’u yanında tutuyor ama ne yaklaşıyor ne de uzaklaştırıyor. Tom, onun gibi kızların psikolojisini tek cümle ile özetlemiş: ‘Aslında iki seçenek var. Ya o kız duygusuz, sefil, kötü kalpli bir cadı. Ya da bir robot.’ Evet, güzel bir özet aslında... Böyle kızlarla karşılaşanlar, filmi izledikten sonra, kendi yaşadıklarına ne kadar çok benzediğini söylüyor. Robot gibi hissiz, sevgisiz ve ilgisiz... Bir kadının nasıl bu kadar acımasız ve vicdansız olabildiğine insan şaşıyor...”

Amelie filmini duymuştu ve çok izlemek istemişti. Fakat her seferinde bir aksilik çıktığı için izleyememişti. En çok izlenen romantik filmlerden biriydi. Filmle ilgili anlatılanları ve yaşadıklarını düşününce, filmdeki kadınla onun arasında benzerlikler gördü. Bu defa izleyecekti, hem de bu akşam arayıp, bulup izlemeye kadar verdi. Bir an, kadınlar ve evlilik konusunu çok ihmal ettiğini düşündü. Üniversite mezunu olmak ve iyi bir iş sahibi olmak için yıllarca sınavlarla uğraşmış, ama hayatını

etkileyecek önemli bir konuda, kadınlar ve evlilik konusunda ihmalkar davranmıştı. Bu konuda bilgi sahibi olmak için yeterli çaba göstermediğini düşündü.

Halası, mutfakta bir şeyler hazırlamaya gitmişti. Az önce Doktor Kadın'ın anlattığı, sevgisinden emin olamayan kararsız kızdan çok etkilenmiş olmalıydı ki, mutfaktan döndüğünde o da buna benzer bir kızdan bahsetti:

“Beş yıl beraberdiler. Herkes ilişkilerini biliyordu. Evlenmelerini bekliyorduk. Ama erkeğin iş bulma sorunu olunca, kız ayrılmayı düşündü. Ayrılmaları uzun sürdü... Kız uzun süre ayrılmakta kararsız kaldı. Kızlar; her şeyini verdiği, her şeyi yaşadığı bir erkeği kaybetmekten korkar. Çünkü erkek terk edip gittiğinde, herkes kızı kullanılmış ve atılmış kirli bir mendil gibi görüyor... O kız için de benzer şeyler oldu... Uzun süre kimseyle evlenmeyince, hakkında dedikodular çıktı. İnsanların ne düşündüğüne de engel olamıyorsun ki... Ayrıldıktan bir-iki yıl sonra onu hiç iyi görmedim. Bu tip ayrılıklar, bazı kadınlarda psikolojik sorunlara neden olabiliyor. Sonra, yeniden evlenmeye çalıştı, yeni kişilerle tanıştı, görücü usulü gelenler oldu, ama hiç biri olmadı. Yeni tanıştığı kişiler, eski ilişkisini sorduğunda çok kızıyordu. Erkek milleti genelde bu konuya önem verir. Bazıları baştan sorun değil dese de sonradan kafayı takıyor.”

Gazeteci Kuzen, erkeklerle her şeyi yaşayan ama bunu normalmiş gibi gösteren kızlar konu olunca, biraz konuşmak istedi:

“Bir kadın, başka bir erkekle her şeyi yaşayıp, yıllarca evli gibi bir hayat sürüp, sonra başkası ile tanıştığında, ilk defa yeni bir ilişkiye başlayan biri gibi görmemeli kendini... Aşağılamıyorum, kimsenin bilemeyeceği, belki kendilerine göre haklı oldukları durumlar olabilir. Ama keyf için, zevk için her şeyi yaşayıp, yıllarca gezip tozup, sonra kendilerini süttten çıkmış

ak kaşık gibi görmeleri doğru değil. Ahlakına, iradesine sahip çıkan kadınlara; toplumun verdiği itibarı, kutsallığı, haklı ve yerinde görüyorum. İnsanlık tarihi boyunca bu böyle olmuştur ve böyle devam edecektir. Her şeyi yaşayıp, sonra “bekaret ne yaa” diyenler, belki içlerini rahatlatmak için yaptıklarını normalmiş gibi göstermeye çalışıyor olabilir. Ama insanın yaratılışından beri var olan bu algıyı değiştiremezler. Asla ahlakına ve iradesine sahip çıkan kadınların gördüğü itibarı göremeyecekler...”

Gazeteci Kuzen, “bekaret” konusunu bu ortamda daha uzun konuşmanın uygun olmadığını düşündü ve konuyu kısa kesti. Halası, evlenemeyen kızlarla ilgili konuşmasına devam etti:

“Bir kız daha vardı. 30’a yaklaşmıştı. Genelde 30’a yakın kızlar, o yaşlarda bir evde kalma korkusu yaşar. O eşiği aşınca bir rahatlama oluyor galiba, sonra 40’a kadar bekliyorlar... Nedendir bilmem, onda ayrı bir evlenememe endişesi vardı. Her yeni tanıdığı kişide, her görücü gelmesinde, olacakmış gibi heyecanlanır, ‘bu defa evet diyeceğim, hissediyorum’ derdi... Ama olmuyordu, bir türlü olmuyordu, boşa ümitleniyordu... Sonra bu arayışlardan da yoruluyordu.”

Gazeteci Kuzen:

“35 yaşında bekar bir erkek veya kadın düşünüyorum. Ortalama insan ömrü yaklaşık 70 yıl. Şimdi bu kadın veya erkek, 35 yıl daha yalnız nasıl yaşayacak? Bilemeyiz, belki daha erken ölebilir, belki 70 yaşını da geçebilir. Ama önünde uzun bir süre var... Ben ilkokul 3.sınıftaki günlerimi düşünüyorum, geride kalan 15 yıl bile uzun bir süre... 15 yıl kolay geçmemiş... 25 yıl, 35 yıl yalnız nasıl geçecek? Üstelik gittikçe yaşlanan bir kadın veya erkek için, önündeki o yılları yalnız başına bitirmek çok zor olmalı.”

Yaşlı Teyze, mırıldanır gibi ve yavaşça konuştu:

“Etrafta bebeği ile gezen kadınlara bakıp imrenir ancak. Kendi yuvasını kurmuş, kocası ve çocuklarıyla yaşayan arkadaşlarının evine misafir olduğunda, kendi de böyle bir hayatı hayal eder. Küçük bir kız gibi, hala babasının evindeki odasında yaşar. Baba evinde misafir gibidir. Evin düzeni konusunda, mutfakta istediği değişikliği yapamaz. Yapsa annesi ile sorun yaşar. Onların gözünde hep küçük bir kızdır. Dışarı çıkarken, bir yere giderken haber verir, gecikirse hesap sorulur. Kendi evini kursana, çeyizlerini sersene kafana göre...

Hiç düşünmüyorlar... Tek başına gezmek, tozmak, bir yerde oturup yemek yemek, bir süre sonra zor gelmeye başlayacak. Allah ömür versin ama anne baba vefat edince, yalnız başlarına nasıl yaşayacaklar? Daha ne kadar para biriktirebilirim, nereleri gezip tozabilirim, ne kadar alışveriş yapabilirim hevesindeler. Bunların zamanı geçmez... Ama yuva kurmanın vakti geçiyor... Hiç düşünmüyorlar... Sonra depresyona giriyor bazıları, inançları da zayıflıyor, sapıtabiliyorlar... Kalbindeki sevgiyi göremeyip şüphe edenin, imanı da, inancı da zayıf olabilir. Çünkü iman da aşk gibidir, ispata ihtiyaç duymaz...”

Gazeteci Kuzen, yine bir filmde bahsetti. A Beautifull Mind-Akıl oyunları filmi. Ünlü matematikçi John Nash’ı oynayan adam; şüpheli, gerçek ile hayali ayırt edemeyecek kadar kötü bir durumdadır. Her şeyde mantık, ispat, delil arar. Aşk için de ispat arar. Evleneceği kadınla arasında şöyle bir konuşma geçer:

Kadın: Evren ne kadar büyük?

Adam: Sonsuz.

Kadın: Nereden biliyorsun?

Adam: Çünkü bütün veriler bunu gösteriyor.

Kadın: Ama henüz kanıtlanmadı.

Adam: Hayır.

Kadın: Gözünle görmedin.

Adam: Hayır.

Kadın: Nasıl emin olabiliyorsun?

Adam: Bilmem, sadece inanıyorum.

Kadın: Sanırım aşk da aynen böyle...

[Resim 9.](#) A Beautifull Mind-Akıl oyunları filminde, aşk için mantık, delil, ispat arayan ünlü matematikçiye kadının verdiği cevap.

[Video 5.](#) A Beautifull Mind-Akıl oyunları filminde, aşk için mantık, delil, ispat arayan ünlü matematikçiye kadının verdiği cevap.

Doktor Kadın, bir süre aşk, sevgi ve iman arasındaki benzerlikleri düşündü. İspata, delile gerek var mıydı? Yoksa insan içinde hisseder miydi? Evlenmeden önceki hayatından bahsetti:

“Ben evlenmeden önce, evli arkadaşlarımla konuşurken, onların hamileliklerini anlatmalarına, çocuklarıyla ilgili güzel anlardan bahsetmelerine, eşleriyle gittikleri yerleri anlatmalarına imrenirdim. Hele yanlarında iken onların hayatına gıpta ederdim. Neyse ki benim de karşıma biri çıktı ve sevdiğimi-sevildiğimi anladım. İnsan bunu hissediyor. Ben de hissettim ve evlendim.”

Halası:

“Geçen gün bir kız anlattı. Yaşı biraz ilerlemiş. Görücü usulü birisi görmeye gelmiş. Bazı erkekler, yaşı ilerlemiş kıızı çantada keklik sanıyor. Bunlar da öyleymiş... Kız kesin kabul eder diye düşünmüşler. Bir ukelalık, kabalık, özgüven patlaması, kendini beğenmişlik varmış erkekte. Erkek biraz yalvarır, kibar davranır, kendini beğendirmeye çalışır, değil mi? Kız da istememiş... Ne yani, sevemediyse, içi ısınmadıysa, geç kaldım diye atlasın mı?”

Yaşlı Teyze, başka bir kızdan daha bahsetti:

“25 yaşlarındayken daha güzel bir kızdı. Ama o yıllarda olmadı. En güzel yılları geride kalınca, üzüntüsü artmaya başladı. Çok bunaldı. Öyle pek belli de etmezdi, evlenmek istemiyormuş gibi dururdu. Ama benden dualar* ister, hayırlı bir eş bulabilmek için çok dua ederdi. Tam istediğin gibi, hayal ettiğin gibi dua et, dualarına dikkat et, gerçekleşebilir derdim. Derdini Allah’a anlatır gibi dua et derdim ona. Mayıs ayının ilk haftasında, Hıdırellez gününde yapılan duayı da tarif ettim. Ümidini hiç kaybetmedi. O yıl, tam da hayal ettiği gibi birisi karşısına çıkmış. İnsan, karşısına çıkınca anlıyor, doğru kişi olduğunu hissediyor... Evlendiler tabi.”

Halası, geçmişte hayal kırıklığı yaşamış kişilerin de evlenmekte zorluk çekebileceğinden bahsetti:

“Kadın veya erkek fark etmiyor. Geçmişte güvendiği, inandığı biri hayal kırıklığına uğratmışsa, yeni bir başlangıca

cesaret edemiyorlar. Gönlü kırılmışsa, yorulmuşsa zor oluyor. İnanmakta, güvenmekte zorlanıyorlar. Özellikle kızlarda bu çok oluyor. Erkeğin umurunda değil, eğlence peşinde... Geziyor, tozuyor, kızı kandırıyor, sonra çekip gidiyor başka bir kıza... Ama kızcağız ortada kalıyor, ne yapacağını şaşıyor. Canı yanan, hayalleri yıkılan, dünyası kararan, harabe bir ev gibi çöken böyle çok kız var. Sonra kimseye inancı da, güveni de kalmıyor... Baştan dikkat etmek lazım. Ama böyle bir olay olduysa da dünyanın sonu değil, toparlanmasını bilmeli.”

Doktor Kadın:

“Bazılarının da kafasından atamadığı platonik bir aşkı oluyor. 1-2 yıl hayalinde onu düşünüyor, bekliyor. 3-4 yıl hiç ışıık görmeden bekleyenler var. Sonra karşısına yeni biri çıkınca, biraz adım atıyor, gözleri açılıyor, eskisini unutup evleniyor. O zaman ancak anlayabiliyor, boşuna beklediğini ve kafasındaki şeyin bir hayalden, kuruntudan ibaret olduğunu...”

Gazeteci Kuzen:

“Bazıları da platonik aşkın boş bir kuruntu ve hayal olduğunu daha acı şöyle anlıyor: Önce hayalinde büyütüyor, olağanüstü hale getiriyor, sonra çok zor bir olasılık da olsa kavuşuyor. Kavuştuğunda ise, gözünde büyüttüğü kadar olağanüstü biri olmadığını, hayalindeki gibi olmadığını, onun da sıradan biri olduğunu anlıyor. İşte o zaman da huzursuzluk başlıyor.”

Doktor Kadın, evlenmekten korkan veya evlenmek istemeyen kadınlar olduğu gibi, evlendikten sonra çocuk sahibi olmak istemeyen kadınlar da var diyerek anlatmaya başladı:

“Asla çocuk istemiyorum diyen kadınlar, yaş 35’e gelince hormonların da etkisiyle çocuk yapmak istiyor. Daha geç kalanlar her yolu deniyor. Gezmedik doktor, hastane bırakmıyorlar ve çocuk yapmaya çalışıyorlar. Yaratılışın tersine yaşamaya

alışıyorlar ama hormonların etkisinden kaçmak kolay olmuyor. Kadın; ocuk yaptığında tam olur, kendini gerçekleştirmiş olur... Uzun süre bekledikten sonra ocuk yapanların duygularının ne kadar çok değiştiğine inanamazsınız. Yaşanmadan bilinmez bu... Hayatta en çok sevdiğiniz şey oluyor, size sevgiyle bakan bir çift küçük göz... İnanılmaz bir şey. Boşuna evlat sevgisi dememişler. Evladı için bk fedakarlıklar yapan anne-babaları görmek, bu duygu için bir ipucu olabilir...”

Halası, bir kadın anne olmadan o duyguları bilemez dedi ve devam etti:

“Evlilik ve ocuk konusunda soğuk olan kadınlar bile, bebekleri olduktan sonra düşünceleri değişiyor. Hayata bakışları değişiyor. Daha huzurlu ve mutlu oluyorlar. Çoğu kadın; o duygunun, mutluluğun, ancak yaşanınca anlaşılabileceğini söyler.”

Yaşlı Kadın, anne olmuş kadınlarda ayrı bir huzur olduğundan bahsetti:

“Yaşı ilerlemesine rağmen evlenmemiş veya ocuk sahibi olmamış bir kadının, mutlu olduğunu görmedim ben şimdiye kadar. Bazıları size kelimelerle mutlu olduğunu ve çok rahat olduğunu söyler. Ama gözleri, vücudu, onun mutsuzluğunu size hissettirir. Yüzlerindeki çizgilere, gözlerine, davranışlarına ve konuşmasına yansımıştır mutsuzluk. Keşke söylemekle mutlu olunsaydı... Anne olmuş bir kedide bile o huzuru, mutluluğu görürsünüz. Ama evlenmemiş, anne olmamış bir kadında o huzur olmaz.”

Gazeteci Kuzen, kediler konu olunca telefonundan bir fotoğraf gösterdi. Fotoğrafta, yavruları ile huzur içinde uyuyan bir anne kedi vardı. Yaşlı Kadın’ın anlattığı gibi, anne kedide bile bir huzur, olmuşluk, kendini gerekleştirmişlik hali vardı. Yavrularının ona güvenmesi ve yanında uyuması, onun da onları

koruyup kollaması, onlarla birlikte verdiği görüntü çok düşündürücüydü.

Resim 10. Dört yavrusuyla beraber uyuyan huzurlu bir anne kedi

Gazeteci Kuzen, üniversitedeki bir kız arkadaşından bahsetti. Aslında herkesin çevresinde az da olsa var olan kızlardandı. Kendini çok beğenmiş, kibirli, bencil, başkalarının duygularını önemsemeyen, soğuk... Erkek gibi davranan bu tip kızların anne olmasının zor olduğunu anlattı:

“Üniversitede bir kız vardı. Zayıf, kısa saçlı ve her şeyi eleştiren, karamsar bir yapısı vardı. O şöyle düşünürdü: ‘Kimsenin kahrını çekmeye gerek yok, hayat kötü, insanlar kötü. Bir çocuğu dünyaya getirip, bu kötülüklerin içine bırakmak istemiyorum. Ekonomi çok kötü. Tüm kazancımı bir çocuğun yetişmesine yatırmak istemiyorum. Daha gezmeyi düşündüğüm çok yer var.’ Kız kendinden emin bir şekilde böyle düşünüyordu. Eğer bir adamı sevseydi ve bir çocuğu olsaydı, bu

düşündüklerinin sadece kendini avutmaktan ibaret olduğunu anlayacaktı. İnsan sevince ve huzur bulunca fark ediyor bazı şeyleri”

Halası, bu tip kızlarla karşılaşmış olmalı ki, biraz üzgün bir şekilde konuştu:

“Ben aslında bazı kadınların evlenmesine karşıyım. Öyle vicdansız ve düşüncesiz kadınlar var ki, çocuk yaptıktan sonra boşanmaya niyetli. Baştan niyeti belli. O çocuğun baba sevgisine ve ilgisi muhtaç olduğunu düşünemeyecek kadar insanlıktan uzaklaşmış... Sevgisiz, vicdansız ve acımasız kadınların anne olması engellenmeli bence. Anne-baba ayrı çocukları gördükçe içim parçalanıyor.”

Doktor Kadın:

“Anne olmak istemeyen değişik bir grup daha var. Kendi isteği ile veya zorla bir ilişki yaşayıp kürtaj oluyor. Genç yaşlarda daha çok oluyor bu. Çoğu kadın bundan ağır etkilenir. Bir çocuğu öldürdüğünü düşünür... Bazıları çöp kutusuna, camiye, okula bırakır gider. Haberlerde çok çıkar böyle şeyler. Sonra kadının yaşı ilerleyince, bir çocuğun daha aynı kötü şeyleri yaşayacağını düşünür ve çocuk yapmak istemez. Çocuk istemediği için, kendisi ile evlenmek isteyen erkekleri de kendinden uzaklaştırır. Ama çoğu erkek bunu anlamaz. ‘Seviyor, seviyorum, anlaşıyoruz ama neden evlenemiyoruz’ diye erkek kafayı yer...”

Doktor Kadın, bazı kadınların da östrojen hormonu ile ilgi sorunlardan dolayı çocuk sahibi olamadığından bahsetti:

“Östrojen hormonu... Kadını kadın yapan hormon. Bu hormon, bir kadın için o kadar önemli ki... Adet döngüsü, depresif hali, şefkati, merhameti, hamile kalabilmesi her şey... Aşırı zayıf kadınlarda ve göğsü aşırı küçük kadınlarda genelde östrojen eksikliği olabiliyor. Doğum sürecinde kontrol edilip ilaçlarla desteklenebiliyor. Olağanüstü bir şey. Bir hormon kadını

bu kadar mı etkiler... İşte bazı kadınlarda bu eksikse, hem duygusal, hem de biyolojik olarak sorunlar görülebiliyor.”

Yaşlı Kadın:

“Süt merhamete işarettir. Rahmettir, berekettir. Besmelede var. Hz.Allah’ın Rahman ve Rahim ismi besmelede var... Fatiha suresinde var. Peygamberimiz (S.A.V) de rahmet olarak gönderilmiş. Hatta çocukluğunda bile gittiği yerler yemyeşil, bereketli olur, süt vermeyen hayvanlar bile süt verirmiş. Rahmeti, merhameti o kadar büyük. E bazı insanlarda olmuyor bu merhamet.* Çok az oluyor.”

Doktor Kadın biraz düşündükten sonra devam etti:

“Bazı psikolojik rahatsızlıklar var... Tedavisi neredeyse imkansız ve ömür boyu ilaç kullanmayı gerektiren hastalıklar. Borderline, bipolar, paranoid kişilik bozukluğu gibi. Böyle kişilerin evlenmeleri ve çocuk sahibi olmaları genelde pek iyi sonuçlanmıyor. Bu hastalardan bazıları bunu bildiği için evlenmiyorlar ve çocuk sahibi olmuyorlar. Karşımızdaki kadının veya erkeğin böyle bir hastalığı olduğunu anlamak ise kolay olmuyor. Birkaç belirti ile ne olduğu anlaşılamaz. Psikiyatri uzmanları bile tanı koymakta zorlanıyor, çoğu yanılabilir. Sıradan insanlar tanı koymaya kalkmamalı. Bu da bir hastalık ve nasıl diğer hastaları aşağılamıyorsak, bu hastalığa yakalananları da aşağılamamalı.”

Halasının evinde anlatılanları dinliyor, saygı gereği kendinden büyük kadınların konuşmalara çok dahil olmak istemiyordu. Anlatılanlar ilginçti. Doktor Kadın, az önce östrojen hormonunun olağanüstü etkilerinden söz etmişti. Şimdi ara sıra duyduğu ama hiç önem vermediği bipolar, borderline gibi psikolojik bozukluklar konuşuluyordu... Çoğu insan gibi o da karşılaştığı kişilerde böyle bir sorun olma ihtimalini aklına bile

getirmiyordu. Yaşlı teyzenin kullandığı rahman, rahim, rahmet, merhamet kelimelerini ve anlamlarını düşündü. Bunları telefonuna not aldı ve araştırmaya karar verdi.

Gazeteci Kuzen’in aklına “borderline” ile ilgili bir film geldi ve ondan bahsetti:

“Girl Interrupted-Aklım Karıştı filmindeki kıza da borderline ile birlikte sınıflandırılmayan bir tür şizofreni teşhisi konulmuştu. Kararsızlık veya ani karar değişikliği yaşıyor kız. Bunu ‘nutkum tutuldu’ şeklinde ifade ediyor. Kendini bir açmazda görüyor. Hiçbir şey umurunda değil. Kız, hasta olduğunu bildiği için, onu seven erkek arkadaşı ile evlenmek istemiyor.”

Yaşlı Kadın:

“Bir insanın kalbi önce kirlenir, sonra paslanır, en sonunda ölür... Kalbinin önünde, gözünün önünde perde varsa, gerçeği göremez... Kalbi ölmüş ise; yanlışı doğru, doğruyu yanlış görür. Ona göre hep kendi haklı, bildikleri de doğrudur. Bu duygu ona keyf verir... Kilitli, zincirli bir oda gibi, o kalbe girmek artık imkansız hale gelir. Kalp bir oda gibidir... Bir insan, kalbini öldürmemeli, kalbinin bakımını yapmalı... Allah bir kavmi, peygamber gönderip uyarmadan helak etmezmiş. Ben şuna inanırım: İnsanların karşısına da ara ara iyi insanlar gönderir, peygamber olmasına gerek yok... Kıymetini bilmeyip üzerse, bir olur, iki olur, üç olur, sonra hayatı berbat gider. O nedenle kimsenin kalbini kırmamak, ahını almamak lazım.”

Halasının evinde öğrendiği yeni bilgiler onu çok etkilemişti. Aslında bu duydukları yeni şeyler değildi. Fakat şimdiye kadar ilgisini çekmemişti. Kadın-erkek ilişkilerinde psikolojik hastalıkların bu kadar önemli olabileceği hiç aklına gelmemişti. Östrojen hormonunu düşündü... Bir kimyasal madde

nasıl bu kadar etkili olabilirdi... Aklındaki kadını, yeni öğrendiği bu bilgilerle bir daha düşünmeye başladı. Psikolojisi nasıldı? Onun kararsızlığı, arada kalması nasıl bir şeydi? Fiziki görünüşünü, davranışlarını, duygularını uzun uzun düşündü...

6.Bölüm: Aşk biter mi? O beni aldatır mı?

Aklındaki kadını anlamaya çalıştıkça ve onu düşündükçe, kadınlarla ilgili yeni şeyler öğreniyordu. Halasının evinde geçen konuşmaları yeniden düşündü ve biraz araştırma yaptı. Çok kadın tanıdığını söyleyen ve kadınları çok iyi anladığını iddia edenleri bile şaşırtacak bilgilerdi bunlar. Normal görünen ve melek gibi dediğimiz kadınlar, bir süre sonra hayatımızı kabusla çevirebilecek kadar duygusuz ve acımasız çıkabiliyordu...

Kafeye girdiğinde, masada iki kadın ve şehirler arası otobüs firmasında çalışan bir erkek vardı. Kafeci onlarla sohbet ediyordu. Bir süre sonra gittiler ve Kafeci yanına geldi. Kısa bir hal hatırdan sonra Kafeci anlatmaya başladı:

“Otobüs firmasında çalışan arkadaşı görünce, yıllar önce karşılaştığım bir olayı hatırladım... Hiç unutamam. Belki de kadınları anlamamı sağlayan en etkili olaylardan biriydi bu... Otobüs yolculuğu ile deniz kenarındaki turistik bir şehre gidiyordum. Önümdeki koltukta genç ve güzel bir kadın vardı. Neşeli, konuşkan ve rahat tavırlarıyla, servis yapan delikanlının aklını başından almıştı. Delikanlı kahve getiriyor, sürekli etrafında dolanıyor, bazen yanında durup kısa sohbet ediyordu. Ara sıra bir isteği olup olmadığını soruyordu. Bu elbette benim ve etrafımdaki diğer yolcuların da dikkatini çekmişti. Her türlü ikram ve ilgiyi kadına sunuyor, kadın da bu ilgiden gayet memnun bir şekilde yolculuğuna devam ediyordu. Delikanlıdaki heyecanı,

yüzündeki mutluluğu görmeliydiniz. Dışarıdan bakan biri, yeni başlayan bir aşkın ilk anlarına şahit olduğunu düşünürdü... Ben de öyle düşündüm ve onlar adına heyecanlandım. Hatta onlar için ileriye dönük romantik hayaller bile kurdum.

Otobüs büyük bir şehrin otogarına girdi. Yolcuları indirip yoluna devam edecekti. Ön koltuktaki o kadın telefonla konuşuyor, bir taraftan da dışarıda kendini bekleyen adamla küçük çocuğa camdan el sallıyordu... Kocas ve oğlu kendini karşılamaya gelmişti... Servis yapan delikanlı, ön taraftaki yolcuların inmesine yardım ederken, kadın koltuktan kalktı, çantasını aldı ve aşağıya indi. Önce küçük oğlunu kucağına aldı, öptü, sonra kocasına sarıldı. Bu sırada servisçi delikanlı da bu manzarayı gördü. Uzun uzun baktı... Yüzünde bir aldatılmışlık duygusu, bir kırgınlık, bir halsizlik oluştu...

Delikanlı, aşağıdaki yolcuların eşyalarını yorgun ve bitkin bir halde bagajdan çıkarıp yolculara veriyordu. Bir taraftan da kadına bakıyordu, görmesini ister gibi... Duygularıyla nasıl oynadığını ve kendini nasıl kullandığını anlamasını bekliyordu. Acaba beni görüp utanır mı diye bekliyordu... Ama öyle bir kadından bunu beklemesi boşunaydı.

Biraz sonra kadın, adam ve çocuk arkalarını döndüler, yavaşça yürüyerek uzaklaşıp gittiler. Servisçi delikanlı da hareket eden otobüsün içinden onlara bakıyordu... Ortalardaki bir koltuğa kendini ölü gibi attı, cama yaslandı. Bu yaşadığı durumu kabullenmekte zorlandığı belliydi. Geriye kalan birkaç saatlik yolculukta, onu bitkin ve düşünceli gördüm. Sadece iki defa koltuktan kalktı, yolculara yardımcı olmaya çalıştı... Yaşadıkları nedeniyle yolculara ilgisiz ve kızgın davranıyordu.

Ben bu olayı hiç unutamıyorum. Bana kadınları öğretti... O kadın normal biri değildi. Kadınlar bir erkekle iletişim kurarken bazen güler yüzlü ve kibar davranır. Çalıştığı işyeri ve görevi

gereği, bazı kadınlar özellikle kibar davranmak zorunda kalır. Eğer karşıdaki erkek bu kibarlığı yanlış anlayacak olursa, uygun bir şekilde bunu belli eder. Ama bu kadın farklıydı... Servisçi delikanlı da kadını yanlış anlayacak biri değildi. Burada durum biraz farklıydı. Erkeklerin bu tip kadınlara aldanmamayı ve iradelerine sahip çıkmayı öğrenmesi biraz zor oluyor...”

Kafeci bunu anlattıktan sonra, yanında çalışan elemanlardan biri konuşmaya dahil oldu:

“Daha önce bir süre barda çalışmıştım. Bana göre değildi. Yapamadım ve ayrıldım. Orada çalışan kadınlar, bara gelen erkek müşterilerle çok samimi konuşur, onları dinler, ilgilenir ve sürekli gelmelerini sağlar. Her erkeğe, sadece ona aitmiş gibi davranır... Bunu her erkek bilir ama yine de aldanır.”

Kafede çalışan eleman, son cümleyi söyledikten sonra, oturduğu sandalyede geriye doğru yaslandı. Sonra sessiz bir şekilde o cümleyi bir daha tekrar etti:

“Her erkeğe, sadece ona aitmiş gibi davranmak...”

Sonra konuşmasına devam etti:

“Sık sık bu yüzden sorunlar yaşıanıyordu. Kavgalar, cinayetler, bir sürü olaylar. Gazetelerde, haberlerde hepsi çıkmıyor. Son olayda, adamın biri barda çalışan kadınlardan birine aşık oluyor, kendini kaptırıyor. Kadının işi bu... Ama adam, kadının kendisiyle ilgilendiğini, sevdiğini zannediyor. Daha sonra adam iflas edip parasız kalınca, kadın onunla sohbet etmeyi bırakıyor. Bir gün dışarıda kadınla karşılaştıklarında, aralarında tartışma çıkıyor ve olay maalesef cinayetle bitiyor.”

Kafede çalışan eleman konuşmaya devam etti:

“O yıllarda oturduğum evin karşısında bir apartman vardı. Otel mi, yoksa eşyalı kiralık daire mi, belli değildi. Şehrin göbeğindeki bu binaya, akşam olduğuunda, ticari taksile bazı kadınlar gelip yerleşirdi. Kadınlar, binaya gönderilen erkeklerle

para karşılığı birlikte olurdu. 4-5 daire bu iş için kullanılıyordu. Aşağıya baktığımda; apartman önünde bekleyen erkeklerin ezikliği, elleri ön cepte, sanki önemli bir işi varmış gibi tuhaf tuhaf etrafa bakmaları çok ilginçti... Yüzlerinde biraz utanma, biraz da korku vardı. Bir yerlerden buldukları veya kendilerine verilen numarayı arıyorlar, balkondaki veya camdaki kadınla iletişimi teyit etmeye çalışıyorlardı. Bir kadın, aynı gecede, belirli aralıklarla 3-4 erkeği misafir ediyordu. İğrenç bir durum. Erkeklerden bazıları bunu bildiği halde, ailesinin, çoluk çocuğunun rızkını, 20 dk'lık bu ahlaksızlık için boş yere harcıyordu.

Apartmanın altında bekleyenler, genelde esnaf ve usta kesiminden, kolay kandırılan insanlardı... Vatandaşın kazandıkları paraları, birkaç ahlaki bozulmuş kadına ve o kadınları çalıştıran kötü adamlara yediriyorlardı... Evet, genelde o işi yapan kadınların başında, o işi organize eden kötü bir adam vardır. Küçük ilçelerin, köylünün parasını; bu tip kadınlar ve alkol satan gazinolar, birahaneler sömürür. Sonra ekonomi neden bozuk diye sebep ararlar... Ülkede basılan parayı belli kişiler sömürüyor. Bu konuda fıkra bile var. Karadenizli Hoca, Cuma günü camide vaaz ediyormuş:

Hoca: İçmeyin şu zıkkımı. Şehrin en zengini birahaneci. En güzel ev birahanecinin. En pahalı araba birahanecinin. En iyi arsalar, binalar, dükkanlar, birahanecinin...

Sonraki hafta vatandaşın biri hocanın yanına gelmiş.

Vatandaş: Hocam, geçen haftaki vaaz çok faydalı oldu, teşekkür ederim.

Hoca: Ne oldu, bıraktın mı alkolü?

Vatandaş: Hayır, ben de birahane açtım!..”

Kafede çalışan elamanın anlattığı konular ve fıkra hakkında bir süre daha konuştular. Sonra kadınların dağıtmaya başlama süreci ve aldatma konusuna geçtiler.

Kafeci:

“Hep düşünmüşümdür. Bir kadının bozulmaya, dağıtmaya başlama sürecini... Öyle bir anda olmuyor. Önce yanlış biriyle yakınlık ve samimiyet başlıyor, sonra ayrılma gerçekleşiyor. Ama burası önemli işte. Eski bir söz var: ‘Bir iki olmaz, iki üç olur’. Kısa ve anlamlı bir söz. Biri bitirmek çok zor... Bir bitmiş ve iki olmuşsa, bazen arkası da geliyor. İlişkiler de öyle... İki, üç ve fazlası olmuşsa, bağlanması zor oluyor. İlk ve tek kişiye bağlanan gibi bağlanmıyor. Daha önceleri aldatmışsa, ikinci, üçüncü kişiler olmuşsa, yenilerinin olma riski var. Bekarken çapkınlık yapan kadın veya erkeğin, evlenince aynı huyunu devam ettirme ihtimali var.

Bazılarında bu aldatma hastalık şeklinde oluyor. Bazıları da farklı deneyimler peşinde. Nefsin çatısı yok ki... Biz bunu ekonomide, “ihtiyaçlar sınırsızdır” diye söyleriz. Nerede okumuştum, hatırlamıyorum, güzel bir söz vardı... Erkekler her kadını farklı zannedermiş ama birlikte olduktan sonra hissettiği duygu aynı olunca şaşkınlık yaşarmış. Erkek için de, kadın için de aynı. Nefsin çatısı yok. Aşırı gidenlerin nefsi; kendini ve karşısındakini ölüme sürükleyinceye kadar uğraşır.”

Az önce duyduğu sözü mırıldanıyordu, ezberler gibi: ‘Bir iki olmaz, iki üç olur.’ Böyle kadınların bağlanmalarının zor olacağını az çok her erkek hisseder. Bir yerden çıkarılmış ambalaj bandının tekrar yapışmaması gibi... Birden çok erkekle birlikte olan kadınlar, bir süre sonra erkeksi bir hale dönüşüyor. Ne yüzlerinde, ne konuşmalarında, ne de vücutlarında duygusallık kalmıyor... Böyle kadınlar; kalpleri ve ruhları bozulduğu için, acımasız ve katı bir insan haline geliyor.

Kafeci konuşurken içeri giren Müzik Öğretmeni, kahvesini almış ve masaya gelmişti. Konuyu duyunca bir filminden bahsetti:

“The Bridges of Madison County-Yasak İlişki filmi, bir kadının aldatma sürecini çok güzel anlatır. Bir kadın aldatıyorsa, karşısında o kadını yoldan çıkarmaya çalışan bir erkek de vardır. Kadınlar genelde böyle erkeklerden uzak durmaya çalışır. Karımıza güveniriz, ama erkeklere güvenemeyiz... Bazı erkeklerin ahlak anlayışı ve sınırı olmuyor maalesef.”

Resim 11. The Bridges of Madison County-Yasak İlişki filmindeki kadının, yol tarifi soran fotoğrafçıyla 25 yıllık kocasını aldatması.

Müzik Öğretmeni filmi anlatmaya devam ediyordu. Kafeci araya girip, onun sözünü teyit eder gibi tekrar etti:

“Evet, öyle, karımıza güveniriz ama erkeklere güvenemeyiz.”

Film bir kasabada geçiyor. Çocuklarını yetiştirmek* için öğretmenliği bırakıp ev hanımı olan bir kadın, kocası ve çocukları dört günlük bir tatilde iken, kocasını aldatıyor... Kadın, sadece

dört günde, 25 yıllık mutlu yuvasının huzurunu bozacak bir yanlışlığa doğru adım adım ilerliyor...

Bir dergi için kasabadaki köprülerin fotoğrafını çekmeye gelen 60 yaşlarındaki adam, 45 yaşlarındaki kadınla birlikte dört gün geçiriyor. Hayatı boyunca aradığı kadının o olduğunu ve ona aşık olduğunu düşünüyor. Ve buna kadını inandırmaya çalışıyor. Dünyanın pek çok yerini gezen ve başka kadınlarla da birlikte olan adam, onun farklı olduğunu söylüyor.

Bir kadın, savaşmaktansa, nefesine yenik düşüp kaybetmeyi mi seçmeli? Bir anlık keyif için; aileyi, geçmişi ve geleceği mahvetmek bu kadar kolay mı? Filmdeki kadın bu bocalama sürecini yaşıyor.* Ama karşısındaki adam tam bir şeytan... Aşkla ilgili romantik sözlerle, kadının düşüncelerini zorluyor ve ruh ikizi olduklarına inandırmaya çalışıyor.

Adam: “Ben sadece niçin fotoğraf çektiğimi düşününce, vardığım tek sonuç, yalnızca buraya gelebilmek için fotoğrafçı olmuşum gibi geliyor. Şu anda hayatım boyunca sana ulaşmak için fotoğrafçılık yapmışım gibi geliyor.”

Adam: “Bazı insanlar hayatı boyunca böyle bir şey arar ama bulamaz. Çoğu böyle birinin var olabileceğini bile düşünmez.”

Kadın: “Bak, sen gittikten sonra ben hayatım boyunca burada oturup bana ne olduğunu düşüneceğim.

...

Senin Romanya'da ya da başka bir yerde, bir ev kadının mutfağında oturup, ona tüm dünyadaki arkadaşlarından söz ettiğini ve beni de o gruba katıp katmadığını düşüneceğim.”

Kadın: “Yeni bir hayata başlamak için tüm bir hayatı yok edemem.”

Kadın adamla birlikte gitmedi... Çok iyi olan kocasını ve çocuklarını bırakıp, ne olacağı belirsiz bir maceraya doğru

kendini atmadı. Eğer gitseydi, içindeki tuhaf duygunun bir süre sonra geçeceğini, geriye dağılmış bir aile, yalnız kalmış çocuklar ve ihanete uğramış iyi bir adam bırakacağını çok iyi biliyordu. Kasabadaki herkesin onun hakkında kötü şeyler konuşacağını da...

Kafeci:

“Her kadın veya erkeğin karşısına, daha çekici bulduğu, daha çok sevebileceği veya yeniden aşık olabileceği birisi çıkabilir. Belki birden çok kez çıkabilir. Evlendikten sonra da çıkabilir. ‘Tüh, keşke biraz daha bekleseydim’ mi diyeceğiz? Veya elimizdekini kenara mı iteceğiz? Hayır... Daha iyilerin sonu gelmez... Sıradan bir ilgiyi veya arzuyu abartıp “ruh ikizi” haline dönüştürmek çok saçma... Bu filmdeki adamın ve kadının yaptığı hata da budur. Kısa süre sonra bitecek bir aşk için, yıllardır emek çekilmiş bir yuvayı yıkmak akıl karı değildir.”

Kafede çalışan eleman, filmdeki kadın hakkında gülerek bir yorumda bulundu:

“Bir kadın aldatacak ahlaktaysa, ev hanımı da olsa yine aldatıyor...”

Kitapçı Kadın, az önce kafeye gelmişti ve onların yanına gittiğinde film hakkında konuşuyorlardı. Ben böyle bir kadın biliyorum dedi ve anlatmaya başladı:

“Zayıf, kendini beğenmiş, herkesle samimi olmayan, buz gibi, kibirli biriydi. Kendini farklı görürdü. Başkalarını hakir görüp aşağıladığı bile olmuştur. Okul zamanlarından beri biliyorum onu. Çok arkadaşı yoktu, seçici davranırdı. Birini sevse bile söylemezdi, duygularını belli etmezdi. Kendi konuşurken karşısındakinin anlattıklarını pek önemsemez, dinlemez, umursamaz bir hali vardı. Yalnızlığı seven, geçimsiz, aksi, huysuz, tuhaf biriydi. Kimseye güvenemezdi. Sahte bir ilgi ve şefkat akardı yüzünden. Konuşurken rahat yalan söylerdi. Yalanla

doğruyu ayırt etme yeteneği ölmüştü. Yalanı doğru gibi söyler ve inandırırıldı.

Nasıl olduysa bir adama alıştı... Onu sevdi ve 24 yaşlarında evlendi. Ama çocukları olmadı. Büyük ihtimal onun kendine özgü tutumlarından kaynaklı... 30 yaşlarına geldiğinde, başka bir adam dikkatini çekti ve kocasına olan ilgisi zayıfladı. Her şey adamı merak edip, küçük küçük bilgilerle onu aklına yerleştirmekle başladı. Tüm ilişkilerin başlangıcında ve devamında yaşanan romantik şeyler genelde aynıdır. Bunda da öyle oldu.

Hep şunu düşündüm... Kadın, yeni birine ilgi duyduğu için mi kocasından soğur, yoksa kocasından soğuduğu için mi yeni birine ilgi duyar? Bence ilki... O da zamanla adamı kafaya taktı, hırs yaptı. Adam kaçtıkça o kovaladı. Belki bu yüzden, kuruntu gibi aşık oldu. Adam karşısında iken sıradan biriydi. Kaybolduğunda, hayalinde olağanüstü birine dönüşüyordu. Kocasını ile onu kıyaslıyor, kıyasladıkça kocasından daha da soğuyordu. Kocasını, bu kötülüğü hak etmeyecek kadar iyi bir insandı. Çapkın biri için, kocasının onurunu kıldığını düşünemiyordu. Kocasını ondaki bu değışikliğı anlayamıyor, o da anlatmıyordu. Kocasına karşı bir yabancı gibi, buz gibi davranıyordu. Yine de ona çektiirdiğı acı sebebiyle az da olsa vicdan azabı duyuyordu.

Aşık olduğı adam da onun bu garip haline şaşırımış, onu anlamakta zorlanıyordu. Duygularında, düşüncelerinde bir belirsizlik görüyor, ne zaman ne yapacağını kestiremiyordu. Kadın, utanma ile korku arasındaki bir duygu ile adama dokunmaktan, yaklaşmaktan çekiniyordu. Eğer cinsellik yaşanırsa, o adamın gideceğini ve içindeki aşkın biteceğini çok iyi biliyordu. Benim anladığım kadarıyla, o her şeyi kafasında büyötmüş, hayalinde yaşıyordu...

Adam yakışıklı değildi ama çapkın biriydi. Kadının peşinde çapkınlık yapmak için koşuyordu, sevdiği için değil... Kadın ise, kendini sevdirmek için çabalıyordu. Aslında aşk, bazen böyle bir anlama bürünüyor. Birinin sevgisini kazanmak için çabalama... Yaptığımız bu değil mi? Gerçekten birine aşık olan kişinin çabaları bu değil mi? Kendini ona sevdirmek...

Adamda özgüven var, kadında gurur. İkisi de duygularını tam belli etmiyor. Kadındaki gurur daha çok. Kalbini açmıyor, duygularını belli etmiyor. Aşkı körükleyen şüphe ve belirsizlik onlarda da vardı. Ara sıra adam kaybolunca, tam bir bağımlılık oluştu. Ama erkekler bu kadar belirsizliğe ve karışıklığa uzun süre katlanamıyor. Anlayamadıkları ve çözemedikleri kadınların peşinde koşmayı daha çok severler ama bunun da bir sınırı var.

Kadın, boşandığında içine düşeceği boşluktan ve yalnızlık duygusundan korkuyordu. Tüm sıkıntılar bitiverecekmiş gibi geliyordu ama aynı zamanda kendini bir belirsizlik, boşluk ve yalnızlık duygusu içinde bulacağını da hissediyordu. Boşandıktan sonra, aşık olduğu adam onunla evlenmedi tabi. Neden evlensin? Bir erkek için yuvayı dağıtan kadın, yarın başka bir erkek için de kendi yuvasını dağıtabilirdi. Çok bekledi adamın risk almasını, sorumluluk almasını falan ama adam kendi yoluna gitti.

Bazı kadınlar kendisi için mücadele edilmesini, fedakarlıklar yapılmasını ister. Hem kendi, hem de karşısındaki çaba göstermeli, uğraşmalı, acı çekmeli ve sonra kavuşmalı. Daha kötüler; erkeklerin kendisi için kavga etmesini, hatta savaşlar çıkmasını ister. Böyle kötü ruhlu kadınlar için değmez... Boşandıktan sonraki hayatı hiç iyi gitmedi. Mutlu olacağını zannediyordu, daha da mutsuz oldu. Birkaç kişiyle daha samimi oldu ama şüpheli, kuşkucu ve kıskanç tavırları nedeniyle ilişkisi uzun sürmedi. Ne kendine, ne karşısındakine güvenebiliyordu. Belli bir süre sonra hiçbir erkek ilgisini çekmez hale geldi..."

Kitapçı Kadın biraz uzun anlatmıştı. Ama herkes dikkatlice dinledi. Anlattığı kadının özellikleri, her kadında az çok olabilirdi. Ama bu özelliklerin hepsini birden taşıyan kadın, her erkeğin karşısına çıkabilirdi... Müzik Öğretmeni, kadının en çok dikkat çeken bir özelliğinden bahsetti:

“Benim dikkatimi çeken; cinselliği yaşadığında aşkın biteceğini ve erkeğin gideceğini çok iyi biliyor. Baştan sona bunun için direnmiş, mücadele etmiş. Filozof Kierkegaard, kadında bu direniş varken sevmenin daha güzel olduğunu söyler. Onun şöyle bir sözü var: ‘Bir kız kendini ilk kez tümüyle verdiği anda her şey biter.’ Bazıları bunu bilmiyor, düşünemiyor... Her şeyi yaşıyor, sonra neden birbirimizden soğuduk diye bahane arıyor. Bazıları da bunu çok iyi biliyor ve büyü bozulmasın diye cinselliği yaşamayı evlilik sonrasına bırakıyor. Bence bu çok akıllıca...”

Kafeci:

“Bu kadın da önce birini bulmuş, sonra kocasından soğumuş. Bir kadın, ayrılmayı kafasına koymuşsa, başka biriyle ilgileniyor olma ihtimali yüksektir. Aynı şey erkekler için de geçerli...”

Müzik Öğretmeni:

“Kadınlar ilgi istiyor. Bazı kadınlar kendisiyle ilgilenen biri olmasına rağmen, herkesin ona ilgi göstermesini, peşinde koşmasını istiyor. Yanındaki erkekten yeterli ilgi göremeyen veya farklı kişilerin ilgisine aldanmış kadınlar, adım adım üzücü olayların içine doğru sürükleniyor. Ahlakı gelişmemiş bazı erkekler de, ilgi meraklısı bu tip kadınların peşinde koşuyor. Böyle çok var. Sonra çocuklar ortada kalıyor... Bazen çıkan olaylarda, kadının hayatı da gidiyor, karşısındaki adamın hayatı da... Bir kadın; iki üç kişinin birden hayatını mahvedebiliyor. İnsan, tüm bunların ne için olduğunu düşündüğünde, anlamakta

zorlanıyor... Sanırım her şey, bir virüs gibi, yabancı birini insanın aklına yerleşmesiyle başlıyor. Çaresi; ya hiç virüs bulaştırmamak, ya da bulaştığı anda iyice yayılmadan uzaklaştırmak...”

Kafede çalışan eleman:

“Kadın evliyse ve kocasını aldatıyorsa daha tehlikeli. Bir süre sonra kadın, yeni bulduğu adamdan da sıkılıyor ve bırakmak istiyor. Eninde sonunda ondan da bıkacak, belli zaten. Sonra adam devam etmek istiyor, peşinde koşuyor. Bu defa kadın kocasını veya adli yöntemleri devreye sokuyor. Yıl, yer, kişiler değişir ama bu tip olaylar bitmez... Her gün haberlerde değişik versiyonları ile karşılaşırız. Böyle nice işadamları, profesörler, makam mevki sahipleri yok olup gitmiştir...”

Müzik Öğretmeni:

“Evet, yasak aşk yaşadığı kadın tarafından mağdur edilen erkekler olabiliyor. Kadın, yasak aşk yaşadığı erkekten bir süre sonra bıkıyor, yeni ve farklı erkeklere yöneliyor. Ama eski erkek peşini bırakmayınca, devam etmek isteyince, kadın korkunç planlarını devreye sokuyor.

Kadınların tehlikeli olduğu bir durum daha var. Kadınlar terk edildiğinde ve kıskandığında korkunç şeyler yapabilir. Bir kadını kıskandırmayacaksınız!.. Haset etmiş bir kadın çok tehlikelidir... Erkek, yeni bir kadınla birlikte olmaya başladığında, terk edilen kadın tüm düşmanlığını sergileyebiliyor. Erkeklerin çoğu bunu göremiyor, düşünemiyor... Kadınlar tarafından mağdur edilmiş erkeklerin çoğunun yaşadığı şey aslında budur... Bir erkek bunu bilmiyorsa, hayatı öğrenememiş demektir... Erkek, yeni bir kadına ilgi göstermeye başladığında, diğer kadın düşmanlığa başlayabilir. Bir erkek bunu bilmeli ve asla bu hatayı yapmamalı...”

Kafeci:

“Bu kadınların bir de bekar versiyonu var. Ama onlar daha az tehlikeli ve etkilenen kişi sayısı daha az oluyor. En azından ortada kalan çocuklar yok. Kadın çapkınlık peşinde ve bir erkekten ayrılıyor, diğer erkekle gezip tozmaya başlıyor. Hayatına giren erkeklerin sayısı iki, üç, dört, derken giderek artıyor. Sonra her erkek “gıt” deyince gitmiyor ki. Aşık olduğunu düşünen, saplantılı, takıntılı bir erkek olay çıkarabiliyor. O kadını başka biriyle görmek, erkeği çileden çıkarabiliyor.”

Kafede çalışan eleman:

“Intimacy-Mahremiyet filmi böyle bir olayı anlatıyordu, değil mi?”

Müzik Öğretmeni:

“Hayır, oradaki kadın evliydi. Gizli ilişki yaşadığı erkek, bir süre sonra kadına aşık oldu ve peşini bırakmadı.”

Kitapçı Kadın:

“Aldatma kötü bir şey. Ama bir kadın aldatıyor diye şiddet uygulamak, cinayet işlemek, olay çıkarmak gerekmiyor. Erkeklerin kendisi yargılayıp cezayı vermek istiyor. Sonra kendileri suçlu duruma düşüyor.”

Kafeci:

“Kadınlar da sorun çıkarabiliyor. Bazen onlar da cinayet işleyebiliyor, sadece erkekler değil. Kadın sorunlu çıkıyor ve erkeğin peşini bırakmıyor. Adam evlense, çocuk sahibi olsa bile peşinden koşmaya devam ediyor. İsmi hatırlamadığım bir filmde çapkın adamın bir kuralı vardı: ‘Asla çatlak bir kadınla birlikte olma’ Sanırım adam haklı.”

Konuşmalar bir süre daha devam etmiş, sonra masada sadece Kafeci ile kendisi kalmıştı. Az sonra Kafeci’nin babası geldi ve birlikte kafenin köşesindeki büroya geçtiler. Birer kahve daha içtiler. Yaşlı adam, ara sıra kafeye gelir, büroda gazetesini okur, yanında getirdiği veya dolapta bıraktığı kitaplar varsa

onlarla ilgilenirdi. Konu “kadın” olunca, şimdiye kadar elde ettiği bilgiler ve yaşının verdiği tecrübeyle kısa bir şeyler söyledi:

“Kadın; dünya gibidir, aldatıcıdır. Dünya, daha önce mezardakiler için dönüyordu, şimdi bizim için. Bizden sonra da başkaları için güzelliklerini sunmaya, onları sevindirmeye devam edecek. Ama biz sadece kendimiz içinmiş gibi görüyoruz. Biz gittikten sonra, başkaları için dönmeye devam edecek... Dünya kelimesinin anlamı, hiç dikkatinizi çekti mi? Kimse bilmez. Ama ilginç bir anlamı var. Araştırın... Kadın mı dünya, dünya mı kadın, anlamak zor.”

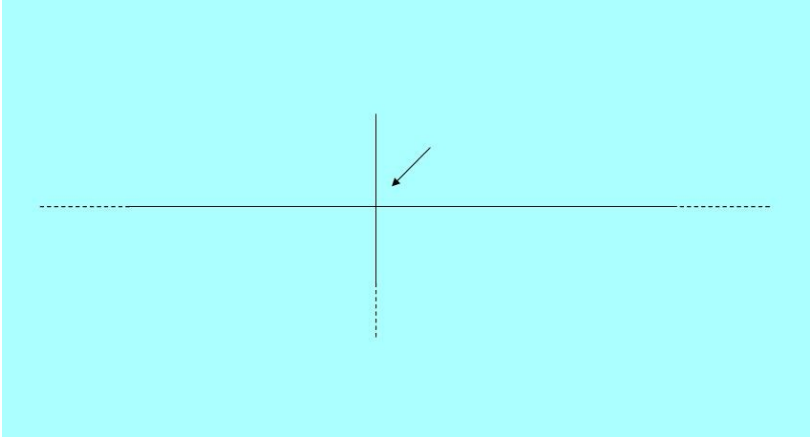
Kafeci:

“Amerika’da bir mezarlığın girişinde şöyle bir söz yazıyormuş: ‘Burada kendisi olmadan dünyanın olmayacağına inananlar yatıyor.’* Anlattıklarınız aklıma bu sözü getirdi. Kendisi öldükten sonra dünyanın devam edeceğini çoğu insan düşünmez. Halbuki cenaze töreninden sonra herkes kendi hayatına devam ediyor... Bunu düşünmek çok acı verici...”

Kafeci, biraz düşündükten sonra bir benzetme yaptı:

“Mezun olduğumuz okulu, yıllar sonra ziyaret ettiğimizde, buna benzer bir duygu yaşıyoruz... Oturduğumuz sıralarda başkaları oturuyor, sınıflarda farklı öğrenciler var. Hiç tanımadığımız yeni yüzler... O sınıflar, sıralar, okulun bahçesi, artık başka öğrencilere ait. Biz oraya ait değiliz... Bir yabancı gibi geçip gidiyoruz...”

Kafeci’nin babası cebinden bir kağıt çıkardı ve uzun bir çizgi çizdi. Sonra onu ikiye bölen dikey kısa bir çizgi daha çizdi. Masada oturanlara gösterip konuşmaya başladı:

Resim 12. Kafeci'nin babasının, dünyadaki yaşam ile bir insanın hayatının kesişmesini anlattığı şekil.

“Herkes hayatı şu uzun çizgi gibi görüyor. Bitmeyen ve devam eden bir yol gibi... Ama öyle değil. Bizim hayatımız şu dikey çizginin kestiği yerdir. Dünyada yaşam devam ederken, bir noktada biz kesişiyoruz ve sonra kayboluyoruz. Sadece bir noktada kesişiyoruz. Uzun geçmiş ve gelecek içinde, nokta kadar bir yer bizim hayatımız ve yaşadığımız süre. Ama dünya bizi aldatıyor. Geçmişte yaşayanları ve gelecekte yaşayacak olanları düşünüp, onların ömrünü kendi ömrümüze ekliyoruz... Eskiden beri yaşıyoruz ve gelecekte hep yaşayacakmışız gibi geliyor bize. Böyle bir yanılsama var. Aslında insanın bunu tam anlamaması da iyi oluyor, yoksa hayat çekilmezdi... Filozof Gazali, hayatı gemi yolculuğuna benzetir. Dünyayı da bir liman gibi görür.* Biliyor musunuz o sözü, o benzetmeyi? Ben bazen hayatı otobüs yolculuğuna da benzetirim...”

Kafeci:

“Hayatı yaşadığımız şehirden ve ülkeden ibaret zannediyoruz. Biraz yurt dışına çıkmış olanlar, dünyadan ibaret

zannediyor... “The Scale on Universe” adında evrenin büyüklüğünü anlatan bir video izlemiştim.* Evrenin ne kadar büyük olduğunu düşündüğümüzde, dünya bir hiç. Ama çok özel... Biz evreni dünyadan ibaret zannediyoruz. Kadınları düşündüğümüzde; milyarlarca kadın arasında, sadece sevdiğimiz kadını gözümüz görüyor ve onu çok özel hissediyoruz...”

Kafeci devam etti:

“Bu grafik düşündürücü... Epiktetos da hayatı gemi yolculuğuna benzetiyordu, değil mi?”*

Kadınlar konusunda öğrendiği her yeni bilgi, daha fazla düşünmesine neden oluyordu. Aklındaki kadını anlamaya çalışmak, onu daha dikkatli bir dinleyici yapıyor, unutmamak için bazen küçük notlar alıyordu. Otobüsteki kadın, öğretmenlikten ev hanımlığına geçen kasabadaki kadın, aşk bitecek diye sevgisini belli etmeyen kadın... “Bir iki olmaz, iki üç olur” sözü, aldatan kadınlar, dünyanın anlamı, onu etkileyen önemli konulardı. Kafasındaki sorulara cevap olabilecek yeni bilgiler öğrenmenin verdiği huzurla kafeden ayrıldı.

7.Bölüm: Rüyadaki çocuk

Bir haftalık seyahate çıktı. Üniversite okuduğu şehri ve gezmeyi düşündüğü birkaç şehri geziyor, arkadaşlarını ziyaret ediyordu. Seyahatten döndüğünde, aklındaki kadınla ilgili düşüncelerinin biraz daha netleşeceğini düşünüyordu. Onu hatırlatan şehirden uzaklaşmış, başka şehirlerde geziyordu. Ama yine de, onu kafasından uzaklaştırmayı başaramıyordu. Gördüğü bir kadınla onun arasında benzerlikler kuruyor, gezdiği yerlere, hediyelik eşyalara, yemek yediği yerlere, güzel mekanlara onu da ekliyordu.

Seyahatten döndükten sonra, almayı düşündüğü bazı kitaplar için Kitapçı Kadın'ın dükkanına gitti. Bir taraftan raflardaki kitapları inceliyor, diğer taraftan kitaplarla ilgili sorular soruyor ve kadının verdiği bilgileri dinliyordu. Raftan rüya tabirleri hakkında bir kitabı çekip aldı. Kitabı biraz karıştırdıktan sonra, bir sandalyeye oturdu. Yıllar önce yaşadığı bir anısından bahsetti:

“Üniversite yıllarımda, yaz tatilinde bir ofiste çalışıyordum. Bilgisayarda masa başında basit bir işti. Ürün siparişleri, faturalar, tahsilatlar, hesaplar falan yapıyorduk. Yan masada, siyah saçlı, siyah gözlü, uzun kirpikli, duygusal bakışlı bir kız vardı. Ofise başka çalışanlar da gelir giderdi ama sürekli ofiste kalan dört beş kişiydik. Yan masadaki kızla ilgili aklımda herhangi bir şey yoktu. İşe gidip geliyor, işimle ilgileniyordum.

Sıradan biriydi benim için. Kızın da bana karşı bir ilgisi olduğunu düşünmüyordum. Çünkü diğer kızlarla birlikte, üniversiteyi bitirmiş ve işinde gücünde başka erkekler hakkında konuşuyorlardı. Ben ise üniversiteye devam ediyordum ve bir iş gücü sahibi olup olmayacağım belli değildi. Kadınların işe ve paraya baktığını öğreten en etkili derslerden biridir o kız benim için... Üniversiteyi bitirmiş ve iş gücü sahibi olmuş erkek, kızın daha çok ilgisini çekiyordu. Üniversiteye devam edip bitirmemde, beni motive eden en önemli olaylardan biridir o kız benim için.

O kız bir gün ofiste rüyasını anlatıyordu. Anlatırken sesi kısık ve üzüntülüydü. Hala gördüğü rüyanın etkisi altındaydı. Rüyasını şöyle anlatıyordu: ‘Bir çocuk görüyorum, küçük bir erkek çocuk, 1-2 yaşlarında, bembeyaz. Çocuk bir anda kayboluyor, göremiyorum. Ben onu bulmak, yeniden görmek istiyorum, ama yok... Çocuk kayboluyor, göremiyorum. Ama ben bu çocuğu sürekli görüyorum, birkaç haftadır rüyamda görüyorum. O çocuk kayboluyor.’ Böyle bir rüya anlattı. Anlatırken çökmüş ve bitkin bir haldeydi.

Rüyaların bir anlamı olduğuna inanırım. Rüya da gördüğümüz her şeyi uygulamak veya rüyanın gördüğümüz gibi çıkacağını söylemek doğru değil. Rüyayı yorumlamak, başlı başına bir mesele. Herkese anlatmayın, kalbi kötü olan kişilere veya kötüye yoracak kişilere anlatmayın derler. Bazıları da nasıl yorarsanız öyle çıkar der.

O kızın rüyasının benimle ilgili olduğunu biliyordum. Üniversiteye devam edip etmemekte kararsızdım. Ama onun rüyası sayesinde, o şehirde kalmayacağımı ve üniversiteye devam edeceğimi anladım. Yakında bu işten ayrılıp gideceğime işaret ediyordu... Ben, onun yanından kaybolup gidecektim. Ve öyle oldu... Bir gün ona sorduğumda şöyle cevap vermişti: ‘Senin için daha iyi olarsa, git...’ ”

Kitapçı Kadın rüyayı dinlerken biraz tebessüm ediyor, bazen de yüzünde üzüntü ve acıma duygusu görülüyordu. Sonra kızın gördüğü beyaz küçük çocuktan ve rüyalardan bahsetti:

“O kız seni gerçekten çok seviyormuş, haberin olmamış... Bir kadınla erkek arasındaki aşk, rüyalarda küçük bir çocuk olarak görülür genelde. O güçlü duygunun özü de çocuk değil mi zaten, bir çocuğun dünyaya gelme isteği... Bazen o küçük çocuk kayboluyor, bazen ölüyor. Acısını da ya erkek, ya kadın, ya da ikisi birden çekiyor.”

Kitapçı Kadının söyledikleri onu biraz düşündürdü. Kızın çok sevdiğine işaret eden bazı ayrıntıları hatırladı ve ona da anlattı:

“Bunu nasıl anlamadım o zaman, neden bir adım atamadım acaba? İşimle ilgilendiğim için gözüm görmemiş olabilir mi? Ama yine de benim için böyle daha iyi oldu. Üniversiteye devam ettim ve şimdi daha iyi bir hayatım var. O kız için orada kalsaydım, şimdiki imkanları elde edemezdim. Erkeklerin eğitimini tamamlayıp iyi bir iş sahibi oluncaya kadar kadınlara mesafeli olması aslında iyi de oluyor.”

Son cümleyi söylerken biraz şaka yapar gibi söylese de böyle olması gerektiğine inanıyordu. Kitapçı Kadın da onu destekler gibi konuştu:

“Kadınlar için de aynı şey geçerli. Eğer bir ideali varsa tabi... Kadın peşinde koşan ve onların ilgisine, cilvesine kendini kaptıran erkeklerin, eğitim hayatında ve iş hayatında uğradığı zararlar düşünüldüğünde, bir erkeğin gözünün geç açılması aslında iyi bir şey. Erkeğin iradesi güçlü olmalı. Bazıları kadınların ilgisini ve amacını açık bir şekilde anlar ve onları kırıp dökmeden kendinden kibar bir şekilde uzaklaştırır. Ama bazı erkekler biraz saftır, gözü açılmamıştır ve karşısındaki kadının niyetini anlamaz. Anlamadığı aslında daha iyi...”

Kitapçı Kadın devam etti:

“Her iltifata ve cilveye aldanmayan, her kadına yüz vermeyen erkekler daha çekici oluyor genelde. Zor erkekler bazılarının daha çok ilgisini çeker.”

Birkaç kitap aldı eline. Kitaplardan biri de Cengiz Aymatov’un ‘Selvi Boylum Al Yazmalı’ kitabıydı. Filmi izlediğini ama kitabı okumadığını söyledi. Kitapçı Kadın biraz filminden bahsetti:

“Filmin senaristi, kitaba göre çok değişiklikler yapmış. Kendi siyasi düşüncelerini de karıştırmış içine. Sadece siyasi düşüncelerini değil, kendi hayatından da bir şeyler katmış. Oyuncuların bile müdahale ettiği bir film. Kitabın vermek istediği ile filmin yaptığı etki çok farklı. Kadınların boşanmasını ve başka bir adamla hayatını devam ettirmesini usta bir şekilde normalleştirmiş film. Önce sarsıntılar yaşıyor izleyiciye, sonra kabul edemeyeceği şeyleri normalmiş gibi öğretiyor. Öyle bir sarsıntı ki, bir adam karısının başka bir adamla yaşadığını görüyor ve oğlu başka bir adama ‘baba’ diyor...”

Gelenek ve göreneklerimizde, bizim kültürümüzde, boşanma eskiden çok zordu. Kadın da erkek de yuvasına sahip çıkar, sorunları birlikte aşarlardı. En küçük sorunda çekip gitmezlerdi. Şimdiki kızlar, televizyondaki evlilik programında öğrendikleri gibi eş arayıp buluyorlar, sonra da aile içi olayların anlatıldığı programda öğrendikleri gibi bir gerilim yaşamayı bekliyorlar... Magazin dünyasındaki bazı kadınlar, gizli senaristler, filmler ve diziler; aile içi gerilimi ve boşanmayı normalleştirdi. ‘Kızım bugün babasında kalacak’, ‘Pazar günü babasını görmeye gidecek’ sözlerini, ekranlarda normalmiş gibi gösterdiler. Boşanmayı millete öğrettiler, alıştırdılar. Anne ayrı evde, baba ayrı evde, çocuğun ortada mekik dokuduğu bir trajediyi, normal bir hayatmış gibi gösterdiler. Sonra her yerde

travma yaşamış, psikolojisi bozulmuş çocuklar arttı. Sonra onların sorunlu hayatları ve onlardan olan sorunlu çocuklar... Hala çığ gibi büyüyor. Bu vebali ve milyonlarca çocuğun acısını nasıl kaldıracaklar acaba?”

Resim 13. Selvi Boylum Al Yazmalım filminden bir sahne.

Kitapçı Kadın, filmde aşk evliliği ve mantık evliliği konularının da geçtiğini söyledi. Sonra kitap hakkında konuşmaya başladı:

“Aslında bu kitabın konusu bir çocuk etrafında dönüyor. Kitabın öyküsü Çin masalından alınmış. Çocuk; doğuran kişiye mi aittir, yoksa emek verip büyüten kişiye mi? Bunu irdeliyor. Masalda yargıç bir daire çiziyor ve iki kadına, daire içindeki çocuğu kendilerine doğru asılıp çekmelerini söylüyor. Kim iyi asılır ve kendine çekerse, çocuk onun olacak... Kadınlardan biri, çocuğun zarar göreceğini düşünerek çekmiyor. Yargıç çocuğu o kadına veriyor. Peygamber Süleyman (A.S) zamanında yaşanmış buna benzer bir konu daha anlatılır.* Ama bu film, konuyu ilgisiz yerlere sürüklemiş, amacından saptırmış.”

Çocuk konusu açılınca, Kitapçı Kadın'ın aklına Filozof Schopenhauer'ın sözleri geldi:

“Filozof Schopenhauer, aşkın bu kadar güçlü olmasının nedenini, doğacak çocuğun ruhuna, yaşama iradesine bağlar. Uğruna neler feda ediliyor, ne kadar çok acılar çekiliyor. Evladını kaybeden birinin duyduğu acı kadar olmasa da, bazı aşkların acısı da büyük olabiliyor. Bir çocuğun ölmesi, yok olması... Doğmadan önce yok olması veya doğduktan sonra yok olması... Aşk tek taraflıysa veya aşıklar birbirine kavuşamıyorsa, çocuk dünyaya inmeden, yani doğmadan ölmüş oluyor.”

Kitapçı Kadın'ın çocuk konusunda anlattıklarından çok etkilenmişti. Aşk ile bir çocuğun yaşama iradesi arasındaki bağlantıyı daha önce de duymuştu, biliyordu. Yeni duydukları ile birlikte merakı daha da arttı. Bu konuyu biraz daha araştırmaya ve düşünmeye kadar verdi. Aklındaki kadın ile kendi arasındaki sevgi, bir çocuğu dünyaya indirmeye yetecek güçte miydi? Yoksa ilgisizlik ve sevgisizlik, bir çocuğu daha mı öldürecekti?

Kitapları aldıktan sonra kafeye uğramıştı. İş yerinden bir arkadaşı ile birlikte kahve içiyordu. Bir ara televizyondaki haber herkesin dikkatini çekti. Üniversitede okuyan bir kız öğrenci, cinayete kurban gitmişti. Öldüren kişi erkek arkadaşıydı. Haber kanalı, köyde yaşayan annesinin feryadını tekrar tekrar veriyordu. İki yıl önce üniversite okumak için gelmiş ve bu yıl mezun olup gidecekmış. Kafedeki herkes habere odaklanmıştı.

Kafede çalışan eleman, masaya birer kahve daha bıraktı ve sonra anlatmaya başladı:

“Biz üniversitede okurken bir kız vardı. Kendi yaşadığı pisliğin içine diğerlerini de çekmek için uğraşırdı. İlk zamanlar bunu neden yaptığını anlayamazdım. Herkes başkalarının iyiliği, mutluluğu için uğraşır ve bununla mutlu olurken, neden bazıları

başkalarının kötülüğü için çabalar ve bundan keyf alırdı, bunu çözemiyordum... Sonra anladım ki, bu insanını kalbiyle ilgili. Kalbi güzelse; iyilik ve güzellik insana keyf veriyor. Kalbi bozulmuşsa; kötülük ve başkalarına zarar vermek insana keyf veriyor.

O kız bir gün yaşadıkları bir olaydan bahsetti ve arkasından öfkeli bir şekilde şu cümleyi kurdu: ‘İğreniyorum şu yaşadığım hayattan.’ Aslında kurduğu cümle, yılların değil, ömrünün özeti... Geldiği nokta, onun da midesini bulandırmaya başlamıştı. Neyse ki erkenden farkına varmıştı. Bazıları farkına varamıyor, her adımda biraz daha sınırları, kuralları, ve ahlak anlayışlarını zorluyor. Ancak üzücü bir olayla karşılaştıklarında, nereye geldiklerini ve nasıl bir hayat yaşadıklarını anlayabiliyorlar... İşte o kızın kurduğu cümle benim aklıma kazınmıştı: ‘İğreniyorum şu yaşadığım hayattan.’ Yıllardır unutamıyorum bu cümleyi...”

Kafede çalışan eleman, olayı anlatmaya devam ediyordu. Kızın, ‘İğreniyorum şu yaşadığım hayattan.’ cümlesini kurmasına yol açan olayı, ikisi de merak ediyordu. Biraz sesini kısarak anlatmaya devam etti:

“Kızın tanıdığı bir erkek vardı. Öğrenci değildi, dışardan biriydi. Birbirlerine ‘kanka’ denilen şu iğrenç ve basit tabirle hitap ederlerdi. Samimiyetleri nereden geliyor, bilmiyorum. Bildiğim tek şey; o erkeğin çapkının teki olduğu... Son kurban olarak “kanka” dediği kızın bir arkadaşını gözüne kestiriyor. ‘Kanka’ bu konuyu kızla konuşuyor, kızı etkileyip ikna ediyor. Kendi bataklığına kızı da sürüklüyor. Bir akşam kızlı erkekli dört beş kişi bir evde eğleniyorlar. O çapkın şey, alkolün ya da sigaranın içine başka maddeler de karıştırmış. ‘Kanka’ ve diğerleri bir bahaneyle evden dışarı çıkıyorlar. Kızla o yalnız

kalıyor. Tuzak kurdukları belli. İşte tam o anda, kızın babası telefonla arıyor... Kız heyecanla ‘Babam arıyor’ diyor...”

Resim 14. Babam arıyor.

Olayı kıpırdamadan dinliyorlardı. ‘Babam arıyor’ cümlesini duyduklarında, bir babanın kızı ile olan görünmeyen bağını düşünüyorlardı. Baba hissediyordu... Kızının büyük bir tehlike ile karşı karşıya olduğunu hissedip aramıştı. İnsan sevdiği biri sıkıntıdaysa, kalbi daralır, içi rahat etmez. Çok sevdiği biriye, aramadan, görmeden duramaz. Hele babaysa, anneyse, kardeş ise... Kafede çalışan eleman anlatmaya devam ediyordu:

“Kızın kafa yerinde değil, konuşması bir tuhaf. Tabi baba kötü bir şeyler olduğunu düşünüp, kızın yakın arkadaşlarını

arıyor. Art arda gelen telefonlardan, kızın diğer arkadaşlarının da araya girmesinden sonra kızı evden kurtarıyorlar.”

Masada oturanlardan biri hemen ekledi:

“İyi ki kurtarmışlar. Kurtulamayanları az önceki gibi haberlerden izliyoruz...”

Kafede çalışan elemanın anlattığı olay onu çok etkilemişti. Aklında ‘Babam arıyor’ cümlesi kalmıştı. Kitapçı Kadının ‘çocuk’ ve ‘rüyadaki çocuk’ hakkında anlattıkları düşünüldüğünde, gözümüzle göremediğimiz güçlü bir sevgi bağı olmalıydı. İki insan arasında iletişimi sağlayan güçlü ve farklı bir yol...

İki insan arasındaki bu bağı, birçok yerde görebiliriz. Küçük çocukların yanından annesi veya babası ayrılırken bu bağı görebilirsiniz. İlkokula yeni başlayan çocuklarda, lise veya üniversite eğitimi için uzaklara giden çocuklarda, bu bağın acısı görülür. Otoparlarda, havalimanlarında, evlatlarını veya sevdiği insanları uğurlayan kişileri düşünün... Biri dışarda, biri içerde... Otobüs veya uçak hareket ettiğinde, gözümüzle göremediğimiz bu sevgi bağının gerilme acısını herkes hisseder...

Masadaki arkadaşı biraz sonra kalktı ve gitti. Kafede çalışan eleman da işiyle ilgileniyordu. Kafeci’nin babası ile bir adam büroda yarım saattir oturuyordu. Adam farklı birine benziyordu. Görünüşü çok üst düzey bir misafir gibiydi. Yüzünde anlam verilemeyen hoş bir ifade vardı. Az sonra adam gitmek üzere ayağa kalktı. Kafeci’nin babası onu kapıya kadar uğurladı. Adam gittikten sonra tekrar bürosuna geçti. O da eline kitaplarını aldı ve hemen yanına gitti. İlk işi misafiri sormak oldu:

“Önemli bir misafire benziyordu.”

Kafeci’nin babası:

“Önemli, evet. Dini konularda bilgisine hayranım. İlahiyat Profesörlerinden daha bilgili ve kültürlü. Yüzünde bir dinginlik var. Yanında iken huzur veriyor. İnancı, yaşayışı, dinin özüne uygun. Son yıllarda din konusunda değişik adamlar ön plana çıkıyor. Halkımız bu şarlatanlara kolay aldanıyor. Bazıları Hadisleri, Peygamberimiz’i (S.A.V) gereksiz görüyor. Bizim ecdadımız, Kur’an-ı Kerim’in yanında ayağını uzatmamış, güzel bir kılıf yapmış, evinin duvarına asmış veya kitaplığının en üst rafına koymuş. Ama şimdi bazı hocalar, Kur’an-ı Kerim’i aşağıda tutuyor, elinde sallıyor. Biz çocukluğumuzda, yerde ayet-i kerime bulunca öper, yukarı koyardık. Şimdi camilerde, okullarda, ayetler kitaplardan yırtılmış, yerlerde çiğneniyor. Bu işi bu hale getiren adamlar, Mısır gibi bazı dış ülkelerde din eğitimi almışlar, sonra ülkemizde ideolojilerini yaymışlar. Son yıllarda, ülkemizdeki geleneksel dini değerleri tahrip etmek için çok uğraşıyorlar... Ama başaramazlar.”

Anlattıkları ilgisini çekmişti. Din, para, kadın her zaman ilgi çeken konulardandı. Kafeci’nin babası anlatmaya devam etti:

“Çok zor. Din konusunda yanılıp şaşırmadan devam etmek çok zor... Bazıları Kur’an-ı Kerim’e hürmet etmiyor, bazıları hiç okumuyor bile. Kendi hocalarının yazdığı kitabı, Kur’an Tefsiri diye okuyanlar var. Ama içinde ayet yok, ayet tefsiri de yok, Kur’an ile alakası yok. Bunu düşünemiyorlar. Önemli olan; anlamını bilmesek bile Kur’an-ı Kerim’i orijinal diliyle okumak...

Bazıları dini siyasi parti gibi görüyor. Siyasi partiyi de din gibi görüyor. Parti veya lideri değişirse, dinleri de değişecek... Ülkemizin geçmişinde kaç partinin kurulup yıkıldığından habersizler. Yani çok zor. Bu ülkede dini sapıtmadan yaşamak çok zor. Az önceki misafırıme bu konuda güveniyorum. Böyle adamlar da var ama bilmek ve bulmak kolay olmuyor...”

Elindeki rüya tabirleri kitabını ve diğer kitapları Kafeci'nin babasına gösterdi. Yaşlı adam, kitaplara hızlıca bir göz attıktan sonra, kitaplar hakkında biraz konuştu:

“Dini kitaplar konusunda daha seçici olmak gerekiyor. Yayınevini, yazarı araştırıp sonra almalı. Dokuz doğru bilginin yanında, bir yanlış bilgiyi fark ettirmeden insanların beynine yerleştiriyorlar. Kitaplarla, videolarla insanları dinden imandan uzaklaştırıp saptırıyorlar.”

Daha sonra rüyalar hakkında konuşmaya başladı:

“Rüya konusu çok ilginç. İnsan bazen bir gün sonra veya bir hafta sonra yaşayacağı olayı rüyasında görüyor ve aynısını yaşıyor. Bazı rüyaların anlamları vardır, görüldüğü gibi çıkmayabilir. Rüya tabiri ayrı bir ilimdir. Büyük İslam alimi İmam-ı Azam bir rüya görür ama anlamını bilemez.* O kadar kitap yazmış, zeki ve bilgili biri. Ama gördüğü rüyanın anlamını çözemiyor... Rüyasının anlamını araştırırken, başka bir alimle karşılaşiyor. Ondan çok şey öğreniyor. Kızıyla evleniyor. O alimden o kadar çok şey öğrenmiş ki eğer onunla karşılaşmasaymış, geçmiş hayatının bir hiç olacağını söylemiş.”

Kafeci'nin babası biraz düşünceye daldı. Sonra yanındaki bardaktan birkaç yudum su içti. Rüyalarla ilgili konuşmaya devam etti:

“Osmanlı İmparatorluğu kuruluşu da bir rüya* ile başlar. Peygamber Yusuf (A.S)'ın rüya tabirleri de Kur'an-ı Kerim'de anlatılır.* Yine Peygamber İbrahim (A.S)'ın rüyası da çok önemli olaylardan biridir. İbrahim (A.S), ‘eğer bir oğlum olursa kurban keseceğim’ diye söz veriyor. Ama oğlu olduktan sonra bu sözünü unutuyor. Rüyasında hatırlatılıyor.”

İbrahim (A.S)'ın kurban olayı birçok kitapta anlatılır. Filozof Kierkigaard, bir kitabında baştan sona bu konuyu işler.

Peygamber İbrahim (A.S), imanının gücü konusunda çok zor bir imtihandan geçmektedir. Bu imtihandaki ızdırıp ve acı, onun makamını yükseltmiştir. Kierkigaard’a göre iman; sadece inandığını söylemek değil, gerçekleşmesi imkansız olaylarda bile, Hz.Allah’ın yardım edeceğine inanmak ve eyleme geçebilmektir. Kitapta şöyle bir cümle geçer: ‘Nedenler aksini gösterse ve zıt yönde açık bir kanıt olsa bile, kendi yargımız yerine Allah’ın iradesine teslim olmalıyız.’

Kafeci’nin babası ile bir süre daha İbrahim (A.S) ve kurban konusunda konuştular. Yaşlı adama, Felsefe ile ilgilenmediğini ve bu tip kitapları okurken sıkıldığını, ancak Kierkigard’ın kitabını okurken bazı notlar aldığını söyledi. Notlar aldığı dosyayı telefonundan buldu ve yaşlı adama bazılarını okudu:

“Felsefe bize imanın bir açıklamasını veremez.”

“İnsanlar yaygın olarak nehirleri ve dağları, yeni yıldızları, parlak kuşları, garip balıkları, grotesk insan örneklerini görmek için dünyanın her yerini gezerler; varoluş karşısında hayvanca bir sersemliğe düşerek ağızları açık kalır ve bir şeyler gördüklerini düşünürler. Ben bununla ilgilenmiyorum. Ancak eğer böyle bir iman şövalyesinin yaşadığını öğrenseydim, bu mucize beni mutlak olarak ilgilendirdiği için ona yürüyerek giderdim. Zamanımı ona bakmakla, onun hamlelerini kendim yapmakla, böylece bütün zamanımı ona imrenmekle geçirmek isterdim. Kendimi yaşam boyu güvende hissederdim.”

“Zira insanın yaşamının ilginçleşmesi, ruh dünyasındaki bütün ayrıcalıklar gibi, ancak derin acıyla elde edilebilir.”

“Kişinin kendisini adayacağı birisini bulamaması yeterince acıdır, ancak kişinin kendisini adayamaması sözle ifade edilemeyecek kadar acıdır.”

Okuduğu sözler, Kafeci'nin babasının ilgisini çekmez diye düşünüyordu. Felsefe ile ilgilenmediğı için, onun anlamayacağını düşünüyordu. Ancak yaşlı adam ikinci sözü bir kez daha okumasını istedi. O da yavaş yavaş bir kez daha okudu.

Kafeci'nin babası, ruhsal acılar ve imtihanlar konusunda bir örnek anlattı:

“Davut(A.S) kendisinin büyük bir imtihandan geçmediğini düşünüyormuş. Kendisi aynı zamanda güçlü bir kraldı. Korunaklı ve taştan yapılmış şatosunda, kendisini güvende hissederken, bir kadın sebebiyle kalbi korku ve acıyı tattı. Yabancı kaynaklar bu konuyu çarpıtır, ahlaksızca anlatır. Ama işin doğrusu Kur'an-ı Kerim tefsirinde yazdığı gibidir. Sad suresinde geçer. Kalp; taştan duvarlarla örölmüş kapalı bir oda gibi olsa da, bir kadın o kapalı odaya girip insanı zayıf hale düşürebiliyor... Aşk acısı da bir imtihandır, sabredebileni olgunlaştırır. İnsana kendinden çok başkasını düşünmesini öğretir. İmtihan bittiğinde, insan kendinin farkına varır, kendini yeniden keşfeder.”

Yaşlı adam sözünü bitirdiğinde araya girdi ve Davut (A.S) konusunu hatırladığını söyledi. Bu konuyla ilgili farklı bir yorumdan bahsetti:

“Doğacak çocuk peygamber bile olsa, anne adayı için çok seçici davranmak ve arayış içinde olmak demek ki gereksiz. Dua ile kader bile değişir ama bazen kaderin değişmediğı yerler de var. İnsanın iradesinin yetersiz kaldığı yerler de olabiliyor...”

Kafeci'nin babası ile bir süre daha konuştuktan sonra bürodan ayrıldı. Eve vardığında, bugün öğrendiğı yeni bilgilerle aklındaki kadını bir daha değerlendirdi. ‘Babam arıyor’ olayı ve iki kişi arasındaki görünmeyen sevgi bağı, rüyadaki çocuğun

anlamı, bürodaki misafir, dini konularda sapıtanlar, imanın gücü ve imkansız gibi görünen şeylerin bile olabileceğine inanmak...

Rüyalarla ilgili kitabı biraz inceledi. Başka kaynaklardan da araştırdığında, aylar önce aklındaki kadınla ilgili gördüğü rüyanın adım adım çıktığını anladı. İlk gördüğünde kendisi için pek bir anlam ifade etmeyen rüya, geriye dönüp baktığında çok ince ve derin anlamlar taşıyordu. Bu kadar ayrıntılı bilgi, kısa bir rüyaya nasıl sığabiliyor diye şaşırdı. Kısa bir özlü sözden, sayfalar dolusu anlam çıkarılması gibiydi...

O gece uyumadan önce, saatlerce rüyasının anlamını düşündü. Rüya da görülen her şeyi, gerçek hayatta uygulamanın yanlış olduğunu biliyordu. Ama bir taraftan da, rüyaların bir anlamı olduğunu düşünüyordu. Hayatını etkileyecek konularla ilgili bir rüya görürse, buna önem verirdi. Aylar önce gördüğü rüya ile ilgili düşüncelerini, bir kağıda not aldı:

“Rüyada gördüğüm şeylerin anlamına baktığımda, onun sevgisinin ve ilgisinin yetersiz olduğunu düşünüyorum. Ne bana, ne başkasına... Ondaki merhamet ve ilgi, bir çocuk için yetersiz görünüyor. Bir çocuğun dünyaya inmesi ve sağlıklı bir şekilde yaşaması zor görünüyor. Onun için çaba göstersem bile, kendimi boşuna meşgul etmiş olacağım. Kalbim kırılacak... Sadece gücümü ve enerjimi tüketecek. En önemlisi de, zamanımı kaybedeceğim. Onun için büyük iyilikler ve fedakarlıklar yapsam bile önemsiz kalacak. Beklemediğim kötülüklerle karşılaşp, hayal kırıklığına uğrama ihtimalim de var. Ailemle sorunlar yaşayabilirim. Tüm bunları kabul etmek zor gelse de, şimdiye kadar edindiğim bilgiler ve geriye dönüp onunla ilgi her şeyi yeniden gözden geçirdiğimde, bunları yaşama ihtimalim çok yüksek.”

Aldığı notları bir kez daha okudu. Onu gördüğü son andan bu zamana kadar, ne yapması gerektiğini, nasıl bir adım atması

gerektiğini düşünüyordu. Yeni bilgiler edindikçe, karar vermesi biraz daha zorlaşıyordu. O hala aklında olduğu için, bazı gerçekleri kabul etmek zor geliyordu. Bir insanı unutmak, kalbinden silmek, söylemek kadar kolay olmuyordu.

Telefonuna baktı. Bir arkadaşının paylaştığı resim dikkatini çekti. Düşündüklerini doğrular gibi bir resimdi. Tam zamanında karşılaşmıştı. Bir dalda dört yavru kuş... Anne kuş, tek tek kuşların gagasına yiyecek veriyordu... İşte merhamet buydu. Onda yeterli olmayan şey tam olarak buydu...

[Resim 15](#). Yavrularının gagasına yiyecek vererek onları büyüten anne kuş.

8.Bölüm: Onu unutmak mümkün mü? Aşk acısı nasıl geçer?

Kadınlar hakkında şimdiye kadar öğrendiği bilgileri ve aklındaki kadını uzun uzun düşündü. Halasının evindeki Doktor Kadın'ın anlattığı psikolojik rahatsızlıklar aklına geldi. Kalbi ve ruhu zarar görmüş kadınları düşündü. İlgisiz, sevgisiz ve kararsız kadınları hatırladı... Kimseyi hor gören ve aşağılayan biri değildi, herkesin daha iyi olmasını isterdi. Ancak bazı sorunları düşündüğünde, gelecekte karşılaşılabileceği olayların, şimdiki gibi romantik olmayabileceğini hissediyordu... Aşk; bir çocuğun yaşama iradesi ise, onların bir çocuğu yaşatabilecek kadar güçlü müydü? Aklındaki kadının merhameti yeterli miydi? Tüm bunları gözden geçirip, onu unutmak istiyordu. Ama bu zor geliyordu.

Mimar ve Kimyacı ile birlikte, çam ağaçları ile kaplı yüksek bir dağın tepesinde piknik yapmak üzere sözleştiler. Piknikte onlarla konuşmak istediği bazı konular vardı ve bunları gitmeden önce kafasında netleştirdi. Birini unutmanın yolu nedir? Unutmak mümkün mü? Ruh ikizi var mı? Ayrılık acısı nasıl geçer? Yeni birini sevmek, yeniden aşık olmak mümkün mü?

İkinci vakti dağa vardılar. Eşyaları indirdiler. Mimar, piknik yeri hakkında bazı bilgiler verdi. Ağaçların türü, dağın rakımı, tarihte yaşanan olaylardan bahsetti. Buraya daha önceleri de geldiğini ve her geldiğinde eski günleri, eski arkadaşları az da olsa hatırladığını söyledi:

“Birini sevmeye başladığınızda, her şeyinize onu da katarsınız. Gittiğiniz mekanlar, gezdiğiniz yerler, aldığınız hediyeler, yedikleriniz, içtikleriniz, her şeyiniz onunla birlikte hafızanıza kaydolur. Tüm eşyaya onu da bağlarsınız. Ayrıldığınızda; o gider ama geride kalan tüm o mekanlar ve eşyalar, sana onu hatırlatır... Bu böyle bir süre devam eder. Çünkü her şey onunla birlikte beyninize işlenmiştir.”

Mimar’ın da geçmişte unutmak için çabaladığı birileri olduğu belliydi... Ama şimdi eşi ve çocuklarıyla mutlu bir hayatı vardı. Geride kalan o günleri, kısa bir cümleyle ve hiçbir şey hissetmeden söyleyip geçiyordu. Mimar ve Kimyacı’dan cevap bekler gibi ortaya bir soru sordu:

“Birini unutmaya karar vermek, vazgeçmek, kolay mı? Yeni birini sevmek, yeniden aşık olmak, çoğu kişiye imkansız görünür. Bu süreci insanlar nasıl atlatıyor, merak ediyorum. Unuturken acı çekmiyorlar mı? Mutsuz olmuyorlar mı?”

Mimar:

“Elbette biraz üzüntü ve acı yaşıyor. İnsan yaptığı masraflara, aldığı hediyelere, harcadığı paralara üzülüyor. Ümitlerinin ve hayallerinin onu yanıltmış olmasına, aldanmasına üzülüyor. Geride kalan ve boşa geçen zaman daha çok acı veriyor. Para yeniden kazanılabilir ama giden zamanı geri almak maalesef imkansız.”

Kimyacı, bir ilişkinin başında her şeyin belli olacağını, aradan uzun zaman geçtiğinde daha büyük acılar yaşamaktansa, baştan karar vermek gerektiğini söyledi:

“Eğer işler yolunda gitmiyorsa, sürekli sorun yaşıyorsa, ilişkinin yürümeyeceği bellidir. Başında böyleyse, ilerde daha büyük sorunlar yaşanabilir. İnsan elinden geleni yapmalı, olmuyorsa zorlamamalı, razı olmalı. Zaten her şey yolunda gitseydi, kendiliğinde ilerlerdi. Olmadıysa ‘Neden bu olay başıma

geldi' diye mantık aramaya gerek yok. Herhangi bir musibet gibi görmek lazım; ders almalı ve biraz daha olgunlaşmalı...”

Kimyacı bu işleri biraz kolaymış gibi anlatıyordu. Karar vermek, vazgeçmek, unutmak bu kadar kolay olmamalıydı. Kimyacı'ya sordu:

“Vazgeçmek ve unutmak bu kadar kolay olabilir mi? Nasıl anlayacağız iyi biri olup olmadığını, sevgisini nasıl ölçeceğiz? Geleceği nasıl görebiliriz ki?”

Kimyacı:

“Eğer bir insan seviyorsa adım atar. Adım atmıyorsa, aklında başka biri vardır. Görüştüğü, konuştuğu başka birileri olabilir. Seven insan; gurur ve kibir dinlemez, adımını atar. Ufak tefek nazlar ve kaprisler olabilir ama yine de adımını atar. Bunu herkes ayırt edebilir. Eğer kafasında başkası biri varsa, ‘Allah sahibine bağışlasın’ demek ve razı olmak gerekir. Onu başkasına ait bilmek ve bunu kabullenmek önemlidir. Başkasını daha çok sevdiğini ve onunla görüşüp konuştuğunu bilmek, ondan soğumayı kolaylaştırabilir.”

Kimyacı, anlatıp anlatmamakta tereddüt ettikten sonra, biraz duygusal, biraz üzgün bir şekilde, tanıdığı birinden bahsetti:

“Böyle birini hatırlıyorum. Kimseyle ilgilenmiyormuş gibi görünürdü, soğuktu. Çok konuşmaz, kimseye yüz vermezdi. Sonra fark ettim ki, bizimle konuşmayan, yanlış anlaşılır diye iki satır mesaj yazmayan kız, yakın çevresinde olmayan ve kendinden daha genç erkeklerin artist fotolarına “like” atmış. Kimse ondan beklemezdi. Tabi onlar yanlış anlar diye hiç düşünmemiş!.. Belki anlaşılmaq istediğı tam olarak buydu, bilemiyorum. Ama ona hak veriyorum... Elbette evlenecek bir erkek arayışında olmalı, ara sıra küçük adımlar atmalıydı... Kendine daha yakın bulduğu erkeklerden biri evli çıktı, diğeri nişanlı. Sanırım kendi de bunu sonradan öğrendi ve öğrendiğinde

içi yanmış olmalıydı... Özellikle nişanlı erkek için biraz çabaladığı fark ediliyordu.”

Kimyacı devam etti:

“Vidansız, sevgisiz, ilgisiz biriye, unutmak biraz daha kısa sürebilir. Onun, hayalindeki kadar iyi biri olmadığını ve sevgisinin sahte olduğunu anladığında, yavaş yavaş kalbinden uzaklaşıp gidecektir.”

Mimar:

“Dünya küçük... Bazıları böyle bir olay yaşadığında, hem kendi saygınlığına, hem de karşısındaki kişinin saygınlığına zarar veriyor. İş hayatını ve özel hayatını berbat ediyor. İnsanların yüzüne bakamayacak hale geliyor. Bu konularda çok dikkatli olmak lazım.”

Az önceki sorular, Mimar’ın da kafasını meşgul etmişti. Vazgeçmek ve unutmak neden bu kadar zor oluyordu? Elindeki kuru çam dalıyla, yere rastgele çizgiler çizerek konuştu:

“Acı çeken insanların çoğu, karşısındaki kişiyle iletişim sorunları yaşadığı için acı çekiyor. Konuşmaktan çekindiği için veya korktuğu için, sorunları kendi kafasında çözmeye çalışıyor. Kendi kendine sorular soruyor ve cevaplarını da yine kendi kendine veriyor. Cevap bulamadığı sorular olursa “şüphe” içinde kıvranıyor. Anlaşılamayan ve çözülemeyen konularda, açık açık konuşmak yerine, uzun uzun düşünüyor... Konuşmalı, yanlış anlaşılan bir konu varsa düzeltilmeli. Herkes elinden geleni yaptıktan sonra, hala durum olumsuz ise, o zaman ısrar etmeye gerek yok. Artık unutmaya başlamak lazım...”

Birini kafamıza yerleştirip, sonra büyüttüğümüz gibi, bitmesi gerektiğinde de, kafamıza almalı ve unutmayı büyütmeliyiz... Unutmayı niyetimize aldıktan sonra, irademize sahip çıkarsak, bir süre sonra kaybolup gidecektir...”

Kimyacı:

“Yoruluncaya kadar meşgul olmak da önemli. Boş kaldıkça insan kafasında çevirir durur, kuruntu yapar. Eski olayları yeniden düşünür. Keşke şöyle deseydim, orada bunu yapmasaydım diye pişmanlık duyar. Eski olayları tekrar tekrar düşünür. Bitmiş bir ilişkide, geçmişte yaşananları yeniden düşünerek bir çözüme ulaşmak, neredeyse imkansızdır.* Sadece yaşanan acı ve unutma süresi biraz daha artmış olur.

İnsan; beynini ve bedenini meşgul etmeli, yormalı, bir işle uğraşmalı... Evde bir odaya kapanmak, günlerce düşünmek, insanlardan uzaklaşmak, durumu daha da kötü hale getirir. Arabesk takılmak, aşk konulu şarkılar dinlemek, filmler izlemek, acıyı arttırır. Yeni bir ilgi alanı bulmak, bir şeylerle uğraşmak, yeni öğreneceği bir konuyla kafasını meşgul etmek faydalı olacaktır.”

Mimar, bu konuda bir makaleden bahsetti. Guy Winch’in, kırılmış kalpten söz ettiği meşhur Ted konuşması. Orada anlatılanlar da aslında ayrılık acısı hakkındaydı:

“Ünlü psikiyatri uzmanı Guy Winch, ayrılık süreçlerinde insanların kalplerinin kırıldığını ve kalp kırıklığı iyileşirken çok büyük zorluklar yaşandığını anlatıyor. Bu acıyı; uyuşturucu bağımlılarının yoksunluk krizine benzetiyor. Günlük hayatta sorunlar, iş yerinde verimsizlik, dalgınlık, geçici IQ düşüklüğü olabilir. Guy Winch, bu acıyı, ruhsal bir yaralanma olarak ifade ediyor. Çare olarak; onu hatırlatacak şeylerden uzaklaşın, hayatınızı yeniden gözden geçirin ve boşlukları doldurun, yani meşgul olun diyor. Guy Winch, bunu bir savaşa benzetiyor ve mücadele edip başarmamızı istiyor.”

Mimar:

“Önce unutmayı istemeliyiz, karar vermeliyiz. ‘Kırılmış Bir Kalp Nasıl İyileşir’ makalesindeki yöntem bana çok mantıklı geldi. Unutmak istediğimiz kişinin iyi ve kötü yanlarını; bir

kağıda, telefona veya bilgisayarda Excel’e, iki ayrı sütun halinde yazmalıyız. Kötü yanlarını ve zaaflarını görmek, içimizden gelmeyebilir. Biraz zorlamak lazım. Böyle bir liste yapmalıyız. Çünkü insan, yaşadığı her şeyi, onunla ilgili iyi ve kötü bilgileri, kafasında bir anda topluca düşünemiyor. Verilerden birkaçı eksik olursa, sonuç çıkmıyor. Ama iki ayrı sütun halinde liste yapılırsa, karşılaştırıp karar vermek daha kolay oluyor. Ve onu hatırladıkça, olumsuz listeye bakmak etkili olacaktır...”*

Kimyacı:

“Evet, bu yöntem etkili oluyor. Etkili olmasının bir sebebi de, bizi istemeyen kişinin zorla kabul ettirmek istediği ayrılığı, kendi içimizden gelerek biz tercih etmiş oluyoruz... Ayrılığı bize karşı dayatılan ve kabul etmemiz gereken bir karar olarak görüyoruz. Karşımızdaki kişinin isteğine uymak emir gibi geliyor ve emre karşı geliyoruz. Ama kendi içimizden gelince razı oluyoruz.”

Mimar anlatmaya devam etti:

“Aslında süreci uzatan, insanın içindeki şüphe... Kafasında bir sürü “acaba” dolaşüyor. Belirsizliği giderebilse, her şeyi netleştirip kafasındaki şüpheyi yok edebilse, işler kolaylaşacak. İnsanın mutsuzluğunun iki önemli sebebinden biri olan “şüphe” burada da etkili. Olmayacağından emin olsa, içinde şüphe kalmasa, insan yoluna devam eder, unuttur gider. Ölen bir insanın, bir daha geri gelmeyeceğine inanıp kabullenmek gibi... Ölen kişiyle ilgili bir şüphemiz yok. Gitti ve asla dönmeyecek. Ama yaşayan kişiyle ilgili şüphe az veya çok oluyor. Aslında birisi öldüğünde duyduğumuz acı ile sevdiğimiz kişiden ayrıldığımızda duyduğumuz acı birçok yönden benzerdir.”

Kimyacı son cümleyi duyunca hemen söze girdi. Biraz kabul etmek istemezmiş gibi konuştu. Kafası karışmıştı:

“Sevdiğimiz biri öldüğünde duyduğumuz acı, diğer acıların yerini tutamaz. Ama benzerlikler olabilir. Schopenhauer’a göre aşk; dünyaya inmek isteyen bir çocuğun yaşama iradesinden ibaret ise, aşkın karşılıksız kalması, çocuğun ölmesi anlamına mı geliyor? Aşk karşılıksız kalınca, bir çocuğun ölmesi gibi acı mı duyuyoruz? Bilemeyeceğim ama bazı acılar gerçekten zor oluyor ve uzun sürüyor.”

Az önce konuşulan “şüphe” ile ilgili sözler dikkatini çekmişti. Mutluluk konusunu üniversitede okurken çok araştırmıştı. Yeni yetişen her insan gibi, o da hayatı ve mutluluğu çözmeye çalışıyordu. Bu konuda makaleler ve kitaplar okuyor, filmler izliyor, özlü sözler not alıyordu. Ama en tatmin edici bilgiye, kısa bir paragrafta rastlamıştı. Kitapların sayfalar dolusu yazıyla anlatamadığı o sır, kısa bir paragrafta, birkaç kelimenin anlamında saklanmıştı. O paragrafı küçük bir kağıda not almış ve sürekli cüzdanında taşıyordu. Cüzdanından çıkarıp onlara okudu:

“Muhakkak ki Allah; ölçü ve adaletiyle, sevinç ve ferahlığı; yakın ve rızada kıldığı gibi, üzüntü ve kederi de; şüphe ve hoşnutsuzlukta kılmıştır.”

Onlara okuduktan sonra, Kimyacı kağıdı istedi ve bir kez de kendisi okudu. Sonra Mimar kağıdı aldı, okudu ve biraz düşündükten sonra:

“Bu bir hadis-i şerif. Mutsuzluğun en önemli sebebinin “şüphe” ve “hoşnutsuzluk” olduğuna inanıyorum.”

Mimar, telefonuyla paragrafın fotoğrafını çekti. Kağıdın arkasında birkaç paragraf daha vardı. Onları da çekti ve kağıdı geri verdi. Diğer paragraflar; “kötülük”, “yalan”, “şüphe” ve “kabullenmek” hakkındaydı.*

Mimar:

“Şüpheden daha şiddetli bir bela var mı? ‘Yakin’ kelimesi; kesin inanmak, emin olmak gibi bir anlama geliyor. Aşk da iman gibi kesinlik istiyor. Şüphe kaldırmıyor. İnsanın içinden gelecek, inanacak, hissedecek. İspata, delile gerek yok ki. Bir insan aşık olmuşsa, içindeki duygunun sebebini, nedenini bilemez. Delil, ispat aramaz.”

Kimyacı:

“Kimseye güvenemeyen, kimseyi sevemeyen, her şeyden şüphe eden bir insanın, dini de imanı da sorunlu olabilir. Yalan söylemek, kötülük yapmak, bazı insanlara daha kolay geliyor. Mutsuz oldukları için ahlakları bozulmuyor, ahlakları bozulduğu için mutsuz oluyorlar.”*

Konuşulanlar onu “şüphe” konusunda düşünmeye sevk etti. Aklındaki kadın hakkında uzun süre “şüphe” içinde yaşamaktan korktu. Çünkü bu durum; insanı mutsuz etmekle kalmayıp, kalıcı olabilecek duygu ve düşünce hasarlarına bile neden olabilirdi. Sevdığı kadın veya adam yüzünden travma yaşamış insanları düşündükçe, biraz daha korktu.

Bir taraftan yiyecekleri hazırlıyorlar, diğer taraftan konuşuyorlardı. Konu üçünün de ilgisini çekiyordu. Çünkü bu konuda geçmişte yaşadıkları küçük veya büyük acıları vardı. Tecrübelerini, duyduklarını ve okuduklarını paylaşmak, onlara keyf veriyordu. Ara sıra işi bırakıp daha dikkatli düşünerek konuşuyorlardı. Kimyacı, aşk konusunda erkeklerin daha çok acı çektiğini düşünüyordu:

“Erkekler ayrılık acısını kadınlardan daha yoğun yaşıyor. Kadınlar acıya daha dayanıklı. Erkeklerin acıya dayanmaları zor oluyor. Kadınların çektiği acıyla, şair, yazar, filozof olmuş çok erkek var. Peki, kadın var mı?”

Mimar, aşk bağımlılığın daha çok çocukluk dönemiyle ilgili olduğunu, erkek veya kadın olmasının çok fark etmediğini söyledi:

“Çocukluğunda yeterli anne-baba sevgisi görmeyenler, büyüdüğünde karşısındaki kişinin kendisini sevmesi için büyük bir çaba içine giriyor. Onun sevgisini kazanamamak veya onu kaybetmek, büyük acı çekmesine neden oluyor. Çünkü kendini değersiz ve boşlukta hissedecek. Bu durumdan korktuğu için, gitmeyecek bir ilişkiye veya bitmiş bir ilişkiye hala sarılmaya, ümit beslemeye devam ediyor.”

Kimyacı:

“Evet, bazıları aşk konusunu, psikolojideki bağlanma kuramlarıyla açıklıyor.”*

Yiyecekleri hazırlarken yanlarından yaşlı bir çift yürüyerek geçti. Bir süre başka konulardan konuştular. Daha sonra, kadın peşinde koşup işini batıran insanlardan söz ettiler.

Kimyacı:

“Bazı insanların unutmama ve ayrılma sürecini atlatması daha uzun zaman alıyor. ‘Eyvah, tüh, ben ne yapmışım, boş yere kafamı yormuşum, işlerim aksamış, boş yere bir sürü zaman geçmiş’ diyorlar ama geçen zamanı geri getirmek mümkün olmuyor. Aylar geçiyor, bazen yıllar geçiyor... Giden dönmediği gibi, birçok fırsatlar da elinden kaçmış oluyor. Eğitimi, işi, kendi sağlığı zarar görmüş olarak ortada kalıyor.”

Mimar:

“Reşat Nuri Güntekin’in bir romanı var. Damga. O romandaki adam, hayatının en verimli yıllarını, hatta büyük kısmını, bir kadının peşinde koşmakla heba ediyor. Sonunda adam şöyle diyor: ‘Hayatımı bir vehme kurban etmişim.’ Bazı kişilerin yaşadığı budur. Bir “vehim” yüzünden hayatını mahvetmek. Yeni insanlar dünyaya geliyor, büyüyorlar ve bu “vehim” onları da

yakalayabiliyor. Filmlerden, kitaplardan, çevrelerinde gördükleri olaylardan ibret almayanlar, bir “vehme” düştüklerini sonradan anlıyor.”

Unutma süreci hakkında konuşmaya devam ediyorlardı. Kimyacı, unutmayı deniz dalgasının sönmesine benzetti:

“Bir anda unutmak, kafadan silmek mümkün olmuyor. Aklımızdaki kişiyle ilgili duygularımız, sönen bir deniz dalgası gibi zamanla bitecektir. Ara sıra yine akla gelir. Ama eskisi gibi uzun sürmez ve acı da vermez. Gelir, geçer.”

Mimar:

“Birisini unutmak için çok çaba sarf etmek, aşırıya kaçmak, farklı yöntemler denemek, çılgınlıklar yapmak gerekmiyor. Nasıl ki zorla bir insana aşık olamıyorsak, birisini kafamızdan zorla atmak da mümkün değil... Onu hatırlatacak şeylerden uzaklaşıp, her şeyi zamana bırakmak, kendimizi meşgul etmek ve beklemek... Yeni birinin geleceğine ve onu daha çok seveceğimize, aynı duyguları, daha iyi biri için hissedebileceğimize, onun da bizi seveceğine inanmak ve ümitle beklemek...”

Henüz yeni biri başlamadan bunu düşünmek çok zor. O evreye, o boyuta insan geçemez. Yeni biri başlamadan bile, biraz ilgi çeken biriyle karşılaştığımızda, diğerini neden çok abarttığımıza anlamaz veremiyoruz. ‘İyi ki onun için daha fazla adım atmamışım, iyi ki olmamış’ dediğimiz anlar bile olur. Ondaki olumsuzlukların hiçbirinin olmadığı, daha iyi birinin karşımıza çıkacağını ümit etmek ve beklemek lazım. Daha iyilerinin olduğunu bilmek acımızı azaltacaktır.”

Mimar’ın anlattıklarını ikisi de dikkatlice dinlemişti. Kimyacı, yeni birinin olabileceğini ümit etmenin ve o evreye geçebilmenin etkili olabileceğini söyledi. Bu konuda bir filmden bahsetti:

“Aslında birini unutmanın yolu ve yöntemi, ‘Eternal Sunshine of the Spotless Mind - Sil Baştan’ filminde anlatılıyor. Onu hatırlatan tüm eşyaları toplayıp yok ediyorlar. Filmdeki doktor, bu eşyaları kullanarak hafızadan silme operasyonu yapıyor. En etkili yollardan biri budur. Onu hatırlatan her şeyi; numarasını, mesajlarını, fotoğraflarını, hediyelerini yok etmek. Birlikte dinlediğiniz şarkıları silmek ve dinlememek. Onu hatırlatan filmleri izlememek ve yok etmek... O aklına geldiğinde hemen uzaklaştırmak.

Sosyal medya hesaplarından takip etmeyi bırakmak, hatta hesabına hiç bakmamak. Stalk yapmak; acıyı arttırmaktan başka bir işe yaramaz. Çünkü; sosyal medya hesaplarında en ufak bir değişiklik görmek, insanın aklını kurcalar ve yara yeniden açılır. Hiç alakası olmayan bir adamdan veya kadından şüphelenip evhama kapılabiliriz. Aklımıza gelen vesveseler bizi daha kötü yapabilir.

Onunla ilgili her şey bittiğinde ise, bir yabancı gibi gelmeye başlar bize... Aynen filmdeki gibi. Hiç tanımadığımız sıradan birine bakar gibi bakarız...”

Resim 16. Eternal Sunshine of the Spotless Mind-Sil Baştan filminde, sevilen kişiyi hatırlatan eşyaları kullanarak hafızadan silme işlemi yapan doktor.

Mimar:

“Evet, o filmi çok iyi hatırlıyorum. Sonlarında bir söz geçiyor. Filmin zeti gibi: ‘Biriyle bu kadar zaman harcayıp, onun bir yabancı olduğunu görmek, öyle büyük bir kayıp ki, zaman kaybı, büyük bir zaman kaybı...’ Her şey bittiğinde bir yabancı gibi geliyor, bir zamanlar kendimizin bir parçası gibi gördüğümüz insan...”

[Resim 17.](#) Eternal Sunshine of the Spotless Mind-Sil Baştan filminde, Joel’in kızı bir yabancı gibi gördüğü ve büyük bir zaman kaybı yaşadığını anladığı anlar

[Video 6.](#) Eternal Sunshine of the Spotless Mind-Sil Baştan filminde, kızı bir yabancı gibi gördüğü ve büyük bir zaman kaybı yaşadığını anladığı anlar.

Kimyacı:

“Genelde bu konuda “unutmak” kelimesi kullanılır ama insan unutmaz, sadece hatırlaması zorlaşır. Onunla ilgili daha az şey hatırlarız, eskisi kadar aklımıza gelmez. Yıllar sonra görsek bile, eskisi kadar heyecanlanmayız, geçer gideriz. Hatta içimizden şöyle deriz: ‘Bu muymuş, bir zamanlar benim acılar içinde kıvrandığım, peşinde koştuğum...’ Evet, insan şaşıır o geçmişteki çabalarına. Hele onun yaşı ilerlemiş, kiloları artmış,

hayatın yükü yüzüne yansımışsa, yanında çocukları da varsa, iyice şaşırırız geçmişteki o abartılı duygularımıza... Yanında birini gördüğümüzde kıskançlıktan çatladığımız kişi, şimdi umurumuzda bile olmaz. Eskiden yaşadığımız o kıskançlıklarımıza güler geçeriz.”

Kimyacı devam etti:

“Erkeklerin hayalinde büyütüp olağanüstü gördüğü kadınların etkisinden kurtulması için, ilginç bir yöntem duymuştum yıllar önde. Aşık olduğu kadını elbisesiz olarak düşünüp, onu sıradan bir kadın gibi hayal etmek... Onun vücudunun da diğer kadınlar gibi olduğunu, farklı olmadığını düşünmek. Böyle düşünüldüğünde, kadın basit ve sıradan bir hale gelip, gizemi kayboluyormuş. Bana mantıklı gibi geldi. Erkek; aşık olduğu kadınla cinselliği yaşadığında, kafasındaki o büyü dağılır diyen filozofun düşüncesine benziyordu.”

Mimar:

“Biraz sıra dışı bir yöntemmiş. Unutmak istediğimiz birisi için çektiğimiz acıların ilerde geçeceğini düşünmek ve buna inanmak da önemli. Sadece kendi başımıza gelmediğini, herkesin başına gelebileceğini, biraz acı çektikten sonra zamanla geçeceğini bilmek, insanı rahatlatılabilir.”

Mimar, biraz duygusal ve yavaş konuşarak konuşmaya devam etti:

“Bir zamanlar benim arabayla sürekli gidip geldiğim bir yol vardı. Yolda giderken aklımda hep o olur, onu düşünürdüm. Sonra bir gün, aynı yolu giderken, fark ettim ki, aklımda ve yanımda başka biri var ve o yok olmuş... İşte öyle kaybolur giderler, yok olurlar...”

Kimyacı, etleri pişirmek için kullandıkları kömürden 3-4 tane ceviz büyüklüğünde parça aldı. Dışı bilek kalınlığında, beyaz toprakla kaplı bir kovanın içine koydu. Dışındaki toprak, ısı

yalıtımı yapıyor ve çok az kömürle çay pişiyordu. Kimyacı, kömürde kaynatılmış suyla yapılan çayın lezzetinin farklı olduğunu, azıcık kömürden, beklenenden daha çok enerji ortaya çıktığını anlattı. “Mantuz” adı verilen bu ocaktaki ısıyı, plazma olayındaki ısıya benzetiyordu.

[Resim 18.](#) Mantuz

Çayları içerken, Kimyacı “oneitis” adında bir hastalıktan söz etti. Aşırı bağlanma ve unutamama hastalığı. Her aşık olan kişinin bu hastalığa yakalanmadığını ancak belli kişilerin risk altında olduğunu anlattı:

“İnsan; tüm aşkların aynı olduğunu, herkesin yaşadığı duygunun aynı olduğunu bilse, kendini aşka bu kadar çok kaptırmaz. Hayal ile gerçeğin farkını ayırt etmek biraz zaman alıyor. Aşk konusunda yeterli bilgiye sahip olan biri, temkinli ve tedbirli davranırsa, böyle acı veren bir sürecin içine kolay kolay düşmez. İradesine sahip olabilirse, böyle bir hastalığa yakalanmaz. Oneitis hastası; karşısındaki kişinin kendine özel olduğunu ve ondan başkasının olamayacağını düşünür. Ruh ikizi gibi. Gözü kimseyi görmez. Onun çok özel biri olduğunu ve bir

tane olduğunu düşünür. Kafasında bir vehim, kuruntu oluşmuştur. Zaten hastalığın adında ‘iltihaplı hastalık’ anlamı var.”

Mimar:

“Filmler sayesinde herkes ruh ikizini arıyor, bekliyor. Aşık olduğu kişiye “ruh ikizim” dediği halde altı ay geçmeden ayrılıyor. Sevmediği kişiye deli gibi bağlananlar da var... Sosyal medyadan, sanal alemden yazıştığı kişiye kendini kaptıranlar da oluyor. Uzakta, isimsiz ve resimsiz olunca, hayallerinde daha çok büyütüyorlar, daha cazip geliyor. Bence karşıdakinin kim ve ne olduğu önemli değil, kendini kontrol edemeyen kişi, saplantılı bir şekilde bağlanabiliyor.”

Kimyacı “oneitis” hastalığı hakkında konuşmaya devam etti:

“Sürekli onu düşünüyor, geleceğe dair hayaller kuruyor. Onu ve yakın çevresini araştırıyor, sosyal medyadan takip ediyor. Yazdıklarına, fotoğraflarına defalarca bakıyor. Her telefon sesinde heyecanlanıyor. Yeni hiçbir şey olmasa bile, boş boş telefonun ekranına bakıyor!.. Arkadaş listesinde kim var, yeni eklenen kişi kim, o resmi neden paylaştı gibi her şeyi kafasına takıyor. Aşırı kıskançlık, güvensizlik, paranoyakça davranışlar başlıyor. Zaten aşkı körükleyen en önemli şeylerden biri “kıskançlık” duygusudur. Çok değil, birkaç hafta sonra kafasını onunla ilgili düşünceler kaplamış oluyor. Onun sıradan özelliklerini yüceltiyor, kusurlarını görmemeye başlıyor. İşine odaklanmakta zorlanıyor. Çevresindeki kişilerle iletişimini azaltıyor, yalnız kalıp düşünmeyi tercih ediyor.”

Kimyacı’nın anlattıklarını dikkatlice dinleyen Mimar, “kıskançlık” konusunda yaşadığı bir anısından bahsetti:

“Üniversiteye başladıktan üç ay sonra, karşımdaki sırada oturan güzel bir kız ilgimi çekmeye başlamıştı. Ara sıra bakışıyor, konuşmaya çalışıyordum. Sakin, düşünceli, duygusal, ciddi

görünen bir kızdı. İlgilendiği biri yoktu ve zaten erkeklerle çok muhatap olmuyordu. Kızı iyice aklıma yerleştirmiştim. Bir gün öğleden sonraki ders için okula gittim. Onu, kantinin bahçesindeki masada, bir erkekle karşılıklı ve yakın mesafede konuşurken gördüm. Neşeli, gülerек konuşuyordu... Onu heyecanlı, konuşkan ve neşeli görmek zordu. Bir erkekle yalnız görmek ise neredeyse imkansızdı. Ama şimdi bir erkekle yakın mesafeden, neşeli ve gülerек konuşuyordu...

Gördüklerim beni adeta şok etmişti. Olduğum yere yığılacak gibi oldum, gözlerim karardı... Sınıfa gidip oturmak ve acımı, üzüntümü orada düşünmek istedim. Ayakta duracak halim kalmamıştı. Sınıfa girdiğimde, onu karşımdaki sırada oturmuş, dersin başlamasını beklerken gördüm... Az önce gördüğüm kız; başka bölümde okuyan ve kendisine çok benzeyen başka bir kızmış... Kantinde gördüğüm manzara buymuş... Peki, bana bu kadar acı yaşatan o manzarayla neden karşılaştım? Bunu neden yaşadım?

İlk başlarda gerçekten paranoyakça hareketler yapıyoruz. “Vehim” ve “kuruntu” çok oluyor. İnsanın içinden gelen sesler, daha çok acı çekmesine neden oluyor. Olmayacak şeyler düşünüyoruz, şüphe duyuyoruz ve bu acımızı daha da arttırıyor. Bu iyi bir ses olabilir mi? Bilmiyorum... Şunu da ekleyeyim: O sakın, ciddi ve duygusal kız, başka bir gün, bir erkekle ayaküstü sohbet ediyordu... Ama bu defa gerçekti. Başka üniversitede okuyan bir erkek arkadaşımış. Üniversite bitinceye kadar ara sıra yine geldi.”

Kimyacı’nın ve Mimar’ın anlattıkları kafasına takılmıştı. Her aşkın başlangıcında bunların olabileceğini düşünerek sordu:

“Aşkın bir hastalık olduğunu söylüyor gibisiniz. Her insan aşık olduğunda aynı duyguları yaşamaz mı? Aynı şeyleri yapmaz mı?”

Kimyacı:

“Evet, her insan aşık olduğunda bunları yaşar. Ama “oneitis” hastalığına yakalanan kişi, olmadık kişilerle bunu yaşar. Sevmediği birine hastalık derecesinde aşık olabilir. Hiç olmayacak biri, onun için olağanüstü biri haline gelebilir. Aslında aşk duygusunu bir hastalık gibi görenler de var. Düşüncenin kanseri diyorlar. Kontrolsüzce çoğalan kanser hücresi gibi.”

Mimar:

“Herkes hastalık derecesinde yaşamıyor. Eğer bir taraf umursamıyorsa, git-gel yapıyorsa, kaçıyorsa, diğeri kovalamaya başlıyor. Hırs yapıyor. Neden peşinde koştuğunu o da bilmiyor. Ne hissettiğinden kendinin de haberi yok ama uğraşiyor.”

Mimar konuşmaya devam etti:

“Hiç olmayacak birine gönlünü kaptırmamak için, hasta gibi aşık olmamak için, boşluklara dikkat etmek lazım. İşlerin azalıp yavaşladığı zamanlara, dönem sonlarına, tatil başlangıçlarına ve tatil dönemlerine dikkat etmek lazım... İnsan boş kalınca, kafası bir yerlere sarmaya başlıyor. Boşluklar önemli... Boşluklara dikkat etmek lazım.

Ayrıca sürekli gördüğümüz, birlikte çalıştığımız, yakınımızda olan insanlar; bizden uzakta yaşamak üzere ayrıldıklarında, dikkatli olmakta fayda var. Kaybedince, uzaklaşınca, daha çok düşünmeye başlıyoruz ve aklımıza yerleşiyor. Kaybetmek aşkı başlatabilir...”

Kimyacı:

“Yanlış bir aşka düşmemek için dikkatli olmakta fayda var. Bazıları yanıldığını erkenden anlıyor, iradesine sahip çıkıp kendini toparlayabiliyor. Bazıları ise, boş yere onun peşinde koştuğunu ve ilerde acı çekeceğini bildiği halde, kendini bu süreçten kurtaramıyor. Üstelik aynı acıyı daha önce birkaç defa

yaşamış olmasına rağmen... Başına gelenin ne olduğunu bilmeyip, senelerce acı içinde kıvranan insanlar da var.”

Mimar:

“Oneitis hastalarının bazıları çok abartıyor. Eğer bir aşk olayı cinayetle bitmiş ise, sebebi genelde böyledir. Onun başkasına ait olmasını kabul edememiştir.”

Kimyacı:

“Aslında o işin olmayacağını, karşılıklı ilgi ve sevginin yetersiz olduğunu kendisi de bilir. Fakat, içinden sürekli bir ses; ‘ondan daha iyisi yok, o giderse başka birini sevemezsin, o senin için çok özel’ diye vesvese verir. Bazen o ses, içindeki bir canavara dönüşür ve olay şiddete, hatta cinayete kadar gider. Kontrolden çıkmış bir oneitis hastası, kendine ve karşısındakine şiddet içeren eylemlerde bulunabiliyor.”

Mimar:

“500 Days Of Summer - Aşkın 500 Günü filmindeki gibi, erkeğe belirsizlik yaşatan kadınlar hasta ediyor genelde. O kızda sorun olduğu belliydi. Kızın geçmişte saplanıp kaldığı, unutamadığı biri vardı. Buna rağmen, Tom ile beraberdi. Tom geriye dönüp baktığında, kızla arasında geçen birçok olayda, onun ilgisizliğini görebiliyordu. Kızın gidici olduğu belliydi. Maalesef Tom’a yazık oldu.”

[Resim 19.](#) 500 Days Of Summer - Aşkın 500 Günü filminde Tom, kardeşinin tavsiyesi üzerine geçmişini düşündüğünde kızın ilgisizliğini anlıyor.

[Video 7.](#) 500 Days Of Summer - Aşkın 500 Günü filminde Tom, kardeşinin tavsiyesi üzerine geçmişini düşünüyor ve kızın ilgisizliğini anlıyor.

Kimyacı:

“Haklısın. Geçmişte sorunlu bir ilişki yaşamış, kalbi kırılmış, psikolojisi zarar görmüş kişiler; karşısındaki kişiyi hasta edecek şekilde kendine bağlayabilir. Aklında başkası vardır, eski biri... O nedenle; ne gidebilir, ne de kalabilir. Bu git-geller karşısındaki kişiyi bağlar. Kendisi oneitis hastası ise, karşısındaki kişiyi de oneitis yapma riski yüksek. Psikolojisi bozuk kişi, karşısındaki kişinin de psikolojisini bozar. Bulaşıcı hastalık gibi...”

Mimar:

“Hatırladığım kadarıyla, Tom bir ara kıza şöyle diyor: ‘Sabah uyanıp kendini farklı hissetmeyeceğini bilmeliyim.’ Yani kızın duyguları o derece değişken... Bir gün farklı, diğer gün farklı. Bu değişken duygu durumu, psikolojik bir sorun olduğunu gösteriyor. Hatta bir sahnede kız; kimseye bağlı kalmadan yalnız bir hayat yaşamak istediğini söyleyince, karşısındaki kişi, onu çapkın bir erkeğe benzetiyor ve şöyle diyor: ‘Vay canına, sen erkeksin.’ Evet, böyle tipler bazen erkek gibi çapkınlık da yapabiliyor.”

Kimyacı:

“O filmin ‘Hayaller ve Gerçekler’ sahnesinde, Tom, mimar olmasına rağmen, neden kart yazma işi ile uğraştığını şöyle açıklamıştı: ‘Sanırım bina gibi yıkılabilir bir şey yapmak yerine, kart gibi sonsuza kadar yaşayacak bir şey yapmak istedim.’ Bu cevap oldukça düşündürücüdür. Yanlış bir insan ve geçici dostluklar da böyledir... Kitap yazarların çoğunun kitapları da kaybolup gidiyor. Gazetecilerin köşelerinde yazdığı yazılar, yıllarca savundukları fikirler, siyasi partiler, takımlar, şirketler, örgütler, kaybolup gidiyor. Hangi dava kalıcı? Hangi eserimiz kalıcı? Yanlış aşklar da bina gibi yıkılıp gidiyor...”

Mimar’ın bahsettiği 500 Days Of Summer - Aşkın 500 Günü filminde, Tom’un şu iki sözü, unutma sürecini güzel anlatır:

“Bir yanım onu unutmak istiyor. Bir yandan da bu evrende beni mutlu edebilecek tek insanın o olduğunu biliyorum.”

“Ben ona dünya kadar şans verdim.”

Sonuçta Tom, o kızın “tek kişi” olmadığını, hatta onun başkası için olduğunu anladı. Filmdeki “Hayal ve Gerçek” sahnesi, birçok erkeğin aklını başına getirmiştir.*

[Resim 20.](#) 500 Days Of Summer - Aşkın 500 Günü filminde, Tom'un sevdiği kızla ilgili hayalinde olanlarla, gerçekte olanların karşılaştırılması.

[Video 8.](#) 500 Days Of Summer - Aşkın 500 Günü filminde, Tom'un sevdiği kızla ilgili hayalinde olanlarla, gerçekte olanların karşılaştırılması.

500 Days Of Summer - Aşkın 500 Günü filmini duymuştu ama izlememişti. Çok önemli bir filmi izlemediği için, bazı şeyleri kaçırmış olabileceğini düşündü. Filmin sonunda, Tom'un daha iyi biri* ile tanıştığını duyduğunda, içi biraz rahatlar gibi oldu...

Kimyacı:

“Bunların bazıları kumar makinası gibi çalışıyor. İnsanı uyuşturucu bağımlısı gibi yapıyor. Bilerek veya bilmeyerek karşısındaki kişiyi kendine deli gibi bağlıyor. Çoğu bunu bilinçsizce yapıyor. Bu şekilde belirsiz, kararsız ve sürekli değişken duygu durumu yaşayan kişi, ayrıldıktan sonra geri dönse bile, bir gün yine gidecektir. Kafasındaki şüphe ve belirsizlik

nedeniyle geri dönme ihtimali yüksektir. Geri dönmesine aldanıp yeni adımlar atmak, her şeyin yeniden başladığını zannedip ilişkiyi ilerletmek, yeniden gittiğinde daha büyük yıkımlar yaşamaya neden olabilir. Böyle riskli birinden, daha ilk başta uzak durmak daha mantıklıdır. İleri gittikçe; boşa giden nişan veya evlilik masrafları, ailenin yıkılması, varsa çocukların ortada kalması, itibarının zarar görmesi gibi daha büyük yıkımlarla karşılaşma olasılığı var. Ayrıca boşanmış dul kadın veya erkek damgasını toplum hemen yapııştırıyor.”

Mimar:

“Genelde ikinci, intikamcı, korkak, kimseye güvenemeyen, çok kibirli, aşırı kıskanç, öfkeli kişiler, böyle hastalıklı aşklar yaşıyor, birine takılıp kalıyor.”

Kimyacı:

“Evet, her şeyden nem kapam, şüpheli, kararsız, çok yalan söyleyen, endişeyle yaşayan kişiler bunlar.”

Kimyacının son sözleri, ona biraz mantıksız geldi. Bir insanın sorunlu aşk yaşayacağı, sadece bu özelliklere bakarak anlaşılamaz diye düşünüyordu:

“Bu özelliklerin hepsi mi olmalı, yoksa çoğunluğu mu? Sadece birkaçının olması yeterli mi? Eğer bu bir hastalık ise, sıradan insanlar teşhis koyamaz ki.”

Kimyacı:

“Bu özellikleri taşıyan kişilerin ilişkileri sorunlu oluyor. Böyle biri, geçmişte bir ilişki yaşamışsa, akli orada kalıyor, bitiremiyor. Bu çok kolay anlaşılabilir. Konuşurken geç veya kısa cevap verir. Kendi konuşur ama karşısındaki konuşurken dinlemez, onun söylediklerini önemsemez. Yani ilgisizliği bellidir, rahatça anlaşılabilir. Bir mesaj veya e-mail yazdığınızda okumaz veya çok geç okur. Rahatsız olduğu konularda kaçamak cevap vermeye çalışır veya konuyu değiştirir. Konuşma sırasında

basit bir eleştiri bile onu aşırı rahatsız eder. Laf dinlemez, yani ona bir gerçeği öğretemezsiniz, kabul ettiremezsiniz. Münakaşa ve huzursuzluk çıkaracak bir konu yoksa üretir. Aradaki soğukluğu hissedersiniz.”

Kimyacı devam etti:

“Böyle kişilerin peşinde koşan da çok olur. Gelen gitmez, kendi de bırakamaz. Çevresindeki kişilerin kendine olan ilgisinden, peşinden koşmasından keyf alır. Egosu tatmin olur. Bunların ilgi hastalığı için kullanılan argo bir tabir var. Sadece ilgi görmek için, çeşitli yöntemlerle hayran kitlesi toplayıp, karşısındaki insanlarla acımadan oynayanlar var.”

Güneşin batması yaklaşmıştı. Karşıdaki dağın üzerinde gökyüzü güzel bir renk almıştı. Temiz ve serin havada çaylarını yudumluyorlardı. Konuştukları konu aşk acısı ve unutmak üzerine olsa da, içlerinde bir ferahlık hissederek konuşuyorlardı.

Aşkı gözünde çok büyötmüş, aşık olduğu kişinin kusurlarını görememiş, ama sonra büyük acılar yaşamış kişilerden bahsettiler. Mimar, Blue Valentine - Aşk ve Küller filmini örnek verdi:

“İlk tanıştıklarında, kız soğuk, düşünceli ve çekingen davranıyordu. Aralarındaki iletişim sorunluydu. Adam bu soğukluğu ve suskunluğu çözmeye çalışıyordu. Genelde böyle belirsiz, sorunlu tutum ve davranışlar; önce insanın kafasında karışıklığa neden olur... Sonra bunu kafasında çözmeye çalışırken; çevirir, kurar ve nihayet hasta gibi aşık olur.

Çocuk kıza deli gibi aşık. Gözü hiçbir şeyi görmüyor. Kızın birlikte olduğu başka bir erkek daha var. Daha da kötüsü, kız ondan hamile... Erkeğin gözü tüm bunları göremeyecek kadar aşktan kör olmuş. Cinsellikle 13 yaşında tanışan ve daha önce 25 erkekle birlikte olan kıza evlenme teklif ediyor... Ama filmin

sonunda bu sahte kabullenme ortaya çıkıyor ve kadına ağzına gelen hakaretleri yapıyor.”

[Resim 21](#). Blue Valentine - Aşk ve Küller filminde Dean, evlenmeyi düşündüğü Cindy’nin aslında başka birinden hamile olduğunu öğreniyor.

Kimyacı:

“Ama o filmdeki erkek gerçekten çok saftı. Karaktersiz ve vicdansız bir kadın, bir erkeğin hayatını mahvetti. Erkek; sevdiği ve deli gibi aşık olduğu kadınla evlendiğini düşünüyor. Kadın ise; kürtaj yaptıramadığı için, karşısına çıkan bir erkekle evlendiğini ve böylece sorunu çözdüğünü düşünüyor.”

Mimar:

“Erkek her yönden güçlü olmalı. Filmdeki kadın çalışıyor, parasını kazanıyor ve eve yorgun geliyor. Eve geldiğinde, evin işlerini de yapıyor, çocuğa bakıyor. Erkeğin eğitimi ve işi, kadın kadar yok. Birkaç yıl sonra, kadın onu evde ayağa dolaşan çocuk gibi görmeye başlıyor. Günümüzde, evliliklerde yaşanan sorunların çoğu böyle. Kadın ve erkek, ikisi de çalışıyor. Bazı ailelerde sadece kadın çalışıyor. Eğer sevgi ve aşk bitmişse, kadın

duygusuz, erkek sorumsuz biriyse, küçük bir bahane bile yuvayı yıkmaya yetiyor... Başlangıçtaki güçlü aşklar, maalesef evliliği yürütmeye yetmiyor. Aynı bina içinde, bütçeleri farklı bir adam ve kadın, neden beraber yaşadıklarını sorgulamaya başlıyor. Onları bir arada tutan ne maddi ne de manevi bir bağ kalmadığı için, huzursuzluklar başlıyor. Çocukları düşünen yok. Kadını ve erkeği bir araya getiren neden, yani bir çocuğun ruhu parçalanıyor, ama onu düşünen yok...”

Mimar devam etti:

“Erkek; bir kadına bağlanıyor ve gözü ondan başkasını görmüyor. Kadın; erkekler arasından en beğendiğini seçiyor ve daha iyisini bulduğunda başkasına gitme dürtüsü içinde var. “Hipergami” dedikleri şey bu. Elbette her kadın fırsat bulduğunda çekip gitmiyor, içinden gelen bu ilkel dürtüye uymak zorunda değil, diğer dürtüler gibi... Ama böyle bir dürtü içlerinde var.”

Kimyacı:

“Hipergami; eş seçiminde kadının kendinden daha üstün olanı seçmesi değil mi?”

Mimar:

“Öyle de söylenebilir.”

Bu kelime ona pek yabancı gelmedi ama şimdiye kadar anlamını düşünmemişti. Kadın - erkek ilişkilerinde, anlamını bilmediği ilginç kelimelerle karşılaştığını söyleyince, Kimyacı birkaç önemli kavramdan daha bahsetti:

“Mgtow diye kısaltılmış bir kavram daha var. (Men going their own way; kendi yollarına giden erkekler) Kariyerine, kadınlardan daha çok önem veren, kadınları umursamayan ve evlenmeyi düşünmeyen erkekler. Ben bunun çok sağlıklı bir düşünce olduğuna inanmıyorum ama kadınları hayatlarının önünde bir engel haline getirmemeleri önemli.

Bir de “redpill” var. Redpill öğretisi. Çoğu kişinin anlamını bilmediği veya karıştırdığı bir düşünce akımı. Bir erkeğin, kadınları anlaması ve nasıl davranması gerektiği konusunda ipuçları verir. Erkeğin işi gücü ve parası olmalı... Bu kadın için önemlidir. Fiziksel görünüşle birlikte, duygusal kararlılık ve irade gücü de etkili.”

Kimyacı, bu kavramlardan bahsettikten sonra, “kadın” konusunun önemsiz görülmemesi için uyarıda bulundu:

“Kadın; bir erkeğin hayatında çok büyük bir yer kaplar. Eğer kadını oradan çıkarırsanız; erkek ya çok büyük işler başarır ya da çok büyük bir boşluğa düşer.”

Sonra Hermann Hesse’nin bir sözünü aktardı:

“Başka nedenler bahane edilse de, hayatta yapılan şeylerden pek çoğu kadınlar için yapılır.”

Kimyacı konuşmaya devam etti:

“Hermann Hesse’nin sözü düşünüldüğünde, özellikle erkeklerin dünya üzerinde yaptıkları şeylerin çoğu, bir kadın için. Amaçlarımız da öyle... Evlilikler, giyecekler, yiyecekler, içecekler, mağazalar, alışverişler, geziler, gösterişli mekanlar, süs eşyaları, elbiseler, diziler, filmler, kitaplar...”

Mimar:

“Aslında az önce bahsettiğiniz “mgtow”, “redpill” gibi kavramlar, eskiden beri bilinen şeylerin yeni isimlerle ifadesinden başka bir şey değil. Son yıllarda alfa, beta, gama erkek türleri de çok konuşuluyor. Gama yeni çıkmış. Bir de “Briffault kanunu” var, kadınlarla ilgili. Bu isimler, teoriler, kanunlar; erkek ve kadın doğasında yeni keşfedilmiş şeyler değil. Kadının ve erkeğin doğasını bilip ona göre hareket etmek gerekiyor.”

Kimyacı:

“Bir tür erkek fare, hayatı boyunca tek bir dişi fare ile birlikte oluyor. Yani eşine sadakatli. Vazopresin denilen bir

hormon bunu sağlıyormuş. Bazı karakterler genlerle, hormonlarla ilgili olabilir. Örneğin, kadınlar evlendikten sonra, cinsel yaşamları sırasında bir hormon salgılıyor. Bu hormon sayesinde kocasına bağlanıyor ve sadakatli oluyor. Gözü başka erkekleri görmüyor. Oksitosin hormonu. Ama daha önce başka erkeklere bu hormonu salgıladıysa, kocasına bağlanamıyor tabi... Günümüzde evliliklerin uzun sürmeme nedenlerinden biri de bu.”

Güneşin batmasına yakın, Blue Valentine - Aşk ve Küller filminden konu açılmıştı. Yanlış tercih, hastalık derecesinde aşk ve aşk bittiğinde ortaya çıkan büyük sorunları konuştular. Sonra konu “hipergami” ve kadının sadakati, erkeğin güçlü olması konularına doğru kaydı. Merak ettiği konularla ilgili bugün çok şey öğrenmişti. Birisi nasıl aklımıza yerleşiyor, onu hayalimizde nasıl büyütüyoruz ve sonra unutmak için nasıl çabalıyoruz? Tüm bu konularda yeni bilgiler edinmişti.

Güneş batmış, hava kararmaya başlamıştı. Bir taraftan eşyaları toplayıp gitmeye hazırlanıyorlar, diğer taraftan konuşmaya devam ediyorlardı. Kimyacı, ayrılma ve unutma sürecinde yaşanan acılardan bahsetti:

“Birini unutmaya karar vermek, ayrılmak, çok zor... Sonrasında yaşanan acıları atlatmak da çok zor. Acı veren bu süreç uzun sürmemeli... Çünkü olay basit bir aşk, kara sevda meselesi değil. Eğer bu süreç uzarsa, beyinde gerçekteşen bazı biyokimyasal olaylar, ömür boyu sürece başka psikolojik bozukluklara yol açabiliyor.

Yıllar önce kısa bir hikaye okumuştum. Dölger balığının ölümünü anlatıyordu. Geçen ay, bir alabalık tesisinde o manzarayı canlı olarak gördüm. Balıkçı, havuza sepeti daldırıyor, balıkları dışarı çıkarıyordu. Balıklar bir süre sepetin içinde acı içinde

çırpınıyor, sonra ruhlarını teslim ediyordu... Ayrılık acısı işte böyle bir şey... Ruh bedenden sıyrılıp gidiyor...”

Eşyaları toplamışlar, arabaya binip gitmek üzerelerdi. Havası temiz, manzarası güzel bu dağdan gitmek istemiyorlardı. Çamların arasında biraz daha dolaşıp oyalandılar. Mimar’ın aklına, bir ara ofisinde Kimyacı’nın anlattığı “örümcek ağı” benzetmesi geldi:

“Örümcek ağının dağılmasına benzetmiştin bir ara aşkın bitişini. Örümcek, ağzından çıkardığı maddeyle, sağa, sola, yukarı, aşağı, çapraz zikzaklar çizerek ağlarını örüyor. Sonra bir rüzgarla hepsi uçup gidiyor. Aşk biterken; insanın kendi kendine kafasında oluşturduğu o bağlantılar da, örümcek yuvası gibi dağılıp gidiyor.”*

Çam ağaçları ile kaplı dağın tepesinde, mavi gökyüzüne bakarak derin bir nefes aldı. İnsan, içinden unutmak istese de, sevdiği kişi boşluğa doğru, gökyüzüne doğru, bir anda kalbinden çıkıverip gitmiyordu... Ama ağaçlarla kaplı dağda, temiz hava ve bol oksijen, beyinde biriken kara sevdayı, vehmi, kurutur gibi olmuştu, biraz rahatlamıştı...

Arabada gelirken, biri birini seven insanların, ayrılık öncesi attıkları o uzun mesajları konuştular. Veda mesajları... İkisi de artık bu işin gitmeyeceğini anlamıştı. Bunu konuşarak, mesajla veya e-mail ile kesin bir sonuca bağlamak isterler. Biraz da içlerini rahatlatmayı amaçlarlar. Bu amaçla atılan mesajlar hakkında konuşuyorlardı.

Mimar:

“Her şey bitmişse, o son mesaj ilişkiyi kurtarmaz. Sevgisi yetersiz olan ve soğuk davranan bir kişiyi, ikna edip geri getirecek hiçbir bir mesaj yok. Herkes kendi yazdığı metni çok beğenir. Ünlü şair ve yazarlardan daha iyi yazdığını ve karşısındaki kişinin

etkilenip geri döneceğini hayal eder. Ama ne yazık ki, böyle bir mesaj yok... Nedense bu mesajlar esrareniz bir şekilde etkisiz kalıyor.

Karşıdaki kişi kafasında bitirmişse, hatta ilgilendiği başka biri varsa, o yazılanları okumayacak, okusa da anlamayacak veya yanlış anlayacaktır. Sadece o mesajdaki olumsuz cümleler gözüne batacaktır. Yazana göre duygusal gelen o cümleler, okuyana göre rahatsız edici cümleler olarak görülecektir. Çünkü her şey bitmiştir... Bu mesajların tek faydası; yazan kişinin içini rahatlatması ve ‘ben elimden geleni yaptım’ duygusunu yaşatmasıdır. Vicdanı biraz rahatlamış oluyor.”

Kimyacı:

“Bazıları veda işini canlı yapmak istiyor. Bizzat görüşerek, konuşarak. Eğer taraflardan birinde dengesizlik varsa, bu çok riskli bir yöntem. Hiç beklenmedik kavgalar, şiddet olayları, tacizler, cinayetler yaşanabiliyor. Hatta evli olanlar, bu tip bir sorunu çözmeye çalışırken, yanında akrabalarını, silahlı bıçaklı yakınlarını da getiriyor. Ufak bir yanlış anlamada, yangın körükleniyor ve evden birkaç ceset birden çıkıyor... Maalesef böyle olaylar sürekli yaşanıyor.

Yangına körükle giden, şiddete meyilli, hiçbir bilgisi ve kültürü olmayan, kavgacı kişilerle sorunu çözmeye çalışmak, sorunu daha da büyük hale getirir. Bir sorun olduğunda, aklı başında bir insanın nasihatı, tavsiyesi, belki faydalı olabilir. Ama kavgacı kişilerle asla sorun çözülemez.”

Kimyacı devam etti:

“Ayrılma anlarında, veda mesajlarında, bazen onur kırıcı olaylar da yaşanıyor. Erkek veya kız, aralarında geçen konuşmayı, mesajları, herkese anlatıyor. Bu durum; aslında her şeyin bittiğini ve artık birbirlerine yabancı olduklarını gösterir.”

Mimar:

“Ayrılık sonrası uzun mesaj olaylarında, mesajı genellikle terk edilen taraf yazıyor. Ama nedense bu yapılıyor. Her ilişkide oluyor ve herkes sadece kendisinin böyle bir mesaj yazdığını düşünüyor... Galiba insanlar, içimde kalmam, içim rahat olsun diye böyle bir yola başvuruyor. “Ziegarnik etkisi” oluşmasın, yarım kalıp sonra yeniden başıma bela olmasın, kafamda bitireyim diye düşünüyor olabilir.”

Kimyacı:

“Kimi kendini rahatlatmak istiyor, kimi de acaba birkaç satır yazsam, her şey eskisi gibi yeniden başlar mı diye ümit ediyor. Bazı veda mesajlarının içeriğini bir kategoriye koymak da zor. Sevdiğini mi söylüyor, ayrılmak mı istiyor, hakaret mi ediyor, iltifat mı ediyor, belli değil. Çünkü kafasında hepsi var, kafa karışık... Kadınlar bunu daha çok yapıyor. Bu tip mesajların içeriği de aşağı yukarı aynı oluyor. Yaşanan iyi ve kötü anların tekrarı, yanlış anlaşılmalara düzeltilmesi, onunla ilgili olumlu veya olumsuz değerlendirmeler, bazen dua, bazen beddua... Araya sıkıştırılmış bir şarkı, film veya kitap önerisi. Ne yazılırsa yazılsın, her mesajda eksik kalan ve ‘keşke şunu da söyleseydim’ denilen bir şey mutlaka çıkacaktır.”

Mimar:

“Ben de bir zamanlar böyle uzun bir mesaj yazmıştım. Aradan biraz zaman geçtikten sonra, o mesajı okuduğumda, gereksiz yere fazla duygusallık yaşadığımı, biraz fazla abarttığımı anladım. Şaşırdım kendi kendime... Ne gerek vardı bu kadar eğilip bükülmeye. Ama insan o zaman göremiyor bunu.”

Akşam eve geldiğinde, ona atmak üzere yazdığı eski bir mesajı buldu. Yazmıştı ama atmamıştı. Onun ilgisiz, sevgisiz ve kararsız halini çözemediği günlere ait eski bir mesaj, mektup gibi:

“...Dedemin bana verdiği iki tane küçük arsa vardı köyde. Arsalardan biri, kayalıklar içinde, kuru bir arsaydı. Ara sıra köye gider, o arsaya çiçekler ve ağaçlar eker, çim tohumları atardım. Bir süre sonra, arsayı ilk hali ile kar ıla tırdığımda, rüya gibi bir bahçe haline geldiğini gördüm. Kupkuru ta  ve toprak, ağaçlarla ve çiçeklerle kaplı, diri ve güzel bir bahçeye d n  m   t ...

Diğer arsa köyün dı ındaydı. Üniversiteyi bitirdikten sonra, paraya ihtiya ım oldu ve o arsayı satmak istedim. Ara sıra arsaya gider, ta a, toprağa bakar ve bir an önce satılması için dua ederdim. Hiç anlamazdım bu satış içlerinden ve bana satılması imkansız gibi gelirdi. Ama o ta a toprağa duam i ledi ve kısa süre sonra bir adam o bahçeyi satın aldı...

Ta a toprağa işleyen duam, sevgim, ilgim, sana i lemedi... Dağ başındaki kayalık toprak bile yemyeşil oldu... Meyveli ağaçlarla ve güzel çiçeklerle kaplı hale geldi. Ama sana karşı, ta a tapan putperest gibi oldum... Neydi sendeki bu soğukluk, kuruluk, lanetli topraklar gibi... Atom bombası atılmış bir  ehir gibi, neden bir canlılık eseri yok sende? Seni Allah'ın rahmetinden uzak kılan bir şey mi vardı? Neydi bu?”

Önceden yazdığı ama göndermediği bu mesajı okuyunca, ondaki değişik hali, ilgisiz, sevgisiz, kararsız ve tepkisiz ruh halini, daha önce sezdiğini anladı. Piknikte konu ulanlardan sonra, onu unutması gerektiğini düşünmeye ba ladı... Onu unutmaya ba lamak ve ondan uzaklaşmak çok zor geliyordu. Ayrılık acısının kendisini yıpratabileceğini düşünüyordu. Ama  imdi yaşadığı şüphe ve belirsizlik de, o acıdan farksızdı.

Uzun zamandır izlemek istediği Silver Linings Playbook - Umut I ığım filmini ba latmı , yanına bir kağıt ve kalem almıştı. Bu filmle ilgili çok şey duyduğu için, filmde geçen bazı anları not

almak ve daha sonra yeniden izleyip, orada geçen konuşmaları düşünmek istiyordu.

Filmde Pat, çok sevdiği Niki'nin geri dönmesini bekliyor, onu aklından atamıyor ve sürekli mektuplar yazıyordu. İlaç ve terapi alacak seviyede sorunlu hale gelmişti. Doktor'un kendisine söylediği bir söz vardı: "Bir strateji belirlemelisin." Aslında birçok insanın yaşadığı sorun tam olarak budur. Kendisine bir yol çizememek... Geleceği düşünüp, buna uygun kararlar alıp, gerekli adımları atamamak. Eskiler buna "İstikamet" dermiş. Bir istikameti olmamak ve o istikamette ilerleyememek...

Doktor: "Peki, bir ihtimal daha var ve sen de buna hazırlıklı olmalısın. Niki dönmeyebilir. Gerçek aşk, sevgini serbest bırakmanı gerektirir."

Pat, kendini terk eden Niki'yi aklından çıkaramıyordu. Akıllı ona takılıp kaldığı için, kendini seven ve ilgilenen Tifani'yi gözü görmüyordu... Tifani ile birlikte bir yarışmaya hazırlanırlar. Diğer kadın Niki de izlemeye gelir. Yarışma sonrası, Pat ile Niki, ayaküstü kısa bir konuşma yapar. Bu konuşma, Pat'i çok seven Tifani'nin zoruna gider ve oradan koşarak ayrılır. O anlarda babanın Pat'e nasihatı oldukça önemlidir. Olmayacak biri için boşuna çabalayan ve etrafındaki fırsatları kaçıran herkes için güzel bir nasihat:

Pat: Tifani nerede?

Baba: Gitti.

Pat: Ne demek gitti?

Baba: Gitti işte.

Pat: Nerede o?

Baba: Sana bir şey söyleyeyim. Biliyorum, babanı dinlemek istemiyorsun ama söylüyorum sana. İşaretlere dikkat etmelisin. Hayat böyle sana elini uzattığında, sen de ona uzatmazsan, günah işlersin. Ve hayatının geri kalanı bir lanet gibi

gelir peşinden. Şu anda hayatının önemli bir kavşağındasın. O kız seni gerçekten seviyor. Peki, Niki seni sevmiş midir, bilemem, ama şu anda sevmediğinden eminim. Söylüyorum, bunu mahvetme oğlum.

Pat, babasının nasihatına uyar ve Tifani'nin arkasından koşarak yetişir. Filmin bu romantik sahnesinde, Tifani'nin yaptığı fedakarlıklar ve Pat'in de bunları bildiği ve Tifani'yi sevmeye başladığı anlaşılır.

[Resim 22.](#) Silver Linings Playbook - Umut Işığım filminde, Niki'yi unutmakta zorlanan Pat, onunla ayaküstü kısa bir konuşma yapar. Bu konuşma Pat'i çok seven Tifani'nin zoruna gider.

Resim 23. Silver Linings Playbook - Umut Işığım filminde Pat'in Tifani'ye kavusma sahnesi.

Video 9. Silver Linings Playbook - Umut Işığım filminde, yarışma sonrası babanın nasihatı ve Pat'in Tifani'ye kavusma sahnesi.

Filmi izlemeyi bitirmiş, not aldığı yerleri tekrar bir kez daha izleyip düşünmüştü. Saat epeyce ilerlemişti. Gecenin sessizliğinde uzun uzun düşündü. Baba'nın nasihatı, sanki kendisi için yapılmış gibi içinde yankılandı:

“...İşaretlere dikkat etmelisin. Hayat böyle sana elini uzattığında, sen de ona uzatmazsan, günah işlersin...”

Bu söz onu çok düşündürdü... Yeni birini sevebilir miyim, yeniden aşık olabilir miyim? Karşıma yeni birisi çıkar mı? Etrafımda benim göremediğim birisi mi var? Uzun uzun bu konuları düşündü.

En son aklına bir şey daha geldi. Aklındaki kadını Pat yerine koydu ve bir de böyle düşündü... Onun da aklında başka biri olabilirdi. Akli başka birine takılıp kalmış olabilirdi. Onu Pat,

kendini de kaçıp giden Tifani gibi düşündü... Baba'nın nasihatını bir de onun için okudu...

“Sana bir şey söyleyeyim. Biliyorum, babanı dinlemek istemiyorsun ama söylüyorum sana. İşaretlere dikkat etmelisin. Hayat böyle sana elini uzattığında, sen de ona uzatmazsan, günah işlersin...”

9.Bölüm: Yeni birini sevmek, yeniden aşık olmak mümkün mü?

Aklındaki kadını artık unutması gerektiğini düşünüyordu. Kafasını meşgul eden düşüncelerin çoğu “vesvese”, “vehim”, “kuruntu” gibi hayallerden ibaretti. Elinden geleni yapmıştı. Tevekkül etmekten başka çare yoktu. İnsanın kendi iradesi ile her şeyi çözebileceğini düşünmesi, her şeye gücünün yeteceğini düşünmesi, çıkmaza sürüklenmekten başka bir iş yaramıyordu. Bir yerde “kesb” kelimesi ve anlamına dair bir yazı okudu.

Bazen tek bir kelimenin bile, sayfalar dolusu kitaptan daha çok şey öğreteceğine inanırdı. O nedenle, kelimelerin anlamlarına önem verir, gerekli gördüklerini araştırırdı. “Kesb etmek” kelimesi de onlardan biriydi. Bu kelimeden; çok çabalasa bile, bazı şeylere gücünün yetmeyeceğini, bazı işlerin ise, az bir gayretle ilerleyeceğini anladı.

Daha önceleri not ettiği güzel sözlerden bazılarını okudu. Okudukları arasında en çok “irade”, “tevekkül etmek”, “kabullenmek” konuları aklında kaldı. Tevekkül etmek; vesvesenin kötülüğünü ve kalp kasvetini önleyebilirdi...

“Mevla dilerse kulunun işini,
Mermere geçirir dişini.
Mevla dilemezse kulunun işini,
Muhallebi yerken kırdırır dişini.” Atasözü

“Hak tecelli ederse her işi asan eder,
Halk eder esbabını bir lahzada ihsan eder.” Mevlid’den

“Takdir-i Hüda kuvve-i bazu ile dönmez,
Bir şem’a ki Mevla yaka, üflemekle sönmez!” Ziya Paşa

Evden çıkmadan önce, Kimyacı ile telefonda bir süre bu konuyu konuştular. İnsanın, kendi iradesine aşırı güvenmesi ve her şeye gücünün yeteceğini düşünmesi, büyük bir yanılığdan ibaretti. Kimyacı, fen konularından örnek verdi:

“Kitaplarda atom modeli olarak gösterilen resimlerde, ortada bir çekirdek ve etrafında dönen elektronlar olur. Herkes bu görüntünün mikroskopla görüldüğünü zanneder. Hayır... 21.yüzyılın başlarındayız ama bilim ve teknolojideki gelişmeler, o resmi henüz görmemizi sağlayamadı. Küçük bir virüsün davranışlarını bile net göremiyoruz. İnsanların bilim diye yaptığı şey, Allah’ın yarattığı şeyleri çözmeye çalışmaktan ibarettir. Bunların da çoğu teori, yani zandır. İnsanların bildiği çoğu şey, zandan ibarettir.*

Yıllar önce bu konuda güzel bir yazı okumuştum.* Orada “hücre içindeki hayat” isimli bir videodan bahsediyordu. Cildimize baktığımızda, onu durgun görürüz. Detaylı incelediğimizde; en küçük hücrenin içinde bile, mahalle hayatı gibi bir hayat var. Hareketsiz duran maddelerin içindeki atomlar da, sürekli hareket halinde... İnsan bunu düşününce, yaratıcının gücünü aklına getirmeli.

Büyük şehirlerdeki gökdelenlere, gösterişli yaşıntılara bakıp, insanın gücünü aşırı yüceltiyoruz. Ama insanı yaratan gücü yüceltmek aklımıza gelmiyor... Güzel bir doğa manzarası, ressamın fırçasından çıkınca, bize olağanüstü geliyor.* Aslında

ressamı yaratan gücü düşünmemiz gerekmez mi? Ressamın kopya çektiği o manzarayı yaratan gücü yüceltmemiz gerekmez mi? Taşlardan yapılmış dev bir tarihi eserin mimarını yüceltiyoruz. Peki, o mimarı yaratan gücü neden yüceltmiyoruz? Bizi etkileyen güzel bir kadın gördüğümüzde, kadını abartıyoruz ama onu yaratan gücü neden düşünmüyoruz?

Herkesin bildiği yemek tuzunu, laboratuarda iki maddeyi karıştırarak ürettiğimizde, bir şey başarmış gibi gururlanırız. Düşünceyi gerçeğe dönüştürmek bizi narsistleştiriyor... Aynı tuz, kayada ve denizde bolca var...

İnsan bir işi başarınca, her şeyi kendisinin yaptığını zannediyor. Kendi de gayret etmeli ama gücü veren Hz.Allah'ı aklından çıkarmamalı. Doğa ve güçlü insanlar bizi yanıltıyor... Evet, doğada gördüklerimiz ve insanların büyük işler başarması, bizi yanıltıyor... Her şeyde Hz.Allah'ın iradesini görebilmek, önemli bir yetenektir..."

Kimyacı ile telefonda konuştuktan sonra evden çıkmış, kafeye gelmişti. Kafede; Hemşire, Kitapçı Kadın ve Kafeci ile birlikte oturuyorlardı. Yeni birini sevmek, yeniden aşık olmak mümkün mü? Bu konularda sohbet ediyorlardı.

Kitapçı Kadın:

"Bazen insan kendi iradesini aradan çıkarınca, unutulunca, bir şeylerle meşgul olunca, işler kendiliğinden yoluna giriverir. Beynimizi, kireç tutmuş çamaşır makinesinin rezistansı gibi, iş yapamaz hale gelinceye kadar zorlamak gereksizdir. Düşünceler de böyledir. Uzun süre bir olaya odaklanmak, bir konu üzerinde gereğinden fazla yoğunlaşmak, ayrıntıları görmekten uzaklaştırır. Konuyu değiştirmek lazım... Yeni başlangıçlar için ümitli olmak ve tetikte beklemek lazım."

Kafeci:

“O kişinin, bizim için uygun biri olmadığını anladığımızda, vazgeçmek ve yeni arayışlara başlamak gerekiyor. Çekilen acılar, kederler; başkasına ait olanı düşünmenin, hayal etmenin cezası olabilir... Ama insanın aklında biri varken, yeni birinin olabileceğini düşünmesi zor oluyor. Sanki yeni birini sevemezmiş, aşık olamazmış gibi hissediyor.”

Hemşire:

“Evet, öyle. İnsanın aklında biri olduğunda veya ayrılığın ilk aylarında, genelde böyle düşünülür. Ama sonra geçiyor bu düşünce. Yeni birini sevip aşık olduğunda, o işin öyle olmadığını anlıyor insan.”

Kafeci:

“Bir de bunun yaşla sınırlı olduğunu düşünenler var. Çoğu insan, aşk ve cinsellik konularının, belli bir yaştan sonra bittiğini zanneder. Halbuki öyle olmuyor. Yaş ilerledikçe, aşık olmak biraz zorlaşıyor, daha seçici davranıyor insan. Ama yaş ilerlese de, aşık olunabiliyor. Cinsellik de öyle. Cinsel yaşam, gençlik yıllarındaki kadar olmasa da devam ediyor.”

Konuşulanları düşündüğünde, birini unutmak, yeniden başka birini sevmek ve aşık olmak mümkündü. Ama bu nasıl olacaktı? İnsanın, aynı süreci bir daha yaşama cesaretini kendinde bulması, ona göre biraz zor görünüyordu:

“Yeni birine başlamak kolay olmuyor ki. İlğimizi çeken biri oluyor. Evli mi, nişanlı mı, sevdiği biri var mı? Önce bunu öğrenmeye çalışıyoruz. Sonra biraz konuşuyoruz, samimi bir ortam oluşmaya başlıyor. En zor kısmı, onun düşüncelerini de anlamak... O da seviyor mu, gönlü var mı? İlerisi için ne düşünüyor? Bu süreçte nazlar, tripler, küçük tartışmalar, yanlış anlaşılmalr, kısa süreli soğukluklar falan da yaşanıyor. Sonra ya her şey bitiyor, ya da güzel sonuçlanıyor. Bir de bitmeyip acı

çektirenler var. İnsan bir kez bu süreçleri yaşamışsa, yoruluyor artık... Yeni bir adım atmak zor geliyor.”

Hemşire:

“Sadece ilgimizi çekmesi veya onun da bizi seviyor olması yetmiyor ki. Tanımak lazım... Huyu, karakteri nasıl? İyi biri mi? Bunu anlamak da kolay olmuyor.”

Kitapçı Kadın:

“Eskiler, bir insanı tanımak için çeşitli yöntemler kullanırmış. Beraber yolculuk yapmak, ondan alışveriş yapmak, görev verip nasıl sonuçlandığını incelemek gibi. Bu yöntemler, kişiliği ve karakteri hakkında önemli ipuçları verir. Bir şey emanet edip, emanete ne kadar sadık kaldığına bakmak lazım. Eğer doğru dürüst biri değilse, bu denemelerden en az birinde, bir sorun ortaya çıkacaktır. ‘Ayinesi iştir kişinin, lafa bakılmaz’ demiş atalarımız.”

Kafeci:

“Öfkelenirip, sinirli anlarında nasıl davrandığına da bakılabilir. İnsanın iç yüzü, öfkeleniğinde ortaya çıkar. Şiddete meyilli bir hali varsa, hakaretler ediyorsa, oturup bir düşünmek lazım”

Hemşire:

“Öfkelenirmeye çalışırken her şeyi berbat edebiliriz. En son öfkeleniği olayı anlatması istenebilir.”

Kitapçı Kadın:

“Hayvan sevgisi, ağaçlara ve çiçeklere karşı duyarlılığı ölçülebilir. Aşağılayıcı ve kaba davranıyorsa, ilerde aynı davranışı size de gösterebilir. Çevresine, arkadaşlarına karşı tavrı nasıl? Sinirli ve öfkeli ise, çok dikkatli olmak lazım. Ailesi de önemli bilgi verir. Otoriter, baskıcı, kavgacı, sert bir baba varsa, aile içi şiddet yaşanmışa, sorun çıkma ihtimali yüksektir.”

Hemşire:

“Anne-baba çok önemli. Çocuklarını sevgi ve ilgi içinde yetiştirmiş bir aile olması önemli. Çocuk; anne ile babanın tartıştığını gördüğünde, duyguları hasar görüyor ve bu ömür boyu etkisini gösteriyor. Çocuk, onları bir bütün olarak görmeli. Maalesef çocuklukta yaşanan aile içi sorunlar, çocuklar büyüyüp hayata atılmaya başladığında, geçmişten gelen o tahribat, etkisini daha çok göstermeye başlıyor... Çevresi ile olan iletişimine, işine, arkadaş seçimine, aile kurmasına, her şeyine yansıyor.”

Kafeci:

“Ailesi önemli bilgi verir ama kişinin kendini iyi yetiştirip geliştirmesi de önemli. Karakteri sağlam olmalı. Bir insan, evliliğe çıkar ilişkisi gözüyle bakıyorsa, yani her şeyi madde üzerinden değerlendiriyorsa, iyi düşünmek lazım. Eğer bir kadın; daha ilk tanışmada, ne kadar altın olacak, ev var mı, araba var mı, maaşı ne kadar diye soruyorsa, dikkatli olmalı. Duygusal olarak yaşayacağı bir şey kalmamış kişiler, evliliğe daha çok maddi çıkar amacıyla bakar... Duygu yoksa, onları maddi menfaat bir arada tutuyorsa, sorun çıkma ihtimali yüksektir. Şükür duygusu olmayan, sürekli kıyas yapan insanlarla mutlu olmak zor. Kıyas çok önemli. Çok kıyas yapıyorsa, bu konuşmalarında bile belli olur. Kafasının mantık tarafını çok çalıştıran, ama duygu tarafını kullanmayan insanlarda, bir sorun çıkma ihtimali yüksektir.”

Konuşulanları dinledikçe, yeni biri için adım atmak ve yeni birini sevmeye başlamak kolay olmuyor diye düşündü:

“Karşımızdaki insanı anlamak çok zor. Çoğu kişi rastgele evlilik yapıyor. Bunun bir testi veya sınavı da yok. Aslında bir evlilik kursu verilmeli ve eğitimi başarı ile tamamlayanlar evlenebilmeli.”

Kitapçı Kadın:

“Şirketler işe eleman alırken, devlet memur seçerken, sınav yapıyor. Aslında aile ve çocuklar düşünüldüğünde; insanın

geriye kalan tüm hayatını etkileyen evlilik konusunda, rastgele ve özensizce hareket edilmesi çok tuhaf... Yaklaşık 50 yıl birlikte yaşayacağımız insanı seçerken, romantik geçen bir haftanın sonunda karar vermek, ne kadar doğru olabilir? Sanırım geleceği düşünemediğimizden oluyor. İleriyi göremiyoruz... Bunun ne kadar ciddi bir konu olduğu, bize öğretilmemiş olabilir.”

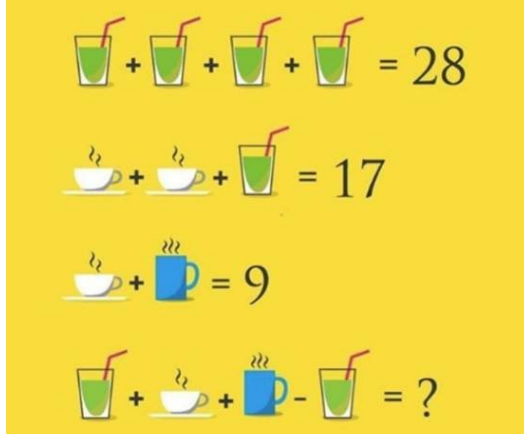
Hemşire:

“Belki hislerimiz, onun doğru kişi olduğunu bize söylüyordur. Hislerimize güvenip adım atıyor olabiliriz. Hayalimizde çizdiğimiz profile ulaşmak, kafamızda oluşturduğumuz soruların hepsine istediğimiz cevabı almak, zaten mümkün değil. Basit birkaç eksikliğe katlanmak gerekiyor. Mükemmeli bekleyeceğim derken evde kalanlar çok oluyor.”

Kafeci:

“Tam olarak ne istediğimize karar verebilirsek, istediğimiz gibi biri karşımıza çıkabilir. ‘Dualarınıza dikkat edin, gerçekleşebilir’ sözünü bilirsiniz. Ama gerçekten ne istediğimizden emin olmalıyız. Hatta bu konuda karşımıza ara ara seçenekler çıkar ve bizim gerçekten o özellikleri isteyip istemediğimiz test edilir. Aradığımız özelliği beklerken, ne kadar sabredebiliyoruz? Örneğin, “iyi huylu” olmasını istiyoruz. Gerçekten bunu isteğimizden emin miyiz, kararlı mıyız? Bu test edilir. Elbette sadece istemek ve beklemek yetmiyor. Biz, o istediğimiz kişiye layık biri miyiz? Yoksa, karşımıza çıkan kişileri kırıp döken acımasız biri miyiz? Bunlar da önemli...”

Kafeci, anlattıklarını basit bir zeka sorusuyla açıklamaya çalıştı. Telefonundan bir zeka sorusu buldu ve masadakilere gösterdi.

[Resim 24](#). Kafeci'nin gösterdiği zeka sorusu.

Sonra bir kağıt alıp bu soruya benzer bir şeyler yazdı.

Yakışıklı + İyi huylu değil + Parası çok = ?

Yakışıklı değil + İyi huylu + Parası çok = ?

Yakışıklı + İyi Huylu + Parası az = ?

Yakışıklı + İyi Huylu + Parası çok = ?

Örneğin; yakışıklı + iyi huylu + parası çok birisini arıyoruz. İlk üç seçenek ile; o eksik olan özelliği, gerçekten arayıp aramadığımız test ediliyor. “İyi huylu” olması, bizim gerçekten çok istediğimiz bir şey değil ise, ilk seçeneğe razı oluyoruz. Ama buna gerçekten çok önem veren biri, bu seçeneği eller ve yenilerini bekler. Karşımıza çıkan son seçenek ise, bizi aradığımız sonuca götürüyor. Bunu üç kriterle oluşturduk. Kriterler ve sayısı değişebilir.

Kitapçı Kadın:

“Çok kriter oluşturup bekleyenler evde kalabiliyor... Herkes istediği gibi birini bulamıyor ki.”

Kefeci:

“Herkesin karşısına çıkan kişi, az çok kendi gibi biri oluyor. Önemli olan; işaretlere dikkat edip, karşımıza çıkan fırsatların peşinden gitmektir...”

Kafede konuştukları konuyu, günlerce düşündü. Yeni birini sevmek ve yeniden aşık olmak mümkün mü? Karşımıza çıkan kişinin, iyi biri olup olmadığını nasıl anlayacağız? Karşımıza yeni biri çıkar mı? Etrafımızda bizim göremediğimiz iyi biri var mı? Hayatını etkileyecek bu konu hakkında kafa yoruyor ve artık bir şeyler yapması gerektiğini düşünüyordu.

Aklındaki kadını unutmaya niyet ettiği günleri düşündüğünde, yaklaşık üç ayın geride kaldığını anladı. Üç ayın sonunda; eskisi kadar onu düşünmüyor, merak etmiyor, kalbinde bir acı hissetmiyordu. En son iki ay önce, doğum gününde bir mesaj atmıştı. Zaten aralarındaki iletişim seyrek ve çok azdı. O mesajdan sonra, yeniden iletişim kurmadılar. Zaman geçtikçe, onu daha az hatırlıyordu. Yeni birini sevebileceğine inanıyor, kendini buna hazır hissediyor ve yeni bir başlangıç için tetikte bekliyordu.

10.Bölüm: Kadının doğal hali

Artık yeni bir başlangıç için kendini hazır hissediyordu. Hatta ilgisini çeken ve merak ettiği kişilerle ilgili küçük adımlar atmaya başlamıştı. Önce biraz bilgi ediniyor, kendine göre belirlediği kriterlere uymuyorsa, aradan çıkarıyordu. Bazen ailesi ve çevresindeki kişiler de, uygun gördükleri kişileri öneriyor, onları da aynı şekilde değerlendiriyordu.

Çocukluğundan beri tanıdığı ve saygı duyduğu bir adam, onun için uygun birinden bahsetti. Yıllardır tanıdığı, güvendiği, mükemmel bir insan olarak bildiği aile dostu adam, eğer birini uygun görmüşse, doğru kişi olma ihtimali yüksekti... Önerilen kişi hakkında, genel ve kısa bazı bilgiler aldı. İki hafta sonra, görücü usulü ile kız evine misafir oldular. İlk defa, evlilik adına ciddi bir adım atıyordu...

Misafirlikten döndüğünde, yaşadığı bu süreci, samimi olduğu dostlarıyla istişare etmeye karar verdi. Öncekinde öyle yapmamıştı. Aylardır düşündüğü kadın hakkında kimseye bir şey söylememiş, en küçük bir bilgi dahi vermemişti. İlgilendiği belli olmasın diye, onu iyi tanıyan kişilere, onun hakkında soru bile sormamıştı. Aynı ortamda bulunduklarında, ilgisini belli edecek davranışlardan kaçınmıştı. Ailesine bile anlatmamış, sadece iki kişi arasında sır olarak kalmıştı... Ama şimdiki durum farklıydı.

Kafeci:

“Görücü usulünü pek düşünmüyordun. Nasıl oldu da böyle bir karar verip kız görmeye gittin?”

Geçmişte söylediği o büyük laflar aklına geldi ve biraz gülümseyerek konuştu:

“Uygun biri olduğunu düşününce, hangi yöntemle karşılaşmış olduğumuz önemsiz geldi ve gittim.”

Kitapçı Kadın, ilk önce tam anlamamış gibi baktı, sonra onu destekleyen açıklamalar yaptı:

“Evet, bu bir olasılık. O kişiyle görücü usulü karşılaşmak da olasılıklardan biri. Nerede ve nasıl karşılaşıldığı, bence önemsiz. Yüzlerce kişi arasından, herhangi birisini fark etmekle, başka birisinin söylemesi arasında ne fark var? Bazıları bu geleneksel yöntemi küçümser gibi konuşuyor. Aslında hiçbir farkı yok. Kendimizin bulması ile başka birisinin tavsiyesi arasında hiçbir fark yok.”

Kitapçı Kadın konuşmasını bitirince o devam etti:

“İnsanın hayatında çok önemli yeri olan bu ritüelin, maalesef bir kitabı yok. Her erkek veya kadın, ne yapacağını ve nasıl davranacağını, yaşayarak öğreniyor. İnsanın hayatını etkileyen çok kritik bir ritüeli deneyerek öğrenmek, gerçekten büyük bir risk. Böyle kritik bir anda verilecek karar, insanın tüm hayatını etkiliyor.

İlk defa evlilik konusunda ciddi bir adım atıyordum ve bana anlatılanları düşündüğümde, doğru kişiyi bulmuş gibi bir his oluşmuştu içimde. Hatta aramanın, beklemenin, merak etmenin, arzu edilen şey için mücadele etmenin verdiği heyecan kaybolmuştu... Kendimi bir boşlukta gibi hissetmeye başlamıştım. Öyle ya, arayış bitmişti... Beni geleceğe bağlayan, ümitle beklememi ve aramamı sağlayan içimdeki duygu yok olmuştu.”

Kafeci:

“O duyguyu çok iyi anlıyorum. Kavuşunca biter... Güzel olan; çekilen hasretin kendisidir. Aynı duyguyu, yıllarca memleketinden uzakta yaşayıp, sonra memleketine yerleşen kişiler de hisseder. Dağlara, yollara, sokaklara, ağaçlara, evlere, denize, donuk donuk bakar ve bir şey anlamaz. ‘Bu muymuş, benim yıllardır hasretini çektiğim’ der. Aslında ona güzel gelen; memleketi değil, çektiği hasrettir.”

Kafeci konuşmasını bitirince, o kaldığı yerden anlatmaya devam etti:

“Misafirliğe giderken çok iyi hazırlandım. Çok kaliteli bir takım elbise ve kravat ile oldukça şık ve resmi görünüyordum. Zafer kazanacağından emin bir komutan gibi, bu işi olmuş bitmiş biliyordum. Müthiş bir özgüven... Ellerimde çiçeklerle kapıya yaklaştığımda, onun gözlerini açarak bakmasına bir anlam veremedim. Korku değildi, ama heyecan mı, şaşkınlık mı, farklı bir şey mi, çözemedim. Hani ilk izlenim derler ya... Kafamda ilk izlenim bile oluşmadan, içeriye geçip oturduk.”

Bilgisayarcı:

“İlk bakışta aşk varsa, gözler büyür. Bir hormon salgılanır, feniletilamin hormonu. Korkuya benzer hassas bir duygu oluşur. Aşkın güzel yanlarından biri de bu. Feniletilamin, güzel bir duygu yaşatır insana, psikolojik rahatsızlıkların tedavisinde de kullanılır bu madde.”

Kafeci:

“Senin aklında başka biri varsa kadın hissetmiştir. Belki o nedenle soğuk ve şaşkın bir bakış atmıştır. The Notebook filminde geçen bir söz var: ‘Bir erkek, kadının gözlerine baktığında, o kadında başka bir kadını görüyorsa, kadın bunu anlar...’ Yani erkeğin unutamadığı biri varsa, kadınlar bunu hisseder. Kadınların hislerinin çok güçlü olduğunu unutma.”

Kafeci'nin söylediklerinden çok, Bilgisayarcı'nın anlattığı şey ilgisini çekti. O bakış; bir aşk başlangıcı olabilirdi. Ama bu konuda içinde şüpheler vardı. Biraz düşündükten sonra konuşmaya devam etti:

“Yeni biriyle tanışma aşamasında, nasıl giyinileceği ve nasıl davranılacağı konusunda bir yığın bilgi ediniyor insan. Ama o aşamaya geldiğinde, aklındaki bilgiler ve taktikler hiçbir işe yaramıyor. O bilgileri ve taktikleri kullanmak, insanın aklına bile gelmiyor. Bir erkek, ilk tanışmada, resmi takım elbise giymemeliymiş, bunu öğrendim... Bir de duygusal bakabilmeli, yoğun bir duygu yansıtabilmeli. Resmi bir toplantıya başkanlık eden devlet adamı gibi, süzücü bir bakış, olumsuz etki yapıyor.”

Kitapçı Kadın:

“Doğal olmak en iyisi. İnsan doğal davranabildiği kişinin yanında daha huzurlu olur. İlk gün kendini olduğundan farklı gösteren kişi, sonraki günlerde nasıl davranacak? Beğenecek olan kişi, onu doğal haliyle beğenmeli.”

Biraz da misafir olduğu evde karşılaştığı durumlardan ve sonrasında yaşananlardan bahsetti:

“Beni şaşırtan ve anlayamadığım tuhaf bir durum vardı evde. Önemli bir gün ve önemli bir misafirin geleceğini biliyorlardı. Evin düzeni, sıcaklığı, soğukluğu, evde olanların giyim kuşamı, her şey gözden geçirilmez mi? Evlenmeyi düşünen biri, tüm bu konuların kendi hayatını etkileyeceğini düşünüp, etrafa çeki düzen vermez mi? Önemli ve saygıdeğer kişiler referans olmuş... Kendisi için uygun görülen ve ilk defa göreceği bir misafir geliyor... Belki de hayatını birlikte geçireceği kişi ile o gün karşılaşacak... Eğitimli olmaya gerek yok, gelenek ve göreneklerimizde bile, misafir iyi karşılanır ve uğrulanır. Bazı görücü usullerinde, gelen misafir beğenilmediğinde, evde çeşitli zorluklar çıkarılırmış. Ama burada öyle bir durum da yoktu.

Doğal bir boşvermişlik, dağınıklık, umursamazlık ve nezaketsizlik gözlemledim. Sadece gelen misafire karşı değil, kendilerine karşı da bir ilgisizlik vardı üzerlerinde.”

Kafeci:

“Çok ilginç. Referans olan kişiler, ailenin bu tuhaf durumunu bilmiyor muydu? Bu nezaketsizliği öğrendiklerinde ne dediler peki.”

Özel hayatını ilgilendiren bir konuyla ilgili çok detay vermek istemiyordu. Misafir olduğu aile hakkında farklı bir ortamda konuşmayı da doğru bulmuyordu. Ama karşılaştığı bu durumu çözebilmek için, birkaç bilgi daha vermekte sakınca görmedi ve konuşmaya devam etti:

“Maalesef referans olanlar; ya aileyi tam bilmiyor ya da yeterli araştırma yapmadan bizim için uygun gördüler. Beni en çok etkileyen de bu oldu. Her işimi yapmadan önce araştırır, inceler, sonra adımımı atardım. Onlara güvenmişim... Bu işin iyi olacağına inanmışım. Demek ki, en güvendiğimiz insanlar bile, hayati bir konuda, bizi bir maceranın içine sürükleyebiliyor... Misafirlikten döndükten sonra, farkına vardığım bazı durumlar, beni daha da endişelendirdi. Öfke kontrolü olmayan, eleştiriye tahammülsüz, aşırı hassas ve alıngan biriyle karşı karşıya olduğumu anladım.”

Kitapçı Kadın:

“Saydığın bu üç özellik çok önemli ve dikkatimi çekti. Bu üçünün bir arada olması tesadüf olamaz. Özellikle “eleştiriye tahammülsüzlük” aşırı ise, inkar boyutunda ise, çok ciddi bir sorun olabilir.”

Kitapçı kadının dikkatini çektiği gibi, onun da “eleştiriye tahammülsüzlük” en çok dikkatini çeken durumlardan biriydi. İlk fark ettiğinde, bunun nedenini ve kimlerde görüldüğünü biraz araştırmıştı. Onun normal bir konuşmayı bile, “saldırı” veya

“hakaret” olarak algılayıp, öfkeli ve düşmanca tepki göstermesini, kendini her konuda haklı görmesini anlamaya çalışıyordu.

Gördüğü iki rüyayı ve anlamlarını da düşündü. Rüyadaki işaretlerin anlamlarına önem verirdi. Onlara gördüğü rüyadan ve anlamlarından bahsetti:

“Evlenmeden önce, yeni birini tanımaya başladığımızda gördüğümüz rüyalar, önemli işaretler içeriyor olabilir. Her görülen rüya doğru olmayabilir. Rüyamızda gördüğümüz her şeyi uygulamak yanlış. Bazıları yeni tanıdığı kişiyi, daha önce sevdiği kişi suretinde görebiliyor. Kafasında nasıl sembol oluşturmuşsa öyle görebilir... Yeni tanıdığı kişi, belirgin özellikleri ile rüyasına girebilir. Ben onu rüyamda yüzüstü uyurken gördüm birkaç defa. Kendisi uyurken, yerde soğukta uyuyan küçük bir çocukla hiç ilgilenmiyordu, umurunda olmuyordu... Rüyanın anlamını araştırdığımda; onun hayata karşı ilgisiz, mutsuz ve depresyonda olduğunu anladım. Ciddi iletişim sorunları olan, karamsar bir duruma işaret ediyordu rüya. Ama yine de biraz bekleyip düşünmek lazım...”

Kitapçı Kadın:

“He’s Just Not That Into Me - Erkekler Ne Söyler Kadınlar Ne Anlar filminde şöyle bir söz geçiyor: ‘Kendimi kadınlardan güvenli bir mesafede tutmaya ve gücü elimde tutmaya o kadar alışmışım ki, içlerinden birine gerçekten aşık olduğumda, bunun nasıl bir şey olduğunu anlayamadım. Bilmiyordum. Bunu bilmiyordum.’ Bazen erkekler veya kadınlar; ilk defa bir aşkla karşılaştıklarında, ne yapacaklarını, nasıl davranacaklarını bilemiyor. Senin yeni tanıştığın kişinin de, uzun zamandır kimse ilgisini çekmemişse, şimdi nasıl davranacağını ve ne yapacağını bilememiş olabilir.”

[Resim25](#). He's Just Not That Into Me - Erkekler Ne Söyler Kadınlar Ne Anlar filminde, Alex aşık olmuş ama aşkın nasıl bir şey olduğunu bilmiyor.

Kafeci:

“Anladığım kadarıyla, sen bu olaydan çok etkilenmişsin. Sende yeni başlamış bir aşkın belirtilerini görüyorum. Belki de her şey beklediğin ve istediğin gibi ilerlemediği için, gurur yaptın, hırs yaptın. Önce ne istediğini ve ne yapmaya çalıştığını bir düşün. Duygularını anlamaya çalış.”

Kafeci, hayatta çok farklı kadınların karşımıza çıkabileceğini söyleyerek bir anısından bahsetti:

“Her kadın aynı olmuyor. Çok sevdiğim bir kadın vardı. Ona açılmaya çalıştığım günlerde, aşırı zayıf göründüğünü söyleyip, fiziki görünüşüyle ilgili yorum yapmıştım. Etrafında konuştuğu erkekleri kıskandığımı, konuşmalarında belli ediyordum. Elbette sevgimi, ilgilimi ve onu çok düşündüğümü de... Uzaklara giderse, vazgeçeceğimi söylemiştim. Ne yapmaya çalıştığımı bilmez bir hava içinde konuşuyor, yazıyordum... Geçmişi ile ilgili yorumlarım ve sorularım da onu incitmişti... Ama o bana hiç kızmıyor ve beni hiç kırmıyordu. Sustuğu ve hiç cevap vermediği anlar oldu...”

Daha sonra başka bir kadınla tanıştım. Kadın beni adeta yerden yere vurdu. Geçmişte onu kırdığım ve üzdüğüm ne varsa,

bu yeni kadın bedelini ödetti. Onu ne kadar çok kırdığımı ve üzdüğümü anlamamı sağladı... Ona olumlu ve güzel şeyler söylemeliydim. Seven bir insan; gördüğü olumsuzlukları, aradaki engelleri sorun eder mi? Bunları söyler mi? Kararsızlık yaşar mı? Ben biraz haddimi de aşmışım...

Demek ki kimseyi incitmemek, kırıp dökmek lazım. Konuşurken, yazarken, karşımızdaki kişiyi de düşünmeli... Kadın veya erkek fark etmiyor, kimsenin ahını almamak lazım. Ona bir mesaj attım ve şöyle dedim: ‘Seni kırdığım ve üzdüğüm ne varsa, hepsini anlamamı sağlayacak olaylar yaşadım. Duaların kabul olmuş... O etkili dualarını, artık benim iyiliğim için yap...’

Kafeci’nin eski anısını dinlediler. O da öfkeli bir kadınla karşılaşmıştı. Bilgisayarcı, az önce konuşulan “eleştiriye tahammülsüzlük”, “öfke kontrolü” hakkında konuşmaya başladı:

“Geçen yıl bir film izledim. Jules and Jim-Unutulmaz Sevgili. Eğer lise veya üniversite yıllarımda ben o filmle karşılaşsaydım, ‘bu siyah beyaz film ne anlatabilir ki’ der, geçer giderdim. Kadınları anlamamızı sağlayan müthiş bir film. Zaten ünlü bir Fransız yazarın kitabından alınmış.

Oradaki kadın da, asla en küçük bir eleştiriye dahi tahammül edemiyor. Kendi aralarında konuşurken, Baudelairre’in kadınlarla ilgili, ‘Kadını doğal haline bırakırsan iffetsiz bir yaşam sürer.’ sözünden ve diğer sözlerden çok alınıyor ve dereye atlıyor... Borderline ve bipolar kadınlarda görülen belirtilerin hepsini taşıyordu. Ansızın ne yapacağı belli değildi. Kocasını serseme dönüp bunalmıştı.”

Resim 26. Jules and Jim-Unutulmaz Sevgili filminde Catherine ve Jim.

Bilgisayarcı'nın bahsettiği Jules and Jim - Unutulmayan Sevgili filmi, Fransa'da yayınlandığı yıllarda, kadınları ahlaksızlığa özendirdiği için çok eleştirilmiş. Kadınların, erkekler gibi çapkınlık yapmaya başlamasında, o dönemlerde başlatılan bu gibi akımların etkili olduğu söylenir. Jules, evliliğinin nasıl gittiğini Jim'e anlatırken, kadın hakkında önemli bilgiler veriyor:

Jules: Ama her şey yolunda olduğu zaman, bazen hoşnutsuzluk duyuyor, davranışları değişiyor. Hareketleri, konuşmaları, kırbaç gibi iniyor her şeyin üzerine. Genellikle yumuşak başlı ve cömert. Ama yeterince takdir edilmediğini düşündüğünde, korkunç oluyor. Bir uçtan ötekine geçiyor, ansızın saldırıyor.

Filmde Jules, karısının kendisini defalarca farkı kişilerle aldattığını, ara sıra çekip gittiğini, sonra geri döndüğünü, yine çekip gitmesinden korktuğunu anlatıyor:

“O kendini felaketlerle ifade eden bir tabiat olayıdır.”

“O çok güzel, akıllı, dürüst değildir. Ama gerçek bir kadındır.”

Kadının doğal hali... Aslında birçok erkeğin, kadınları anlamakta zorlanması, kadınlarda gördüğü o duygu ve davranışlar, kadının doğal halini yansıttığından ibaret. Bir kadının, tabiat olayı gibi gelen felaketleri daha az yaşatması; eğitilmesi, terbiye edilmesi, iradesine sahip çıkma yeteneği kazandırılması ile mümkündür.

Filmde, Jules ile Jim çok yakın arkadaş. Ancak, kadın ile Jim arasında da değişik bir aşk yaşıyor. Jim, bu konuda yanlış yaptığının farkında. Bu pişmanlığını çok veciz bir sözle ifade etmiş. İnsanlık tarihinin başından, günümüze kadar gelip yerleşmiş olan ahlak kurallarını tanımayıp, her istediğini yaşayan, kendisi kural keşfetmeye çalışan kişiler için, ibret verici bir söz:

Jim: İnsanlık yasalarını baştan keşfetmek güzel, oysa varolan kurallara uymak rahat olmalı. Hayatın kaynağı ile kumar oynadık ve kaybettik.

Kafeci:

“Bir insan, kendi kuralını oluşturup ona göre yaşamaya başladığında, deliliğe adım atmış demektir.”

Kitapçı Kadın:

“Bernard Shaw’ın, kadınlarla ilgili meşhur bir sözü var. Dünyanın en huysuz, en çekilmez kadını kimdir diye sorduklarında, gülerek cevap vermiş: ‘Yeryüzünde bir tek çekilmez kadın vardır. Her evli erkek, onun kendi karısı olduğunu zanneder!..’ Kadınlarla ilgili bu sözü sakın yanlış anlamayın. Herkes ufak tefek sorunlar ve tartışmalar yaşayabilir. Ama sürekli sorun yaşıyorsa normal diyemeyiz.”

Kafeci:

“Geçen yıl bu filmi ben de izledim. Evet, kadın eleştiriden çok korkuyor. Her şeyi ‘yargılanmak’ olarak algılıyor. Psikolojik bir sorunu olduğu çok belli. Filmde bunları görüyoruz. Bir uçtan ötekine geçmesi, Jim ile sifıra inip tekrar yüze çıkan aşkları,

aldatmaları, intiharı normal bir ölüm gibi görmesi, tehlikeli araç kullanması ve bu tip hastaların büyük çoğunluğunun yaşadığı gibi acı sonu yaşaması...”

Bilgisayarcı:

“Filmi izleyen çoğu kişi, Jules’ü kıskanç olmayan bir koca olarak değerlendiriyor. Borderline ve bipolar hastalarının, bir insanı kumar makinası gibi bağladığını bilselerdi, böyle düşünmezlerdi. Jules, kadının yanında kalması için her şeye razı olacak hale gelmişti.”

Kafeci devam etti:

“Filmde, böyle kadınlar hakkında Jim’in bir sözü geçiyor. Biraz acı ve ağır bir söz: ‘Bir koca ve çocuklar için yaratılmış bir kadın mı acaba? Korkarım ki bu dünyada hiç mutlu olamayacak. Belki de sadece bir kadın değil, herkes için bir hayalet o.’ Biraz ağır ama maalesef böyle kadınlar; kendine, kocasına ve çocuklarına zarar verebiliyor.”

Kafeci:

“Herkesin çevresinde bu rahatsızlığı yaşayan kişiler olabiliyor. Sonuçta bu da bir hastalık. Başka hastaları aşağılamadığımız gibi, onlara karşı da duyarlı olmalıyız. Bir insanın psikolojik veya ruhsal sorunlarını kaba bir şekilde yüzüne söylemek, kendimizden nefret edilmesini sağlar. Karşıdaki kişi bunu bir yargılama olarak algılar. Ama şu da bir gerçek ki, bu hastalar maalesef kendilerine gösterilen duyarlılığı, başkalarına gösteremiyor. Hasta oldukları için; acıma, vicdan gibi duygular zaman zaman yok oluyor. Borderline, bipolar, paranoid bozukluk, şizofreni türü hastalığı olan kişilerle evlilik gerçekten çok zor...”

Bilgisayarcı:

“Ruhsal bozuklukların hepsinde, birçok ortak belirti görülebiliyor. Bir makalede, ruhsal bozuklukların hepsinin, aşama aşama artan bir sorunun farklı yansımaları olduğunu okumuştum.

Spektrum gibi. Güneş ışığı cam prizmadan veya su damlasından geçtiğinde, farklı renklere ayrılır. Gökkuşağındaki renkler oluşur. Aslında hepsi ışıktır, sadece renkleri farklıdır. Renkleri farkı görmemizin sebebi; denizdeki dalga boyları gibi, yüksekliklerinin farklı olmasından kaynaklanır. Işığın dalga yüksekliğinin az veya çok olması, bize farklı renkler olarak görünür.

Ruhsal sorunlar da böyledir. İnsanın ruhuna zarar veren, travma yaşamasına sebep olan bir durum, eğer önlenemez ise, depresyonla başlayıp, bipolar, borderline, paranoid bozukluk, şizofreniye kadar giden bir süreçle karşı karşıya bırakabilir. Genetik faktörler de etkili. Anne-babada varsa, çocuklarda çıkma olasılığı var.”

Jules and Jim filmiyle ilgi konuşulanları dinlerken, yüzü renkten renge girmiş, büyük bir tehlike atlattmış gibi konuşulanları anlamaya çalışıyordu. Son duydukları, onu daha da endişelendirdi. Dikkatlice dinliyor, bazen aklına takılanları soruyordu:

“Yeni tanıdığımız birinin konuşmalarına ve davranışlarına bakarak, bir sorun olup olmadığını anlamak kolay değil ki. Etrafımızdaki herkes normal bir insan gibi dolaşıyor. Belli bir süre birlikte vakit geçirdikten sonra, bir sorun olup olmadığını belki anlayabiliriz.”

Kafeci:

“Karşımızdaki kişide psikolojik bir bozukluk olup olmadığını anlamak elbette kolay değil. Son yıllarda herkes psikolog gibi teşhis koyuyor. Birkaç belirtiye bakıp etiketi yapııştırıyor. Meşhur bir söz var: ‘Psikanaliz çıktığından beri hemen herkes az çok hastadır.’ Aslında herkeste dengeli bir şekilde var olan bazı duygu durumları, onlarda bozukluk seviyesinde... Albert Camus’un bir sözü var: ‘Bazılarının sadece normal olmak için ne kadar büyük çaba gösterdiğini hiç kimse

bilmiyor.’ Normali yakalamak, dengeli olmak kolay değil. Ne kadar çok çeşit duygumuz olduğunu, çoğu kişi bilmez... Bu duyguları bilmek ve dengede tutmak çok önemli.**

ABD’de yapılan Rosenhan deneyi, psikiyatri uzmanlarının bile psikolojik bozukluklara doğru teşhis koyamadığını ispatlamış. Yani anlamak kolay değil. Ama bazen belirtiler o kadar çok net oluyor ki... Ortada bir sorun olduğu belli. İşin kötü tarafı, bunlar genelde psikolojik bir rahatsızlığı olduğunu da kabul etmiyor. Tedaviye ve ilaca karşı çıkan, iyileştiğini zannedip ilacı kullanmayı kesen ve sonrasında olay çıkaranlar olabiliyor. Maalesef üzücü bir durum. Hem hasta için, hem de yakınları için zor bir hayat.”

Kitapçı Kadın:

“Bununla ilgili bir söz var: ‘Psikiyatriye hasta olanlar değil, onların hasta ettiği kişiler gelir.’ Evlenince düzelir, sevgim onu iyileştirir diye düşünüyor bazıları. Evet, sevgi biraz etkili olabilir. Ama tamamen iyileştirmiyor. Onu dzelteceğim derken kendi psikolojisi bozuluyor.”

Bilgisayarcı:

“Bir insanın psikolojik bozukluğu olup olmadığını anlamak gerçekten zor. Herkes psikolog gibi teşhis koymamalı ama karşımızdaki insanların hal ve hareketleri, duygu durumları, bazen bize çok şey söylüyor. Borderline olanlarda; ani duygu değişiklikleri, saatlik, dakikalık, günlük değişiklikler görülüyor. Aşırı yüceltip, sonra yerine dibine sokma, git-geller, öfke, kavg, aşağılama, hakaret, kararsızlıklar, sürekli intihar düşüncesi, boşluk hissi oluyor. Bipolar olanlarda; bu özelliklerin çoğu görülüyor ama onlar uzun dönemde yaşıyor. Başlangıcı ve süresi değişebilir. Genelde bahar/yaz döneminde mani, yani taşkınlık yaşıyorlar. Sonbahar/kış dönemi ise depresyonda geçiyor.”

Kefeci'nin yanında çalışan eleman, bu tip rahatsızlığı olan bir arkadaşından bahsetmeye başladı:

“Bir kabus gibiydi. Bittiğinde kendimi rüyadan uyanmış gibi hissettim. Öyle sözler söylüyor, öyle davranışlarda bulunuyordu ki, daha sonra o sözleri nasıl söylediğine, o davranışları nasıl yaptığına, kendi de inanamıyordu. Aşırı bir bencillik, kendini haklı görme huyu vardı. Egosu kabarık ve duyguları hassas olduğu için, savunma mekanizmalarını çok kullanırdı. Özellikle inkar ve yansıtma. Kolay yalan söylerdi. Onun için yaptığım fedakarlıklar, aldığım hediyeler, sevgimi ve ilgimi belli ettiğin davranışlar, bir süre sonra çok önemsiz bir şey haline geliveriyordu. Gereksiz alışveriş yapar, aşırı para harcardı. Bu hastaların bazıları yüksek miktarda kredi çeker veya borç almış. Benimki o kadar ileri gitmiyordu. Şükür duygusu yoktu, ne yapsam yetmiyordu. Beni çok sevdiğini söylüyor ve bunu belli ediyordu. Ama saatler sonra veya bir gün sonra, en nefret ettiği kişi haline geliveriyordum. Çok basit bir sözümü eleştiri olarak algılayıp, bir anda her şeyi siliyor, benden nefret eder hale geliyordu. Bazen, hangi davranışından veya sözümünden alındığını bile çözemiordum.

Ondan uzaklaşmakta epey zorlandım. Çünkü bu hastalar vicdana oynayıp, etrafındaki kişileri yanlarında tutmayı çok iyi beceriyor. Bu konuda olağanüstü yetenekleri var. Ağlamalar, sağı solu kırıp dökmeler, ayrılıyorum diyerek gece yarısı dışarı kaçmalar, ne maceralar yaşattı. Kimseye güvenemezdi, her şeyden şüphelenirdi. Ona laf anlatmak, doğru bir şeyi kabul ettirmek, imkansızdı. Başkalarına beni kötüler, yanımda ise farklı davranırdı. Öfkelenildiğinde; söylediği kaba sözler, yaptığı hakaretler, aşağılamalar, saygısızlıklar, dayanılabilecek gibi değildi. İnsana kendini değersiz ve suçlu hissettiriyor, adeta çöküyorsunuz.

Bir gün gözünde aşırı büyütüyor, sonraki gün yerin dibine sokuyordu. Aynı kişiden böyle tutarsız ve çelişkili tepkiler almak, insanı nasıl berbat bir hale sokuyor, anlatamam... İnsanın enerjisini, ruhunu sömüren bir durum. Bu rahatsızlığı olan kişilerin, evli veya bekar olması çok fark etmiyor. Aynı anda 2-3 kişiyle görüşme veya aldatma ihtimalleri yüksek. Böyle birinden ayrılmak, kendinizi unutturmak, izinizi kaybettirmek çok zor. Neyse ki ben sorunun ne olduğunu erken fark edip, ondan uzaklaşmayı başardım.”

Kafede çalışan elemanın anlattıklarına benzer olayları, daha önce çeşitli kişilerden de duymuştum. Ama çok üzerinde durmamış, basit bir kadın-erkek ilişkisi olarak düşünmüştüm. Şimdi ise, aslında ortada psikolojik bir bozukluk olduğunu düşünüyordum:

“Böyle olaylı ilişkileri artık daha çok duyuyoruz. Herkes gidip sorunlu birini mi buluyor, yoksa sorunlu kişilerin etkilediği insanlar mı artıyor? Belki de, birden çok kişiyle ve sorunlu kişilerle ilişki yaşayanların sesi çok çıktığı için, böyle olayları daha çok duymaya başladık.”

Bilgisayarcı:

“Kadınlarda daha çok görülüyor. Eskiler böyle kadınlar için “histerik” benzetmesi yaparmış. Bazı araştırmalar, evli kadınların, 35-40 yaşlarına doğru, hastalık belirtilerini daha az gösterdiğini söylüyor. Bana öyle geliyor ki, özellikle kadınların, belli bir yaşa kadar bekar ve çocuksuz yaşamaları, psikolojik bir rahatsızlığa yakalanma risklerini artırıyor.”

Kafeci:

“Ama rahatsızlığı varsa, böyle kişilere evlilik pek tavsiye edilmiyor. Anne - babaları ile birlikte yaşamaları daha mantıklı olabilir. Bazıları olaya romantik yaklaşıyor; evlenince geçer, çocuk olunca geçer, ben onu iyileştiririm, destek olurum,

sorunları birlikte aşarız gibi düşünüyor. Ama bu iyi niyet genelde karşılık bulmuyor. Birkaç yıl iyi gitse bile, hamilelik vb. nedenlerle ilaçları bıraktığı anda, her şey yeniden başlıyor. İyi niyetli kişi, ansızın terk ediliyor veya aldatılıyor. Veya basit bir tartışmanın sonu, hiç beklenmedik bir şekilde, cinayetle veya ölümle sonuçlanabiliyor. Rahatsız olan kişi şiddet uygulayabiliyor veya karşısındaki kişiyi, hiç aklına gelmeyecek şekilde şiddet eylemlerine sürükleyebiliyor. İyi niyetli bir insan, bir anda kendini hiç aklına gelmeyecek adli bir vakanın içinde bulabilir. Çocuklar da zarar görüyor. Haberlerde gördüğümüz cinayetlerin altında, teşhis edilmemiş psikolojik rahatsızlıklar yatar. Kendi çocuğunu, bebeğini öldürenlerin sorunu budur... Bazı intihar olayları da böyledir... O çıkan haberleri bir de böyle okuyun...”

Kitapçı Kadın:

“Maalesef ruhsal bozukluklar ilerlediğinde, düzelmesi neredeyse imkansız hale geliyor. Hasta kişi de ömür boyu çekiyor, onunla ilgilenenler de. Bunu anlatan bir atasözü var: ‘Ölüsü olan bir gün, delisi olan her gün ağlar.’ Allah kimsenin başına vermesin, çok zor.”

Bilgisayarcı:

“İyi kalpli kişiler, kendini psikiyatri uzmanı gibi görüp, onu iyileştirebileceğini zannediyor. Halbuki psikolojisi bozuk biri, en yumuşak huylu insanı bile deli edebilir. Öfkeli olanlar, hiç yaklaşmamalı. Çünkü borderline olanlarda; kaygı, korku, saldırganlık gözlenir. Öfke kontrolleri yoktur. Sevgi, şefkat ve merhamet gibi hislerinde sorun vardır. Kavga ve kargaşa çıkarmada ustadırlar. Böyle bir durumda, karşıdaki kişi de öfkeli ise, neler olacağını düşünmek istemiyorum.”

Kitapçı Kadın:

“Filmde, Jules’ün bunalmış ve serseme dönmüş hali her şeyi özetliyor aslında. Sizi çok sevdiğini söyleyen biri, ertesi günü

sizden nefret ediyor, düşmanca davranıyor... Bu dengesizlik insanın ruhunu mahveder. Filmde geçen Çin İmparatoru'nun sözü de sanırım bunu anlatıyor: 'Karşınızdaki adam, dünyanın en mutsuz erkeği. Çünkü, onun iki karısı var. Birinci karısı ve ikinci karısı.' Aslında tek kadın ama kadında iki ayrı kişilik var. Acı verici bir durum.”

Anlatılanlar, şimdiye kadar evlilik konusunda hiç aklına getirmedeği konulardı. Herkes evleneceği kişide neleri arıyorsa, o da aynı şeyleri arıyordu. Ama şimdi duydukları, kafasını iyice meşgul etmeye başladı:

“Evleneceğimiz kişide şimdi bir de bunu mu düşüneceğiz... Anlamak da zor. Ama gerçekten hepsinden önemlisi de bu; iyi bir ruh sağlığı.”

Bilgisayarcı:

“Ruhsal sağlığı bozulmuş insanlar, etrafımızda normal insanlar gibi dolaşüyor. Bunlardan çok iyi yerlere gelenler de var. Dostlarımızı ve evleneceğimiz kişiyi seçerken, bu olasılığı hiç düşünmüyoruz. Sonradan fark edenler oluyor ama onlar da bu durumun kendilerine ne kadar çok zarar vereceğinden habersiz... Herkes karşısındaki kişinin güzelliğine, yakışıklı olmasına, zekasına, parasına, mesleğine falan bakıyor. Ama karşısındaki kişinin ruh sağlığını düşünen yok... Son yıllarda, ruhsal sağlığı bozulmuş insanlar o kadar çok arttı ki...”

Kafeci:

“Bu hastaların kendileri, aileleri ve çocukları büyük zorluklar çekiyor. Genetik ve sonradan olan rahatsızlıkları bir kenara koyarsak, geriye kalan en büyük neden, küçükken yeterli anne-baba sevgisi ve ilgisi görmemeleri. Yani düzensiz aile yapısı... Çocukluktan kalan o terk edilme korkusu, ileri yaşta ilişkilerine de yansıyor. Hastaların sorunlu davranışlarının

özünde, biraz da bu “terk edilme korkusu” yatıyor. Anne-baba ayrılmış ise, çocuk baba figürü eksikliği içinde yetişiyor. Ahlaki gelişim ve yasalara uyma, babayla şekillendiği için, çocuk büyüdüğünde, kurlsız yaşıyor, dürtüleri ile hareket ediyor. Ama maalesef kedi gibi yaşamak isteyen kadınlar bunu düşünemiyor... Çocuğu tek başına, babasız yetiştirebileceğini zannediyor. Çocuğun duygularını önemsemiyor, göremiyor. Yıllar sonra çocuk büyüüp, sorunlu bir hale geldiğinde, onunla ilgilenmek zorunda kalıyor. Hem kendi için, hem de çocuk için, zor bir hayat oluyor.”

Kafede çalışan eleman, az önce psikolojik rahatsızlığı olan bir arkadaşından bahsetmiş ve zor da olsa ondan ayrılıp uzaklaştığını söylemişti. Bu konuda karar vermesinde çok etkili olan bir filminden bahsetti:

“Misery - Ölüm Kitabı filmi. Ünlü bir yazar, dağlık bir kasabada kar fırtınasına yakalanıyor ve arabası yolun kenarına uçuyor. İri yarı bir kadın, onu arabadan çıkarıp omzuna alıyor ve evine götürüyor. Kadın, yalnız başına yaşayan bir hemşire. Yazarın tüm romanlarını okumuş ve ona hayran biri. Yazarı tedavi ediyor ve evinde bir süre ona bakıyor. Hastaneye ve yazarın yakınlarına haber vermiyor. Yollar kapalı, telefon hatları kopuk diyerek yalan söylüyor. Yazar, nasıl bir kadınla ve olayla karşı karşıya kaldığını, ilk olarak hasta yatağında çorba içerken fark ediyor. Kadın, basit bir konuşmayı “eleştiri”, “yargılama” olarak algılıyor ve bir anda tamamen farklı bir kadına dönüşüyor...”

Resim 27. Misery-Ölüm Kitabı filminde, dağlık bir kasabada kaza geçirdiği için yaralanan yazar ve onu evde alıkoyan sorunlu kadın.

Video 10. Misery-Ölüm Kitabı filminde, psikolojik sorunları olan kadının, normal bir konuşmayı eleştiri ve yargılama olarak algılayıp aniden öfkelenmesi.

Bilgisayarcı:

“O filmi biliyorum. Yazarı eve hapsediyor, kapıları kilitliyor, dünya ile bağlantısını kesiyor. İyileşince gideceğini anlayınca, yeniden ayaklarını balyozla kırıyor. Görüntüsü normal bir kadın gibi ama içinde acıma, şefkat ve merhamet yok... Aşırı hassas ve alıngan. Her şeyden nem kapıyor. Eleştiriye, aşağılanmaya hiç gelemiyor ve parlıyor. Aniden sinirleniyor ve hayatını berbat eden şeyin de bu olduğunu iyi biliyor. Yazarı gözünde çok büyütüyor. Aşırı abartma bu tip hastalarda görülür.

Silah taşıyor ve intihara meyilli bir hali var. Kendisi ile ilgili çıkan haberler ve gazete arşivleri dehşet verici. Çalıştığı hastanelerde, çocukları ve yaşlıları gizlice öldüren bir psikopat olduğundan şüpheleniliyor. Kadında; bipolar, borderline, paranoid bozukluk, şizofreni, hepsinden biraz var. Bu hastalıkların belirtileri bazen iç içe geçiyor veya birlikte görülebiliyor. Ancak, belirtilerin hepsinin birden görüldüğü hastalığa ayrı bir isim de verilmiş.”

Kafeci:

“Paranoid kişilik bozukluğu daha belirgindi o kadında. Borderline ve bipolar kadar bilinmeyen bir bozukluk.”

Kafeci kadın:

“Paranoid bozukluk nasıl anlaşılıyor peki?”

Bilgisayarcı:

“Filmde, bunun belirtileri net bir şekilde veriliyor. Kadın, normal bir konuyu hakaret ve aşağılama olarak algılıyor. Nasıl başarıyorsa artık... Aşırı duyarlılık var. Güvensizlik ve şüphe her yerini sarmış, çevresinde kimse yok. Yoğun bir korku ve öfke yaşıyor, düşmanca tavırlar sergiliyor. Haksız ve suçlu olduğu konularda, bırakın bunu kabul etmeyi, karşısındaki kişiyi suçlu konuma sokabiliyor. Düşünsenize, size karşı yanlış yapan birinden özür beklerken, bir anda kendinizi suçlu konumda buluyorsunuz... Borderline ve bipolar özelliklerden bazıları da paranoid bozukluk olanlarda görülüyor. Ama kadının en belirgin özelliği; normal bir konuyu bile ‘eleştiri’ ve ‘yargılama’ olarak algılaması.”

Bilgisayarcı, son sözündeki “yargılama” konusu ile ilgili, filmde geçen bir ayrıntıyı hatırlamak için biraz düşündü. Sonra yeniden konuşmaya devam etti:

“Kadın tarafından işlendiği düşünülen cinayetlerle ilgili garip bir durum vardı. Hakkında birçok şüphe var ama o

sıyrılmayı başarmış. Kitapta not aldığı ve mahkemede yargıca karşı kullandığı bir söz dikkatimi çekti: ‘İnsanoğlundan daha yüce bir adalet var, beni o yargılayamayacak.’ Bu cümle, onun ‘yargılanma’ algısı ile ilgili psikolojik durumunu açıklıyordu.”

Kafeci:

“O filmde, aklımda kalan ilginç bir sahne var. Yazarın bir romanında, çocuk kahraman ölüyor. Sonuçta roman, yazar böyle yazmış. Gerçek değil... Ama kadın, bunu gerçek gibi algılıyor ve sanki yazar çocuğu öldürmüş gibi davranıyor. Böyle davranmasının nedeni, çocuğa acıması değil... Esrarengiz bir şekilde ölen kardeşi ve hastanede ölen çocuklarla ilgili savunma mekanizmasını kullanıyor... “Yansıtma” yapıyor. Bu hastaların en çok yaptığı şey “yansıtma”. Yaptıkları yansıtmalar, kendileri hakkında önemli ipuçları verir.”

Bilgisayarcı:

“Filmde, kadının siniri ve öfkesi çok güzel anlatılmış. Gittiği sinemada, izlediği filmde gördüğü bir noksanlığı, salonda ayağa kalkarak eleştiriyor, bağırıyor. Daha önce yaşadığı bu durumu, yazara anlatırken, sanki yeniden yaşıyormuş gibi hiddetlenerek anlatıyor. En önemli sorunlarından birinin “sinirli” olması olduğunun kendisi de farkında.”

Misery filmi ile ilgili anlatılanlar onu korkutmuştu... Kendi yaşadıkları ile dinledikleri arasında bazı benzerlikler kuruyor, sonra abarttığını düşünüyordu. Sadece birkaç benzerliğe bakarak karar vermenin, yanlış sonuçlara götürebileceğini iyi biliyordu. Kendini psikiyatri uzmanı yerine koymaması gerektiğini de iyi biliyordu. Ama yine de, bir sorun olduğunu düşünmekten kendini alıkoyamıyordu:

“Bir insanda sorun olup olmadığını anlamak zor olduğu gibi, hangi psikolojik bozukluk olduğunu kestirebilmek de

gerçekten zor. Normal insanlarda gördüğümüz davranışlar, birden çok psikolojik bozuklukta belirti olarak karşımıza çıkıyor.”

Kafeci:

“He Loves Me, He Loves Me Not - Seviyor, Sevmiyor filminde, doktora saplantılı bir şekilde aşık olan, platonik aşk yaşayan kadının sorunu da, bir tür paranoid bozukluktur. Hastalık adı “erotomania” olarak geçiyor. O kadın da acımasızca davranışlar sergiliyor. Aşk ile paranoyak sanrının birleşmiş hali... Evet, psikolojik rahatsızlığı olan kişilerde, birden çok psikolojik bozukluk iç içe geçmiş olarak görülebiliyor.”

[Resim 28.](#) He Loves Me, He Loves Me Not - Seviyor, Sevmiyor filmindeki kız, her şeyin kafasında kurduğu bir hayal dünyasından ibaret olduğunu anlıyor.

[Video 11.](#) He Loves Me, He Loves Me Not - Seviyor, Sevmiyor filmindeki kız, her şeyin kafasında kurduğu bir hayal dünyasından ibaret olduğunu anlıyor.

Kitapçı Kadın:

“Hep kadınlar mı bu tip hastalığa yakalanıyor, neden erkeklerle ilgili örnekler aklınıza gelmiyor?”

Bilgisayarcı:

“Var. A Beautifull Mind - Akıl Oyunları filmi. Orada “şizofreni” hastalığına yakalanan Nobel ödüllü bir Matematikçi’nin hayatı anlatılıyor. Yaşanmış, gerçek bir olay. Oyun Teorisi’ni geliştiren, matematik ve ekonomi alanında birçok buluşlara imza atan, olağanüstü zeki bir adam.* Hastalığı 30 yaşlarında ortaya çıkıyor ve 25 yıl sürüyor. Eşinin sevgisi ve ilgisiyle iyileştiği, filmde biraz abartılarak anlatılmış. Aslında şizofreni hastaları iyileşmez. Fakat, çok seyrek de olsa, kendiliğinden iyileşen hastalar olabiliyor. Belirtilerin görülmemesi ile bunu karıştırmamak lazım. Çoğu hasta “ben iyileştim” diyerek ilaçları kullanmayı bıraktığında, sorun yaşıyor. Filmde bu da verilmiş. Matematikçi, 35 yıl boyunca ilaçlarını kullanmış. 86 yaşında, bir trafik kazasında, eşiyle birlikte ölmüş.”

Kitapçı Kadın:

“O filmi hatırlamanıza sevindim. En çok beğenilen filmlerden biri. Matematikçi; bir yığın formüllerle, hesaplarla, şifrelerle uğraşıyor. İnsanlardan uzaklaştıkça, gerçekle olan bağlantısı kopuyor. Bence burası çok önemli. İnsanlardan uzaklaşmak ve yalnızlık, bir süre sonra insanın dengesini bozuyor...”

Kafeci:

“Aslında çözmeye çalıştığımız şeyin ne olduğu çok önemli değil. Bazı insanlar hasta gibi kendilerini bir konuya kaptırıyor, çözmeye çalışıyor. Bu arada olmadık bağlantılar kuruyor. Filmdeki gibi aşırı yoğunluk, bir sürü şey biriktirme,

yemeyi unutma, programını aksatma gibi sorunlar yaşıyor. Çok biriktirmemek önemli... Normalden sapmamak önemli.”

Resim 29. A Beautifull Mind-Akıl Oyunları filmindeki ünlü matematikçinin şifre çözüp bağlantılar kurmaya çalıştığı çalışma odası.

Kitapçı Kadın:

“Ben Matematik derslerinin bu kadar yoğun işlenmesini ve abartılmasını kabul edemiyorum. Öğretilenlerin büyük bir kısmı hiç kullanılmıyor. Düşünme becerilerini geliştirdiği için veriyoruz diyorlar ama ben gelişen bir şey göremiyorum. Matematik ile Felsefe arasında bir fark yok... İkisi de insanların gereksiz yere kafa yormasından başka bir şey değil. Beynin mantık tarafını çok geliştirip, etrafımızı robot gibi duygusuz insanlarla dolduruyorlar. Filmin sonunda, Matematikçi de bunu itiraf ediyor. Mantık değil, sevgi önemli diyor.

Doktorlar, integral ve türevi hangi hasta üzerinde kullanıyor? Hesap makinesi ve bilgisayarın olmadığı zamanlarda kullanılan işlemleri hala öğretmeye çalışıyoruz. Filozoflar bile ‘sadece çok iyi filozoflar felsefe yapmalı’ derken, biz ilkokul çocuklarına felsefe öğretmeye çalışıyoruz. Dini bile Felsefeye dönüştürdük... İnsanların kendini tanımasını sağlayacak temel

psikoloji dersleri ise, gizemli bir bilgiymiş gibi herkesten saklanıyor, sadece ilgili üniversitelerde veriliyor. Matematik ve Felsefe, sadece uzmanlara bırakılmalı. Fen bilimlerine ağırlık verilmeli. Çocuklar Fen Bilimlerini iyi öğrenirse, yaşam becerileri, duygu ve düşünceleri daha iyi gelişir.”

Kafeci biraz gülümseyerek, yarı şaka yarı ciddi, bir uyarı yaptı:

“Matematik ve Felsefe konularına kendini çok kaptıran kişiler, kendilerini nasıl bir geleceğin beklediğini bu filmde görebilir... Aslında çok kaptırmaya da gerek yok, lisede ve üniversitede öğrencilerin aldığı yoğun matematik, onları uyuşturur hayal dünyasında yaşatmak için yeterli oluyor.”

Kitapçı Kadın:

“Bakın, benim dükkanda, birçok alanda yüzlerce çeşit kitap var. Tıp Fakültesi kitapları, Mühendislik kitapları, Fizik kitapları, Kimya kitapları, Edebiyat, Tarih, Bilgisayar, Astronomi... Romanlar, dergiler, filmler... Bir insan, bu alanların hepsinde uzman olamaz, bu alandaki kitapların hepsini okuyup öğrenemez. Bir Tarihçi, Makine Mühendisliği’nin ayrıntılı bilgilerine girdiğinde, aklının almayacağı formüllerle, hesaplamalarla, farkı bilgilerle karşılaşır. Her alan, kendi içinde dallara ayrılmıştır, o da ayrı bir uzmanlık alanıdır... Bunların hepsini öğrenmeye, tüm bu bilgileri aklımızda tutmaya gücümüz yetmez. Ama bazıları açgözlü bir şekilde, her şeyi bilmek, öğrenmek, her alanda uzmanlaşmak istiyor. Her şeyi yapacağım derken, hiçbir şeyi tam yapamıyor. Sonra ‘Akıl Oyunları’ filmindeki gibi kafayı dağıtıyor.

Hızlı’nın bir sözü var. ‘İlim bir noktadır, onu insanlar çoğaltmıştır.’ Bilgi sürekli artıyor. İlk zamanlara göre şimdi daha çok bilgi var. Ama insan, aynı insan. O halde yapmamız gereken; o bilgilerden kendimize faydalı olacak kadarını alıp, beynimizde

uygun kategoriye koymak... Goethe, bunu şöyle ifade etmiş; ‘İnsan düzenli bir kafa yapısına sahip olmazsa, bilgisi arttıkça huzursuzluğu artar.’ Ben bu durumu, büyük alışveriş merkezlerindeki ürünlerin, belirli kategorilere göre raflara yerleştirmesine benzetirim. Ürünleri rastgele ortaya yığsalardı, aradığımız şeyi nasıl bulabilirdik? Depodaki malzemelerin istiflenmesi, kitapçıların elini atınca kitabı bulması gibi... Bilgi de öyle... Kendimize lazım olacak kadarını alıp, uygun bir kategoriye koymalıyız ve aradığımızda gelmeli... Açgözlü bir şekilde bilginin içine dalmak ve bir cd gibi bunları beynimize yüklemek, kendimize azap etmektir.”

Kitapçı Kadın’ın söyledikleri ona mantıklı geldi. Cd gibi her şeyi beynine yükleyen insanlar, ona da normal gelmiyordu. A Beautiful Mind filmini, üniversite yıllarında o da izlemişti. O zamanlar kendisi için pek bir anlam ifade etmeyen film, şimdi hayati derecede ders vericiydi:

“Sanırım insanın başından bir olay geçtikten sonra, izlediği film veya okuduğu kitap daha anlamlı hale geliyor. Filmleri ve kitapları bir süre sonra yeniden gözden geçirmekte fayda var. Psikolojisi bozulmuş bir insanla yaşamının nasıl bir şey olabileceğini daha önce hiç düşünmemiştim.”

Bilgisayarcı filmde bahsetmeye devam etti:

“Psikolojik bozukluğu olan biriyle yaşamının zorluğu ve ne kadar tehlikeli olduğu, filmdeki birkaç sahnede dikkatimizi çekiyor. Kadın, bebeği küvete koyup musluğu açıyor ve kocasına emanet ediyor. Tam o anda, adamın gördüğü hayalet devreye giriyor ve bebekle kendisinin ilgileceğini söyleyip, adamı uzaklaştırıyor. Halbuki bebekle ilgilenen gerçekte birisi yok... İşte böyle hayalet görmeler, sanrılar, sesler, vesveseler, ölüme neden olabilir.

Diğer bir sahnede ise, gördüğü hayaletler, eşini yok etmesi gerektiğini söylüyor. Hayaletler ona mantıklı gerekçeler üretiyor ve ikna edip zorla yaptırmaya çalışıyor. İşte o nedenle; hayaletler gören, sesler duyan biri ile yaşamak çok tehlikelidir. Her an yanlış bir sese kulak verip uygulamaya kalkabilir... Çünkü; gerçek ile hayali ayırt edemiyorlar...”

Kitapçı Kadın:

“Adamın evlenme teklif ettiği anlar da çok düşündürücüydü. Hayatı matematik ve mantıkla dolu bir adam, evlilik olayında bile mantık ve formül görmeye çalışıyordu. Ama kadının açıklaması müthişti, değil mi?”

[Resim 30.](#) A Beautiful Mind-Akıl oyunları filminde, aşk için mantık, delil, ispat arayan ünlü matematikçiye kadının verdiği cevap.

[Video 12.](#) A Beautiful Mind-Akıl oyunları filminde, aşk için mantık, delil, ispat arayan ünlü matematikçiye kadının verdiği cevap.

Kafeci:

“Psikolojik bozukluğu olan biriyle bilerek evlenmek, gerçekten çok büyük bir risk. Filmde, kadın sonradan fark ediyor. Anlamak zor tabi. Ama aile ipuçları verir. Sorunlu bir ailede yetişenler, cinsel istismara uğrayıp travma yaşayanlar, sonraki hayatlarında normali yakalayamıyorlar... Bazı aileler, kızlarının veya oğullarının sorunlu olduğunu bildiği halde gizliyor. Yeni tanıyan birinin anlaması kolay değil. Çok zeki görünüyorlar, anlaşılmıyor. Aslında fazla zeka, maneviyatı öldürüyor. Fazla zeki olanları dikkatli incelemek gerekir.

Bir de aşırı sinirliyse dikkat etmeli. Sinirli bir kadın veya adam huzur vermez. Sinirlendiğinde nasıl davranacağınızı şaşırsınız. Sussanız, yanından uzaklaşsanız; daha da çıldırır. Altan alsanız, yumuşak davransanız; sinir krizleri sürekli hale gelir. Siz de sinirlenip bağırıp çağırırsanız; ortaya şiddet çıkar. Ne yapacağınızı şaşırsınız.”

Bilgisayarcı:

“Sinirli bir insanla baş etmek çok zor. Böyle durumlarda, empatik bir dille konuşup anlamaya çalışmak ve konuyu değiştirip dikkat dağıtmak çözüm olabilir. Söylediğiniz gibi, susmak veya bağırıp çağırmak, sorunu daha kötü hale getirebilir. En iyisi; sinirli, huysuz bir kadınla evlenmeyeceksin, huzur veren bir kadınla* evleneceksin. Onu da bulmak zor işte...”

Kafeci, filmdeki adamın psikolojisinin bozuk olduğu, daha ilk başlarda biraz belliydi dedi ve anlatmaya başladı:

“Filmde, hastalıkla ilgili birçok belirti göze çarpıyor. Donuk ve odaklanamayan bakışlar, kişisel bakımına önem vermeyen dağınık hali, yemek yemeyi unutmaması, tezini seçerken uzun süre kararsızlık yaşaması, yenilgiyi kabul edememesi, saygısız ve kaba olması, kendini şifre çözmeye kaptırıp

görevlerini aksatması gibi. Başka şeyler de var tabi. Örneğin, bebek adamın kucağında bağırarak ağlıyor, ama adam hiçbir şey hissetmiyor. Donuk, buz gibi. Böyle hissiz, duygusuz insanlara dikkat etmek gerekiyor... Psikolojisi bozuk olan insanlar, kullandıkları ilaçlar nedeniyle; hissiz, donuk, halsiz, uyuşmuş ve tepkisiz görünürler...”

A Beautifull Mind - Akıl Oyunları filminin önemli sahnelerinden biri de, gerçek ile hayali ayırt etme sahnesidir. Psikiyatri Uzmanı: ‘Onun gerçeikle olan bağlantısı kopmuş. Ona yardım edebilmemin tek yolu; gerçek olanla, hayali olan arasındaki farkı göstermek.’ Kadın, Psikiyatri Uzmanı’nın bu sözünü, ilginç bir yöntemle kocası üzerinde uyguluyor. Kocasının karşısına geçiyor ve neyin gerçek, neyin hayal olduğunu, uygulamalı olarak öğretmeye çalışıyor. Adamın elinden tutuyor ve kendi eline, yüzüne, imanına dokundurarak ‘İşte bu gerçek’ diyor.

[Resim 31](#). A Beautifull Mind-Akıl oyunları filminde, kadının ünlü matematikçiye hayal ile gerçek farkını öğretmesi.

[Video 13](#). A Beautifull Mind-Akıl oyunları filminde, kadının ünlü matematikçiye hayal ile gerçek farkını öğretmesi.

Matematik Profesörü, şizofreni hastalığını, aklıyla, mantığıyla çözebileceğini söylediğinde, Psikiyatri Uzmanı ona güzel bir ders veriyor... Her şeyi kendi aklıyla, düşüncesiyle, çözebileceğini zannedenler için ibretlik bir ders: ‘Çünkü problem, zaten aklının olduğu yerde.’

A Beautifull Mind - Akıl Oyunları filminin en etkileyici ve düşündürücü sahnesi, filmin sonunda, Nobel ödülü alırken yapılan konuşmada geçiyor:

“Hep sayılara inandım. İçinde bir mantık olan denklem ve hesaplara. Ancak, hayatım boyunca onlarla uğraştıktan sonra,

mantık nedir diye soruyorum. Buna kim karar veriyor? Araştırmalarım sırasında Fizik, Metafizik ve hayal alemine de gidip geri döndüm. Ve kariyerimin en büyük buluşunu gerçekleştirdim. Mantıklı nedenler, yalnızca ama yalnızca, gerçek sevginin gizemli denkleminde bulunabilir.”

[Resim 32.](#) A Beautifull Mind-Akıl oyunları filminde, Nobel ödöl töreni konuşmasında John Nash, mantık ve formüller değil, sevgi önemli diyor.

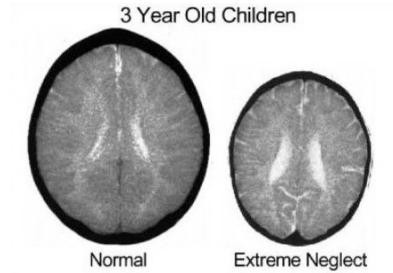
[Video 14.](#) A Beautifull Mind-Akıl oyunları filminde, Nobel ödöl töreni konuşmasında John Nash, mantık ve formüller değil, sevgi önemli diyor.

Olağanüstü zeki, dahi bir adam; uzun yıllar boyunca mantık, matematik ve formüllerle boğuştuktan sonra, bu sonuca varıyor... Sevginin iyileştirici gücü... Her şeyi akıyla, mantığıyla

çözebileceğini düşünürken, kendini bu çıkmazdan sevginin gücüyle kurtarıyor.

Sevginin gücü; çocuk dünyaya inmeden önce etkisini göstermeye başlar. Bir çocuğun yaşama iradesi, kadınla erkek arasındaki “aşk” olarak ortaya çıkıyorsa, sevgi yetersiz kaldığında, çocuk dünyaya bile inemeyecektir.

Dünyaya inmeyi ve daha sonra doğmayı başarmış çocuklar, eğer yeterli anne-baba sevgisi göremezse, hayatları boyunca, bu sevgi eksikliğinin onlara verdiği zararla boğuşmak zorunda kalıyor. Son yıllarda yapılan bilimsel araştırmalar ve görüntüleme teknikleri, anne sevgisinin, bebeğin beyin gelişiminde ne kadar çok etkili olduğunu ispatlamıştır.

[Resim 33.](#) Sevgi ve ilgi ile büyümüş normal bir bebeğin beyini ile, sevgisiz ve ilgisiz büyümüş bir bebeğin beyini arasındaki fark.

Film hakkındaki konuşmaları bitmişti. Sevginin, akıl ve ruh sağlığı üzerindeki etkisini konuşuyorlardı. Bilgisayarcı, insan beynindeki bazı merkezlerden bahsetti:

“Ventromedial Prefrontal Korteks* konusunu araştırabilirsiniz. Korteks konusu önemli. 7-8 yaşına kadar beynin gelişmesi devam ediyor. Eğer anne sevgisi ve ilgisi yoksa, bu kısım gelişmiyor. Çok eski zamanlarda, acımasız bir deney yapmışlar. Çocukları sadece yiyecek içeceklerle beslemişler ve anne - baba sevgisinden, ilgisinden uzak tutmuşlar. Yanlarında kimse

konuşmuyormuş. Bir süre sonra, çocuklar hayatını devam ettirememiş ve ölmüş... Sevgi, ilgi, oyun, çocuğun gelişiminde çok önemli. Bu kadar önemli bir bilgiden, maalesef çoğu anne-baba adayları habersiz. Bu şaşılacak bir durum aslında. Nasıl böylesine kritik bir bilgiden, anne-baba adayları habersiz olabiliyor? Dünyaya gelen bir insanın tüm hayatını etkileyecek bir hatayı nasıl yapıbiliyorlar, anlamıyorum. Neden bunun eğitimi verilmiyor, neden bu konular gündemde tutulmuyor?”

Kafeci:

“Maalesef anne adayları, bazı temel bilgilerden yoksun. Dünyaya getirdikleri insanın, ömür boyu acı çekmesine neden olacak hatalar yapıyorlar. Bazen bu acılara kendileri de ortak oluyor... Geç evlilik ve ileri yaş gebeliği sonucu engelli doğan çocuklar, sevgisiz ve ilgisiz büyüyen çocuklar, aldatmalar ve boşanmalar sonucu ortada kalan çocuklar, travma yaşadığı için sorunlu hale gelen çocuklar... Devlet baştan tedbir alsa, anne-baba adayları için gerekli eğitimi verse, durum bu hale gelmez. Bence bu ehliyet kursundan daha önemli...”

Bilgisayarcı:

“Ventromedial Prefrontal Korteks’den bahsetmiştim az önce. Burada sorun varsa veya sonradan bir sorun oluşmuşsa, psikoloji falan kalmıyor. İnsan bir robota dönüşüyor... Merhametsiz, acımasız ve duygusuz bir robot. Dini duygular ve ahlak konusu da bu korteksle ilgili. Bu korteks, genetik olarak doğuştan hasarlı olabiliyor veya sonradan hasar görebiliyor. Beynin mantık tarafını fazla çalıştırmak, uyuşturucu kullanmak ve bazı ilaçlar, buradaki dengeyi bozuyor, hasara yol açıyor. Terör örgütleri, bir insanı acımasız bir robota dönüştürmüş ise, bu korteksi ilaç veya düşünce yoluyla etkilemiş demektir...”

Bilgisayarcı biraz durduktan sonra, gizli bir konu varmış gibi sesini kısarak konuşmaya başladı:

“Türkiye’de yaşandı... Herkes günlük yaşamdan tanıdığı ve normal bildiği bazı insanların; TBMM binasına, devlet kurumlarına ve sivil halka bomba atmasını anlayamadı... Nasıl yapabildiklerine şaşırdı... Sınav sorularını alarak devlet kadrolarını yerleşmelerini, diğer insanların emeklerini ve hayatlarını acımasızca yok etmelerini anlayamadı. Buna vicdanlarının nasıl izin verdiğini halk anlayamadı... Bu durumun psikolojik ve fizyolojik nedenlerini araştırmak yerine, herkes sadece sonuçlarını konuştu... Halkın, ‘bu vicdansızlığı nasıl yapabilirler’ dediği o kişiler, aslında korteksleri zarar görmüş, robot haline dönüştürülmüş kişilerdi.

Beyinlerindeki korteksin nasıl zarar gördüğü ve bu hale geldikleri konusunda iki olasılık var. Birincisi; sürekli okudukları kitap, tamamen mantık üzerine kurulmuş cümlelerle, benzetmelerle dolu. Beyinlerinin mantık tarafı çok gelişiyor ve bu konuşmalarına, davranışlarına bile yansıyor. Mantığına uydurduğu her şeyi yapıyor, acımıyor. İkincisi; kendi aralarında yedikleri geleneksel yiyeceğin içeriği etkili olabilir. Ama bu düşük ihtimal. Çünkü mantık kurarak yazılmış o kitabı okuyan diğer gruplarda da, benzeri tutarsız davranışlar görülebiliyor. Beynin sadece mantık tarafının geliştirip, duygusal tarafını geliştirmemek, insanı duygusuz bir robot haline dönüştürüyor...”

Kafeci:

“Bu konuda dolusun galiba. Sana hak veriyorum. Yıllarca sınava hazırlanan başarılı insanların hayatları mahvoldu. Çeşitli hilelerle, kumpaslarla, insanlar makamlarından oldu. Türkiye’nin o dönemi bir kabus gibiydi. Kimse ne olduğunu anlayamıyordu. Ben de, onların Kur’an-ı Kerim yerine, bir yazarın yazdığı kitabı okumalarını ve o kitabı kutsal hale getirmelerini, bir türlü anlayamıyordum. ABD’de buna benzer gruplar var. İncil yerine

birinin yazdığı kitabı kutsallaştırmışlar. Birçok özellikleri benziyor.”

Bilgisayarcı’nın anlattıklarını dikkatlice dinliyor, konuyu dağıtmak istemiyordu. Dini ve siyasi konularda konuşmayı pek sevmez, sadece dinlerdi. Türkiye’de yaşanan olaylarla ilgili, o da şaşkınlık içindeydi:

“Yaşanan olaylara baktığımızda, gerçekten çok acayip geliyor. Kimisi tabanı suçluyor, kimisi tavanı suçluyor, kimisi siyasetçileri suçluyor. Anlamak zor. Devletin makam ve mevkilerine yerleşirken, yüz binlerce gencecik insanın emeklerini ve geleceklerini yok ettiler... Bu hiçbir dinde ve ahlak anlayışında yok.”

Bilgisayarcı:

“Yanlış anlamayın. Ben dinimize bağlı ve saygılı biriyim. Ben o insanları aşağılamıyorum, hakaret etmiyorum. Onları o hale getirenlere kızıyorum... Dine ve gençlere zarar veren bir akımı eleştiriyorum. Bu akımın yaptıklarına bakarak, dini veya iyi niyetli dini grupları hedef alanlar; ya cahildir, ya da o akımın kılık değiştirmiş bir elemanıdır.

Onları ayırt etmek, gerçekten çok zor. Her türlü kılığa girdikleri için, bazen solcu, bazen sağcı, bazen dinsiz rolüne bürünüyorlar. Konuşma ve davranışlarından belki anlaşılabilir. Yazar Nihat Genç, bir yazısında, onların özelliklerini uzun uzun anlatmış. Ben size özet geçeyim:

Psikolojik sorunları olan ve ilaç kullanan insanlar gibi heyecansız, donuk, mayışmış ve ölü balık gözü gibi bakışları olur. Gözlerini odaklayarak bakmakta zorlanırlar. Zaman durmuş gibi acelesiz ve sakin davranırlar. Onlara bir gerçeği kabul ettirmek imkansızdır. Ama kendi istedikleri bir şeyi veya düşüncüyü ısrarla kabul ettirinceye kadar yakanızı bırakmazlar, yapışırlar.”

Kafeci Kadın:

“Üniversitede benim de bildiğim arkadaşlarım vardı. O zamanlar herkes onları iyi biliyordu. Sonradan bazı olaylar ortaya çıkmaya başlayınca, insanlar mesafeli durmaya başladı. Özellikle memurluk sınavları, medya ve siyaset aracılığıyla yürüttükleri operasyonlar, herkesi şaşırttı. Yaptıklarını hiç kabul etmiyorlar da. Gözümüzle gördüklerimizi, yaşadıklarımızı, inkar ediyorlar. Hepsinin söylemleri, duygu ve davranışları, aynı kalıptan çıkmış gibi.”

Bilgisayarcı özet geçmeye devam etti:

“Bitirdiği üniversite veya geldiği makam; zekası ve yeteneği ile örtüşmüyorsa, hızlı yükselmişse, düşünmek lazım. Aşırı bir kibir ve kendine güven vardır ama içi boştur. Sinsilik ve samimiyetsizlik gözlenir. Arkanızdan sinsice kumpas kurarlar, sonra kendileri yapmamış gibi yüzünüzce karşınıza çıkarlar. Genel olarak espri yetenekleri gelişmemiştir. Yapılan bir espriye gülmezler, tepkisiz kalırlar. Korkunç ve üzücü bir olay karşısında telaşsız, tasasız, acımasız ve vicdansız görünürler. Olayı basit mantıksal çıkarımlarla normalleştirirler. Misery filminde, polisi öldüren kadının, ‘nasıl olsa bir gün ölecekti’ açıklaması gibi, saçma sapan mantıksal çıkarımlar yaparlar. Çok kolay yalan söylerler. İftira, yalan, kumpas gibi vicdansızlıkları, mantıklarına uydurdukları için normal görürler. Beyinlerinin mantık tarafını çok çalıştırdıkları için, dinden çıkma ve sapıtma ihtimalleri yüksektir. Genelde geldikleri son nokta ateizm olur. Şeytanı yanıltan mantık, onları da yanıltıyor.

Tüm bu özelliklerin tek bir açıklaması var: Korteksleri zarar görmüş... Aynen psikolojik bozukluğu olan insanlar gibi... O nedenle; duyguları ve davranışları, psikolojik bozukluğu olan insanlara çok benziyor...”

İkinci vakti olmuştu... Saatlerdir konuştukları konu, akıl ve ruh sağlığı bozulmuş insanlar üzerineydi. İnsanların akıl ve ruh sağlığı neden zarar görür? Neden bazı insanlar, duygu ve düşüncelerini dengede tutmakta zorlanır? Karşımızdaki bir insanın, normal olup olmadığını nasıl anlayacağız? Psikolojisi bozulmuş bir insanla dostluk veya evlilik mümkün mü? Sevginin iyileştirici gücü ve anne-baba sevgisinin, çocuğun tüm hayatını etkileyen müthiş yönü... Korteks'in bozulması, insanın duygu ve davranışlarını nasıl etkiler?

Tüm bu konuşmalardan sonra, insanları daha iyi anlayabildiğini düşündü. Kendi duygu ve düşüncelerini fark etmiş ve onları dengede tutmanın önemini kavramıştı.

Kitapçı Kadın ve Bilgisayarcı kafeden ayrılmıştı. Kısa bir süre sonra, Kafeci'nin babası geldi ve büroya geçti. Kafeci, babası ile ilgilendikten sonra geri geldi ve biraz daha sohbet ettiler. Tam ayağa kalkıp gitmeyi düşündüğü sırada, daha önce yaşlı adamın yanında gördüğü ilginç misafir, büroya doğru geçti. Üst düzey biri gibi görünen, temiz giyimli bu misafiri, ikinci defa görüyordu. Kafeci ile biraz daha konuştuktan sonra, büroya, misafirin yanına geçtiler.

Büroda otururken, Kafeci, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinden bahsetti:

“İnsan; yeme-içme gibi fizyolojik ihtiyaçlarını giderdikten sonra, insana özgü basamaklara doğru yükseliyor. Sevgi, saygı, ait olma ve kendini gerçekleştirme... Alt basamakta kalıp, insana özgü üst basamaklara doğru çıkamayanlardan ben korkarım... Öğrenmeyle ilgili, bilişsel gelişim ve ahlaki gelişim de, böyle basamaklar halinde ilerliyor. Son basamaktaki “kendini gerçekleştirme” kavramının, dilimize doğru tercüme edilmediğini

düşünüyorum. Çok derin ve geniş anlamları olan son basamak için, bu tercüme yetersiz kalıyor.”

Son basamaktan biraz bahsettikten sonra, misafir bu basamağın “insan-ı kamil” veya “adem-i terakki” kavramlarıyla daha iyi anlaşılabilceğini söyledi. İnsanın içinde, kötülük yapması ve canının istediği gibi davranması için, sürekli emirler veren bir “nefis” olduğunu, nefsin de basamaklar şeklinde mertebeleri olduğunu anlattı. Bazı insanların, dürtüsel hareket edip, içinden gelen her kötü sese uyduğunu, bazılarının ise, nefsin terbiye edip, daha olgun hale geldiğini anlattı. Nefsi; vahşi bir hayvana benzetti. Hayvanı terbiye edebilenlerin, ağır işleri ona yaptırabileceğini söyledi...

Kafeci’nin Babası:

“Türk İslam kültüründe, çok eski zamanlardan beri var olan yerleşmiş kavramlar yerine, anlaşılması zor yeni kavramlar türetip, onları kullandılar. Eğitimde ve psikolojide bir boşluk oluştu. Eğitim bilimleri alanında çalışanlar ve öğretmen yetiştiren üniversiteler; Psikoloji ve Felsefe için türetilmiş yeni kelimeleri ezberlemeyi “öğretmen olmak” zannettiler... Ülkemizdeki sorunların kaynağı eğitim, eğitimde geri kalmamızın sebebi de budur... Hala birçok alanda bu hata yapılmaya devam ediyor. İngilizce lisanına yüzyıllardır sadece “selfie” eklendi. Ama biz, her yıl yeni kelime türetip, on yıl önceki nesil ile, şimdiki nesil arasındaki iletişimi koparıyoruz. Bilimi anlaşılma hale getiriyoruz. Tercüme kelimeleri ezberlemekle, bir şeyi öğrenmek arasındaki farkı ayırt edemiyoruz.”

Misafirin bahsettiği kavramları daha önce pek duymamıştı. Daha sonra araştırmak üzere, bir kağıda “İnsan-ı kamil”, “Adem-i terakki”, “Nefsin mertebeleri” kelimelerini not etti. Misafir, Kur’an-ı Kerim’in ikinci suresinin ikinci ayetini

besmele ile okuyup, anlamını söylemişti: “İşte o kitap, bunda şüphe yok; korunacaklar için hidayetin ta kendisi.” O ayeti de aldığı notlara ekledi.

İnsanın ruh sağlığının ve kalbinin bozulmaması için, sevginin önemli olduğunu, son konuşmalarla iyice kafasına yerleştirmişti. Doğmadan önce, doğduktan sonra ve hayat devam ederken; sevgi, ilgi ve bağlılık hep devam etmeliydi... Tıp alanındaki son gelişmeler ve görüntüleme teknikleri, psikolojik bozukluklarla ilgili araştırmalar ve dini kaynaklarda anlatılan şeylerin hepsinin kesiştiği nokta aynıydı... Sevgi, ilgi ve bağlılık...

Mutlu bir insan olmanın yolunu öğrenmiş olmanın verdiği huzurla, evine doğru yavaş yavaş yürüdü...

SON

- EK'ler için kitabın internet sayfasına bakabilirsiniz: [Ek Bilgiler](#)
- Kitap hakkında yorumlarınızı sayfamıza yazabilirsiniz: [Yorumlar](#)
- Kitabın www.babamariyor.com internet sayfasına gitmek için aşağıdaki karekodu akıllı telefonunuz ile taratabilirsiniz.

EKLER

1.Bölüm: Ona açılmalı mıyım?

1.Bölümde ek yok.

2.Bölüm: Ona mesaj göndereyim mi?

*

Kafeci'nin babasının, kalplerin birleşmesi ile ilgili bahsettiği ayet hakkında ek:

“Müminlerin kalplerini birbirlerine O ısındırdı. Yoksa yeryüzünde ne varsa sen hepsini harcasaydın yine de onların kalplerini ısındıramazdın. Lakin Allah, kalplerini kaynaştırdı. Muhakkak ki, O azidir, hakimdir.” Enfal Suresi 63.Ayet

3.Bölüm: Sevgi ve aşk nedir?

*

Adem (A.S)'ın 5 tavsiyesi hakkında ek:

İlk insan Peygamber Adem (A.S) yaklaşık 1000 yıl yaşamış ve vefat etmeden önce, oğluna beş maddelik bir öğüt bırakmış. Bunu kendinden sonra gelecek çocuklarına da söylemesini istemiş.

1-Yaratılmışlara dayanma; ama kim ve ne olursa olsun. Ben cennete dayandım, güvendim, yüce Hak beni ondan uzaklara attı.

2-Olmaya ki kadına güvenesin, ona uyasın. Ben kadına uydum, beni zor durumda bıraktı.

3-Daima işin sonunu düşün. Eğer ben işin sonunu düşünecek olsaydım, bana bunca perişanlık gelmezdi.

4-İçinden gelen acelecilik düşüncesine uyma. Bir işe başlarken, içinde o işe ait bir endişe varsa, o işi iyice tetkik et. Daima dikkati, teenniye elden bırakma. Ben işi aceleye getirdim, işim bozuldu.

5-İşlerini daima danışmalı yürüt. Her yapacağın işi, aynı iş olsalar dahi, yine danışarak yap. Danışmanın çokluğundan zarar gelmez.

4.Bölüm: Kadını ve erkeği çekici yapan detaylar nelerdir?

*

JP Morgan CEO'suna, bir kadının, zengin koca bulmak için gönderdiği E-mail ve gelen cevap.

Adres: www.babamariyor.com/ekler/Jp-Morgan-CEO-kadin-zengin-koca.pdf

*

Aşırı zayıf olanlar için kullanılan yabancı kelimeler ek:

Skinny, Anorexia

*

Kadınlara karşı zafiyet göstermemek hakkında ek:

İlk insan Peygamber Adem (A.S) yaklaşık 1000 yıl yaşamış ve vefat etmeden önce, oğluna beş maddelik bir öğüt bırakmış. Bunu kendinden sonra gelecek çocuklarına da söylemesini istemiş.

1-Yaratılmışlara dayanma; ama kim ve ne olursa olsun. Ben cennete dayandım, güvendim, yüce Hak beni ondan uzaklara attı.

2-Olmaya ki kadına güvenesin, ona uyasın. Ben kadına uydum, beni zor durumda bıraktı.

3-Daima işin sonunu düşün. Eğer ben işin sonunu düşünecek olsaydım, bana bunca perişanlık gelmezdi.

4-İçinden gelen acelecilik düşüncesine uyma. Bir işe başlarken, içinde o işe ait bir endişe varsa, o işi iyice tetkik et. Daima dikkati, teenniye elden bırakma. Ben işi aceleye getirdim, işim bozuldu.

5-İşlerini daima danışmalı yürüt. Her yapacağın işi, aynı iş olsalar dahi, yine danışarak yap. Danışmanın çokluğundan zarar gelmez.

5.Bölüm: Bazı insanlar neden ilgisiz ve sevgisiz olur?

*

Amelie'nin iyilik yaptıkça ve insanların gönlünü aldıkça iyileşmesi ile ilgili ek:

“İnsan Allah’a ancak öteki insanlara iyilik yapmakla yaklaşabilir.” Çiçero

*

Yaşı Teyze'nin duaları için ek:

Ebu Ümame (R.A) şöyle demiştir:

“Rasulullah (S.A.V.) birçok şeyler ihtiva eden bir dua okudu ki, biz bunu ezberleyemedik.

-Ey Allah'ın Rasulü, çok uzun bir dua okudunuz, bundan bir şey aklımızda kalmadı dedik.

Rasulullah (S.A.V.) “Size bütün bunları içine alan bir dua söyleyeyim mi? Şöyle dua edersiniz:

Ey Allahım! Peygamberin Muhammed(S.A.V.)’in senden dilediği hayırları dilerim. Peygamberin Muhammed(S.A.V.)’in senden sığındığı şeylerden sana sığınırım. Yardımcı ancak sensin. Bütün arzular sana ulaşır. Günahlardan dönüş ve taate olan güç kuvvet de ancak Allah’ın yardımı ile dir.” (Tirmizi, Daavat, 89)

Yaşı Teyze'nin duaları için ek:

“Allahım! Kederden, üzüntüden, acizlikten, tembellikten, korkaklıktan, cimrilikten, borç yükünden ve insanlara mağlup olmaktan sana sığınırım.” Hadis-i Şerif

*

Yaşlı kadının “Merhamet” hakkında anlattıklarına ek:

“Yine O’nun ayetlerindendir ki, sizin için nefislerinizden kendilerine ısınırsız diye eşler yaratmış, aranızda bir sevgi ve merhamet koymuştur. Şüphesiz ki bunda düşünecek bir kavim için nice ibretler vardır.” (Rum Suresi, 21. Ayet.)

6.Bölüm: Aşk biter mi? O beni aldatır mı?

*

The Bridges of Madison County-Yasak Aşk filmindeki kadının, çocuk yetiştirme düşüncesi ile ilgili ek:

Filmdeki kadın, çocuk yetiştirme konusunda şöyle bir düşünce öne sürüyor:

“Kimse anlamaz ama bir kadın evlenip çocuk sahibi olmaya karar verdiğinde, bir yönden hayatı başlarken, diğer yönden sona erer. Hayatını detaylarıyla plânlarsın ama çocuklarını yetiştirebilmek için hepsini bırakıp kalman gerekir. Evden ayrıldıklarında hayatının o detaylarını da beraberlerinde götürürler.”

*

The Bridges of Madison County-Yasak Aşk filmindeki kadının bocalama süreci hakkında ek:

‘İyi ve Kötü’nün yüzü aynıdır. Her şey, insanın yoluna ne zaman çıktığına bağlıdır.’ İsa(A.S.) ile ilgili ‘Son Akşam Yemeği’ tablosun yapan ressam, iyi ve kötü tasviri için aynı kişiyi kullanmış. Bu yazıyı aşağıdaki adresten okuyabilirsiniz.

Adres: www.babamariyor.com/ekler/son-aksam-yemegi.pdf

*

Mezarlığın kapısındaki sözle ilgili ek:

ABD’de bir mezarlığın kapısında yazan söz:

“Bu mezarlık, hayattayken, dünyanın ancak kendileri dümende bulunduğu müddetçe yürüyeceğine inanmış insanlarla dolu. Onlar dünyayı çoktan terk ettiler. Fakat dünya hâlâ dönmeye devam ediyor.”

*

Filozof Gazali’nin, hayatı gemi yolculuğuna benzetmesi ve dünyayı da bir liman gibi görmesi hakkında ek:

“Dünya bir gemideki halka benzer. Gemi denizde yol alırken bir adaya rastlar. Kaptan, sahile yanaşır ve içindeki yolculara , “ su ve

azı ihtiyacı olanlar, gemiden çıksın ve hemen azıklarını alıp gelsinler. Gemi burada fazla eğlenmeyecek. Çünkü tehlike var; burada fazla kalırsak batıp yok olabiliriz.” Diye sıkı sıkı tembih eder. Bundan sonra halk ta, gemiden çıkıp her biri bir tarafa gidip dağıldılar. Akıllı olanlar, kaptanın sözlerini unutmaz; işlerini görür, ihtiyaçlarını hemen tedarik eder ve hemen dönüp, en güzel yeri bulur, rahat ve huzur içinde otururlar. Bir kısmı da adanın ağaçlarına, meyve ve çiçeklerine bakıp, kuşların seslerine kulak verip seyretmeğe dalarlar ve oradaki güzellere, çekici şeylere aldanıp eylenirler. Gemiye döndüklerinde her tarafın dolduğunu, en güzel yerlerin kapıldığını, oturacak yer kalmadığını görür ve zorla bir köşe bulup sıkışarak otururlar. Bir kısmı da adanın güzelliğini seyre daldıktan başka oranın, mücevher şeklindeki taşlarını toplayıp yüklenerek öylece gemiye dönerler. Fakat bakarlar ki gemi tıklım tıklım, oturacak yer yok. Mecburen gemin bodrum kısmında karanlık bir köşe bulup sığınır. O mücevher sanıp beraber götördükleri taşlar ise başka şeymiş. Birkaç gün sonra bozulmuş, çürümüş ve etrafa pis kokular yaymaya ve bütün gemi halkını rahatsız etmeye başlamış ve giderilmesi imkansız bu kokular ebediyen yanlarında kalmıştır. Bir kısmı da adanın güzelliğini seyre o kadar dalıyor ve o çekici manzarayı o kadar seviyorlar ki bir yer bulup orada kalmaya karar veriyorlar. Fakat gemi gittikten sonra kimi açlık ve susuzluktan ölür. Kimi dağdaki yırtıcı hayvanlar tarafından parçalanır ve hiçbir kurtulmadan mahvolur giderler.

İşte bu misalde gemiye ilk dönen kabile has müminler ve Hz.Allah’a yakın olanlardır. İkinci kabile de iyi mü’minlerdir. Fakat dünyaya meyledip aldandılar ve nihayet güç halde kendilerini kurtardılar. Üçüncü kabile dünyaya fazla bağlandılar. Bir türlü ayrılmak istemediler. Sonunda ahirette azaplarını ödediler. Adada kalan son kabile de kafirler ve sapıklardır.”

*

Evrenin büyüklüğünü anlatan video hakkında ek:

The Scale of the Universe 2

Adres: <https://www.youtube.com/watch?v=uaGEjrADGPA>

Star Size Comparison 2

Adres: <https://www.youtube.com/watch?v=GoW8Tf7hTGA>

*

Epiktetos'un hayatı gemi yolculuğuna benzetmesi ve dünyayı da bir liman gibi görmesi hakkında ek:

“Bir deniz yolculuğunda bindiğin gemi bir limana uğrar da seni kıyıya su almak için yollarlarsa, yolda midye kabuğu ya da mantar bulursan bunları toplayabilirsin. Ama aklın hep gemide olmalıdır. Sık sık gemiye başını çevirerek kaptanın seni çağırıp çağırmadığını araştırmalısın. Kaptan çağırırsa, seni eli ayağı bağlı bir hayvan gibi gemiye almalarına meydan vermemek için, elindekilerin hepsini atıp hızla gemiye dönmelisin. Hayat yolculuğunda da durum böyledir. Bir midye kabuğu, bir mantar yerine bir kadın ya da bir çocuk nasibin olursa, bunları benimsersin. Ama kaptan seni çağırınca arkana bakmadan her şeyi bırakıp gitmen gerekir. Yaşlı isen yetişememek korkusu ile, gemiden pek uzaklaşmamalısın. ”

7.Bölüm: Rüyaadaki çocuk

*

Çocuğun hangi kadına ait olduğuna dair, Peygamber Süleyman (A.S) zamanında yaşanan konu için ek:

Bu konu Kur'an- Kerim'de Enbiya Suresi 40. Ayet'de geçmektedir. Elmalı-Hamdi Yazır Tefsirinden detayına bakılabilir.

*

Kafeci'nin babasının anlattığı ve İmam-ı Azam'ın gördüğü rüya hakkında ek:

İmam-ı Azam rüyasında “altı parmak” görür ve bunun anlamını araştırır.

*

Osmanlı İmparatorluğunun kuruluşundaki rüya hakkında ek:

Osman Gazi, Şeyh Edebali'nin evine misafir olduğunda gördüğü rüyadır.

*

Yusuf (A.S)'ın gördüğü rüya hakkında ek:

Yusuf (A.S)'ın gördüğü ve tabir ettiği rüyalar Kur'an-ı Kerimde Yusuf Suresinde geçmektedir.

8.Bölüm: Onu unutmak mümkün mü? Aşk acısı nasıl geçer?

*

Geçmiş ve gelecekteki olumsuzlukları şimdi düşünüp üzmekle ilgili ek:

“Bazıları, geçmiş ve geleceği yaşadığı güne yüklemek ister. Halbuki her günün ve hatta her haftanın kendine göre bir yükü vardır. Bu yük bir musibet de olsa, kaldırılabilir durumdadır. Fakat bu yüke geçmiş ve geleceğin yükü de eklenirse, en kuvvetli omuzlar bile çökmeye mahkumdur. Mesela, evlenecek bir bayan ömür boyu yıkayacağı bulaşıkları birden görse, herhalde evlilikten vazgeçer. Halbuki her gün sadece üç-beş tabak yıkayacaktır. Dolayısıyla yarının henüz kirlenmemiş tabaklarını bugünden yıkamaya kalkmayın. Çünkü yıkadıklarınızı ise bugün tekrar yıkamayınız.” Dale Carnegie, Üzüntüsüz Yaşamak Sanatı

*

Guy Winch'in "Kırılmış Bir Kalp Nasıl İyileşir" konuşması için ek:

Adres: www.babamariyor.com/ekler/kirilmis-bir-kalb-nasil-iyilesir.pdf

*

Şüphe, mutluluk, kötülük, iyilik hakkındaki diğer sözler ek:

"Ey insanlar! Allah'dan sizi başkalarından müstağni kılmasını isteyiniz. Zira hiç kimseye, başkalarından müstağni kılınmasından sonra, yakın gibisi; küfürden sonra da şüpheden daha şiddetlisi verilmemiştir.

Doğruluğa sarılınız. Çünkü o, iyiliğe ulaştırır ve o ikisi (doğruluk ve iyilik) de cennettir. Yalandan da sakınınız, zira o fücra ulaştırır. O ikisi de (yalan ve fücür) cehennemdedir." Hadis-i Şerif

Şüphe, mutluluk, kötülük, iyilik hakkındaki diğer sözler ek:

"Ey benim Allahım. Bize hakkı hak olarak göster ve bizi hakka tabi kıl; ve batılı batıl olarak göster ve ondan ictinap ettir." Dua

Bu duaya benzer bir duayı da (Serenity Prayer) ABD'li ilahiyatçı yazmıştır:

"Allahım!..

Bana değiştirebileceğim şeyleri değiştirme cesareti,

Değiştiremeyeceğim şeyleri kabul etme huzuru,

Ve ikisi arasındaki farkı ayırt etme bilgeliği ver."

*

Ahlak ve mutluluk hakkında ek:

"Ahlak güzelliği kişinin saadetine vesiledir." Hadis-i Şerif

*

Aşk ve bağlanma kuramları arasındaki ilgi hakkında ek:
Eğitim Psikolojisinde geçen Bağlanma Kuramı / Bağlanma Teorisi anlatılmaktadır.

*

Üzüntüyü gidermek için meşgul olmanın önemi hakkında ek:
“Kendini hak ile meşgul etmezsen batıl seni istila eder” İmam-ı Şafi

*

500 Days Of Summer - Aşkın 500 Günü filminde, Tom’un daha iyi biri ile karşılaşması hakkında ek:
Tom’un Autumn ile karşılaşma anı video:
Adres: www.babamariyor.com/video.asp?videoID=16

*

Örümcek ağı benzetmesi ile ilgili ek:
“Allah’tan başka dostlara tutunanların durumu, kendisine bir yuva yapan örümcek gibidir. Halbuki, evlerin en çürüğü de örümcek evidir, eğer bilselerdi.” Ankebut Suresi 41.Ayet

9.Bölüm: Yeni birini sevmek, yeniden aşık olmak mümkün mü?

*

Bilimsel teoriler ve zan ile ilgili ek:
Zan ile ilgili birçok ayet var. Onlardan biri:
“Onların bu hususta bir bilgileri yoktur. Sadece zanna uyuyorlar. Zan ise, şüphesiz hakikat bakımından bir şey ifade etmez.” Necm suresi 28. Ayet.

*

Ressamın yaptığı güzel manzara konusuna ek:
“Sanat kainatın içindedir. Sanatkar bunu oradan çıkarabilendir.”
Albrecht Döner

*

Kimyacı'nın bir yerde okuduğu ve her şeyde Allah'ın gücünü görmeyi anlatan yazı hakkında ek:

Adres: www.babamariyor.com/ekler/bakmak-ve-gormek.pdf

Adres: www.youtube.com/watch?v=wJyUtbn0O5Y

10.Bölüm: Kadının doğal hali

*

Duygu çeşitlerimiz için ek:

Acıma, Aidiyet, Aldırmazlık, Anksiyete, Annelik, Arzu, Aşağılama, Aşk, Azap, Başkasının zararına sevinme, Beklenti, Bıkkınlık, Boşluk, Böbürlenme, Coşkunluk, Dehşet, Dikkat, Dinginlik, Duyarsızlık, Düşmanlık, Empati, Fanatiklik, Ferahlama, Gıpta, Gurur, Gücenme, Halinden memnunluk, Hayal kırıklığı, Hayret, Heves, Hışım, Histeri, Hoşnutluk, Hoşnutsuzluk, Huzur, İstirap, İçerleme, İçine doğma, İğrenme, İlgi duyma, İlham, Kabullenme, Kafa karışıklığı, Kafaya takma, Kaygı, Kendine acıma, Kınama, Kıskançlık, Kızgınlık, Korku, Küçümseme, Mahcubiyet, Melankoli, Merak, Merhamet, Minnet, Mutluluk, Nefret, Nezaket, Özlem, Panik, Pişmanlık, Rahatlık, Rahatsızlık, Sabır, Sahiplenme, Sempatı, Sevinç, Sıkıntı, Suçluluk, Sükûnet, Şaşkınlık, Şefkat, Şehvet, Şiddet, Şüphe, Umut, Umutsuzluk, Utanç, Utangaçlık, Üzüntü, Vahşet, Vicdan azabı, Yalnızlık.

Adres: <http://tr.wikipedia.org/wiki/Duygu>

*

Duygu çeşitlerimiz için ek:

İyi huylar ve karşılığı kötü huylar, Ömer Nasuhi Bilmen'in ilmi halinde karşılıklı olarak açıklanmıştır.

Adres: www.babamariyor.com/ekler/guzel-ve-cirkin-huylar.pdf

Adres: www.babamariyor.com/ekler/guzel-ve-cirkin-huylar-anlami.pdf

*

A Beautifull Mind - Akıl Oyunları filminde geçen “Nash Dengesi” hakkında ek:

Birey; hem kendi için hem de grup için çaba göstermeli.

Video: www.babamariyor.com/video.asp?videoID=21

*

Bilgisayarcı'nın konuştuğu “huysuz kadın” ve “huzur veren kadın” konusunda ek:

“Sâliha bir hanım, iyi bir binek, geniş ve rahat ev mutluluğa sebeptir. Huysuz kadın, kötü binek, dar ve sıkıntılı ev de bedbahtlığa sebeptir.”(Hadis-i Şerif, Ebû Dâvûd)

“Evin, hanımın ve atın kötü olması, tâlihsizliktir. Dar olan ve komşuları kötü olan ev kötüdür. Bindirmeyen at kötüdür. Huysuz kadın kötüdür.” (Hadis-i Şerif, Taberânî)

*

Empatik dil ve huzur veren kadın hakkında ek:

A Beautifull Mind - Akıl Oyunları filminde, Profesör derse girer ve dışarıdaki işçilerin beton delme makinesinden gelen gürültü nedeniyle pencereleri kapatır. Kızın orada işçilere kullandığı empatik dil ve sorun çözme becerisi mükemmel bir örnektir:

+Özür dilerim... Bakar mısınız? Merhaba. Ee, küçük bir sorunumuz var. Camlar kapanınca burası çok sıcak oluyor. Açınca da çok gürültü geliyor. Acaba buna bir çözüm bulabilir miyiz diye

düşündüm. Bilmiyorum, belki 45 dakika kadar başka bir yerde çalışabilirsiniz.

-Hiç sorun değil.

+Çok teşekkür ederiz.

-Ara veriyoruz. Tamam.

*

Beynimizde yer alan ve duygu, ahlak konusunda etkili olan Ventromedial Prefrontal Korteks hakkında ek:

Adres: <http://reliawire.com/ventromedial-prefrontal-cortex/>

Türkçesi: <http://psikolezyum.com/vmpfk/>